

Jaarstukken 2025

Jaarverslag en Jaarrekening van de gemeente Epe

Gemeente Epe

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2025	1
Inhoudsopgave	3
Algemeen	5
Inleiding	6
Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen	7
Resultaten Programmaplan	9
Financiële beschouwing; resultaat analyse	11
Jaarverslag	13
Programmaverantwoording	14
1 Opgroeien in Epe	14
2 Actief in Epe	18
3 Zorg en opvang	21
4 Leefbaar en veilig	27
5 Ruimte en Wonen	29
6 Epe op orde	33
7 Duurzaamheid	37
8 Toezicht en handhaving	40
9 Bedrijvigheid	41
10 Weer aan het werk	44
11 Bestuur en organisatie	47
Paragrafen	55
1 Lokale heffingen	55
2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	60
3 Onderhoud kapitaalgoederen	70
4 Financiering	73
5 Bedrijfsvoering	74
6 Verbonden Partijen	81
7 Grondbeleid	87
8 Wet open overheid (Woo)	90
Jaarrekening	91
Overzicht van baten en lasten	92
Toelichting op de baten en lasten	93
Financiële analyses per programma	93
1 Opgroeien in Epe	93
2 Actief in Epe	93
3 Zorg en Opvang	94
4 Leefbaar en Veilig	95
5 Ruimte en Wonen	95
6 Epe op orde	96
7 Duurzaamheid	96
8 Toezicht en Handhaving	97
9 Bedrijvigheid	98
10 Weer aan het werk	98
11 Bestuur en organisatie	99
Algemene dekkingsmiddelen	99
Overhead	100
Resultaatbestemming	101
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen	102
Overzicht aanwending post Onvoorzien	103
Overzicht incidentele lasten en baten	103
Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	105
Bezoldiging topfunctionarissen	106
Rechtmatigheidsverantwoording	108
Gerealiseerde lasten en baten per taakveld	108
Balans per 31 december	111
Toelichting op de balans	115
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	115

Toelichting op de balans	118
Overzicht verloop reserves en voorzieningen	129
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)	135
Overige gegevens	156
Bijlagen.....	164
1 Analyse salariskosten	165
2 Analyse kapitaallasten	166
3 Toelichting bij paragraaf Financiering.....	168
Verklaring van gebruikte afkortingen	170

Algemeen

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2025. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag is per programma de verantwoording over het gevoerde beleid opgenomen. De paragrafen staan in het teken van de (financieel) beheersmatige aspecten die ten grondslag liggen aan het gevoerde beleid. In de jaarrekening wordt een financiële verantwoording gegeven. De gemeentelijke vermogenspositie komt tot uitdrukking in de balans. Daarnaast worden per programma de financiële verschillen tussen begroting en rekening toegelicht.

Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen

Met deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van de activiteiten zoals die in de begroting 2025 - 2028 vastgelegd zijn. Belangrijk kader voor de begroting 2025 - 2028 was de Perspectiefnota 2024-2027. Hierin deed de raad een aantal kaderstellende uitspraken. Zoals gebruikelijk, wordt onderstaand eerst ingegaan op de kaderstellende uitspraken en hoe die in 2025 opgevolgd zijn:

Uitspraak raad: De ontwikkelingen binnen het sociaal domein hebben financiële impact (betaalbaarheid van het sociaal domein). Het is wenselijk om de effecten hiervan te betrekken bij de integrale afweging van de programmabegroting 2025-2028.

Bij de integrale afweging begroting 2025 - 2028 kreeg dit onderwerp de nodige aandacht. Vooral de betaalbaarheid van de Jeugdzorg blijft de nodige urgentie vragen. Er is ook in 2025 stevig ingezet om preventieve maatregelen te implementeren en zo de stijgende kosten van de jeugdzorg te dempen. Ondanks die inspanningen is in 2025 het budget voor de kosten jeugdzorg overschreden. Een toelichting op die overschrijding én een inhoudelijke toelichting op de uitgevoerde activiteiten is te lezen in programma 1 Opgroeien in Epe.

Uitspraak raad: De uitwerking van de visie op “Toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties”, waaronder sportvelden, en van het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs vraagt om voldoende financiële middelen voor de benodigde toekomstige investeringen. Het is wenselijk om de financiering van de uit te werken plannen volgens deze twee beleidsplannen te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

Zowel bij de integrale afweging van de begroting 2025 - 2028 als van de begroting 2026 - 2029 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor investeringen in zowel onderwijshuisvesting als de maatschappelijke accommodaties. In 2025 is in het kader van het Integraal Huisvestingsplan o.a. de renovatie van het Sprengenbeek college in Epe afgerond. Daarnaast vond een intensief traject van voorbereiding plaats voor De Wieken en Balai Pusat. Definitieve besluitvorming over beide accommodaties krijgt een vervolg in 2026. Andere projecten die zijn uitgevoerd zijn eveneens te lezen in programma 1 Opgroeien in Epe.

Uitspraak raad: De gemeente heeft naast de opvang van de statushouders en de opvang van ontheemden uit Oekraïne ook per 1 februari 2024 de wettelijke taak voor de opvang van asielzoekers. De uitvoering van het aanvullend beleid inclusief de daarvoor benodigde extra capaciteit vraagt structureel voldoende financiële middelen. Het is wenselijk om de financiering daarvan te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

De reserve opvang vluchtelingen, ontheemden en andere doelgroepen bood voldoende middelen om de extra capaciteit in 2025 en de komende jaren te dekken. Daarnaast bleek het bij de begroting 2026-2029 mogelijk om een deel van die reserve ten gunste van de algemene middelen te laten vrijvallen. Met de aankoop van terrein en gebouwen aan de Oenerweg in Epe is een nieuwe opvanglocatie voor Oekraïners gerealiseerd. Meer over dit onderwerp valt te lezen in programma 3 Zorg en opvang.

Uitspraak raad: Voor het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering is een gemeentelijk klimaatadaptatie- beleid in ontwikkeling. De kosten van het maatregelenpakket op basis van dat beleid zijn nog niet inzichtelijk. Het is wenselijk om voor 2025 een eenmalig werkbudget voor de uitwerking van concrete activiteiten, uitgaande van het nieuwe beleidsplan, te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

Het werkbudget voor 2025 is beschikbaar gesteld. Ook is in 2025 het Klimaatadaptatieplan vastgesteld en in uitvoering genomen. Meer over dit onderwerp in programma 7 Duurzaamheid.

Uitspraak raad: Het verbeteren van het verblijfsklimaat van een deel van het centrum van het dorp Epe vraagt een herontwikkeling van de Hoofdstraat. Om het in ontwikkeling zijnde plan te kunnen realiseren zijn financiële middelen nodig. Het is wenselijk om de financiering van het plan tot herontwikkeling van de Hoofdstraat in het dorp Epe te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

Zowel in de begroting 2025 - 2028 als in de begroting 2026 - 2029 zijn (aanvullende) financiële middelen beschikbaar gesteld voor de herontwikkeling van de Hoofdstraat in Epe. De gemeenteraad stelde in 2025 een voorkeursvariant vast voor de herontwikkeling. Dit onderwerp komt terug in programma 5 Ruimte en wonen.

Uitspraak raad: Bij het realiseren van woningbouwlocaties Kerkenland, Zuukerenk en 't Slath en bedrijventerrein Eekterveld IV zijn mobiliteitsmaatregelen nodig. Ook de ontwikkeling van de regionale fietsroute Apeldoorn-Epe (F50) speelt hierin mee. Voor het uitvoeren van de gewenste maatregelen zijn extra financiële middelen nodig, naast de al beschikbare budgetten en mogelijke cofinanciering. Het is wenselijk de financiering van de gewenste mobiliteitsmaatregelen, door uitbreiding van het mobiliteitsfonds, te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

Zowel in de begroting 2025 - 2028 als in de begroting 2026 - 2029 zijn aanvullende middelen aan het Mobiliteitsfonds toegevoegd. In 2025 is de planvoorbereiding gestart voor de herinrichting van de Eperweg tussen Emst en Epe, het Verkeersplan Oene, de herinrichting Deventerstraat in Vaassen, verkeersplan Gortelseweg en aanpak kruispunt Dorpsstraat-Julianalaan. Het mobiliteitsplan is onderdeel van programma 6 Epe op orde.

Amendement raad: De financiële ondersteuning voor lokale evenementen, specifiek gericht op het dekken van de beveiligingskosten van evenementen georganiseerd door verenigingen en stichtingen uit onze gemeente te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2025-2028.

Voor het dekken van de beveiligingskosten is een budget en bijbehorende regeling vastgesteld en uitgevoerd. Dit valt onder programma 9 Bedrijvigheid.

Resultaten Programmaplan

In deel 1 van deze jaarverantwoording staat het programmaplan. In de programmabegroting 2025 - 2028 stond aangegeven wat we wilden bereiken en welke activiteiten we daarvoor zouden uitvoeren. Het collegeprogramma is hiervoor de basis en staat ook apart vermeld.

In deze verantwoording geven we aan of er gedaan is wat afgesproken was. Dit vindt u terug bij de elf programma's. Hieronder vermelden we een aantal speerpunten van beleid in 2025 en een totaaloverzicht van de behaalde prestaties. Daarnaast is ten behoeve van het formatiedossier in maart 2026 separaat een evaluatie van het collegeprogramma 2023-2026 aangeboden.

Sociaal

- Het Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen is in uitvoering, de grootschalige renovatie van RSG Noord-Oost Veluwe (nu: Sprengenbeek College) is afgerond en voorbereidingen van diverse andere projecten (waaronder IKC Zuidwest Epe) zijn gestart.
- De ontwerpregeling GR jeugdzorgregio+ is vastgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de raad (eerste kwartaal 2026). Per 1-1-2026 is er een nieuwe inkoopovereenkomst Jeugdzorg met zorgaanbieders.
- Scenario's voor nieuwbouw/renovatie voor sportcentrum De Wieken zijn aan de raad aangeboden. Voor Balai Pusat is besloten om een voorlopig ontwerp voor renovatie te maken en voor de bibliotheek Epe is een bouwkundig ontwerp opgesteld.
- Het beleidsplan spelen, bewegen en ontmoeten is vastgesteld.
- Het inkoopproces Beschermd Wonen is afgerond. In januari 2026 vond de eerste evaluatie plaats.
- De taakstelling huisvesting statushouders is gerealiseerd. Ook voldoet de gemeente Epe met de aankoop van de Oenerweg aan de taakstelling voor Oekraïense Ontheemden.
- De inclusie- en diversiteitsagenda is in 2025 vastgesteld.
- Proces om grond aan te kopen voor de brandweerkazerne Oene is ver gevorderd.

Ruimte

- Er zijn diverse woningbouwplannen ontwikkeld. Wijziging van het omgevingsplan Kerkenland krijgt in 2026 een vervolg (naar verwachting ontwerp ter inzage in het eerste kwartaal).
- De eerste wijziging van het omgevingsplan is in december 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en in werking getreden.
- De gemeenteraad stelde in 2025 een voorkeursvariant vast voor de herinrichting van de Hoofdstraat Epe.
- Voorbereiding fase 3 herinrichting centrum Vaassen in uitvoering. Het ontwerp bestemmingsplan dat ter inzage is gelegd is teruggetrokken en er is een nieuw proces gestart.
- Het Erfgoedbeleid is vastgesteld in mei 2025.
- Definitief ontwerp doorfietsroute Epe - Apeldoorn is vastgesteld
- In 2025 is de planvoorbereiding gestart voor de herinrichting van de Eperweg tussen Emst en Epe, het Verkeersplan Oene, de herinrichting Deventerstraat in Vaassen, verkeersplan Gortelseweg en aanpak kruispunt Dorpsstraat-Julianalaan.
- Beleidsplan Begraven, begraafplaatsen en gedenken Epe is vastgesteld.
- Het opstellen van de Integrale Groenvisie is in 2025 uitgevoerd en heeft ter inzage gelegen.
- Haalbaarheidsonderzoek bovengronds brengen Dorpse beek Epe opgeleverd. Het haalbaarheidsonderzoek is opgeleverd en in november 2025 is over het vervolg besloten door de gemeenteraad
- Regionale Energiestrategie 2.0 is vastgesteld.
- Er is gestart met het opstellen van het beleidsplan Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).

Economie

- De uitwerking van de Toeristische Overstappunt (TOP) locatie Vaassen en de participatie in uitvoering. Het definitief ontwerp wordt naar verwachting in Q3/4 2026 opgeleverd aan de raad.
- De beleidsvisie recreatie en toerisme is voorbereid in 2025 en in januari 2026 vastgesteld door de raad.

- Er zijn twee accountmanagers ingezet, een accountmanager voor ondernemers en een accountmanager specifiek voor de agrarische sector.
- Communicatiecampagne rond minimaregelingen uitgevoerd.
- Voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Participatiewet in balans.

Bestuur

- In 2025 is in de Planning & Control -cyclus (P&C-cyclus) een Kadernota opgesteld.
- Fase 1 van de financiële en inhoudelijke doorlichting van de begroting is afgerond. Daarmee is de taakstelling van structureel € 2 miljoen ingevuld.
- De visie ‘Samen verder’ is vastgesteld en de nadere uitwerking ter hand genomen.
- In 2025 is de Eper participatie aanpak opgesteld waarna in 2026 de participatieverordening volgt.
- In 2025 is Epe aangesloten op NoVA Noord Veluws Archief.
- Een datastrategie is opgeleverd.

Resultaat uitvoering programmabegroting

Programma	Totaal aantal activiteiten	Afwijking		
		Jaarstukken 2025	VRT 2025-2	VRT 2025-1
1. Opgroeien in Epe	9	1	1	0
2. Actief in Epe	8	2	0	0
3. Zorg en opvang	8	0	0	0
4. Leefbaar en veilig	5	1	3	0
5. Ruimte en wonen	15	6	6	5
6. Epe op orde	13	3	3	2
7. Duurzaamheid	11	3	2	0
8. Toezicht en handhaving	3	2	1	0
9. Bedrijvigheid	10	3	1	1
10. Weer aan het werk	4	1	1	0
11. Bestuur en organisatie	22	5	4	2
Totaal	108	27 (25%)	22	10

Van de 108 geplande activiteiten zijn er 81 volgens schema uitgevoerd. Van de overige activiteiten is een deel in de afrondende fase. Bij een aantal activiteiten ontstond vertraging door externe factoren (stikstof, netcongestie, gewijzigd rijksbeleid, bezwaren et cetera). Bij een aantal activiteiten was capaciteitsgebrek de oorzaak van het niet kunnen afronden. Dit geldt bijvoorbeeld voor het opstellen van het Integraal beheersplan Openbare Ruimte en het opstellen van het economisch beleid.

Financiële beschouwing; resultaat analyse

Saldo boekjaar

Het boekjaar 2025 wordt afgesloten met een voordelig saldo van afgerond **€ 3,5 miljoen**. In de tussentijdse rapportages is eerder een voordeel van € 3,3 miljoen als begrotingswijziging verwerkt. Het totale voordeel over 2025 bedraagt daarmee € 6,8 miljoen.

Onderstaande tabel laat het volledige resultaat over 2025 zien, inclusief de effecten uit de voortgangsrapportages 2025/1 en 2025/2 die al als begrotingswijziging zijn verwerkt:

Bedragen * € 1 mln

Onderwerp	prog.	VRT 2025-1	VRT 2025-2	JR 2025	Totaal 2025
Kosten jeugdzorg	1			-0,9	-0,9
Kosten WMO c.a.	3			0,4	0,4
Lagere kosten opvang ontheemden	3			0,3	0,3
Uitvoering inburgering	3	-0,2			-0,2
Rijksbijdrage realisatie stimulans	5			2,0	2,0
Afboeking boekwaarde Parkweg 1 / vrijval voorziening	5		-0,1	0,4	0,3
Leges nutsbedrijven	6		0,1		0,1
Verlies op kadokaarten isolatieprogramma	7		-0,1		-0,1
BUIG (inkomensvoorzieningen)	10	0,4			0,4
Bijdrage aan Lucrato	10			0,2	0,2
Dotatie voorziening wethouderspensioenen	11		0,1	-0,8	-0,7
Effect CAO gemeenten / salariskosten	11	0,4		1,0	1,4
Algemene uitkering (netto)	Alg. dek	0,4	0,8	0,8	2,0
Rentevoordeel	div	0,2	0,5		0,7
Kapitaallasten	div		0,4		0,4
Diverse kleine verschillen	div	-0,1	0,5	0,1	0,5
Saldo		1,1	2,2	3,5	6,8

Het bedrag van € 6.8 miljoen wordt voor een belangrijk deel verklaard door verschillen op rijksbijdragen: op de algemene uitkering gemeentefonds en op de specifieke uitkering realisatiestimulans is in totaal € 4,0 miljoen voordeel ontstaan. Voor de realisatiestimulans wordt overigens bij deze jaarstukken een bestemmingsvoorstel gedaan. Grote bedragen in het resterende verschil van € 2,8 miljoen zijn een voordeel op de CAO/salariskosten (€ 1,4 miljoen) en een voordeel op de rentekosten/kapitaallasten (€ 1,1 miljoen). Deze grote verschillen zijn in een recent landelijk onderzoek ([Schippenen tussen Crises en Ambitie](#)) naar voren gekomen als belangrijke oorzaken van positieve jaarrekeningresultaten bij vrijwel alle gemeenten.

In het onderdeel Jaarrekening staat per programma een financiële analyse van alle verschillen > € 100.000,- ten opzichte van de begroting. Voor de salariskosten en de kapitaallasten, die op nagenoeg alle programma's voorkomen, is in de bijlagen 1 en 2 een totaalanalyse opgenomen. In een aantal gevallen is een (voor- of nadelig) resultaat op een beleidsveld, overeenkomstig de systematiek in de begroting, verrekend met een reserve. Daardoor heeft dit geen invloed op het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening.

Niet bestede budgetten

In 2025 is een aantal activiteiten bij incidenteel toegekende budgetten nog niet (volledig) uitgevoerd. Binnen de spelregels zijn deze budgetten overgeheveld naar 2026 zodat activiteiten volgens afspraak kunnen plaatsvinden. Deze overheveling verloopt via de reserve restantbudgetten en bedraagt € 3,9 miljoen. Dit bedrag is in de jaarrekening 2025 verwerkt en maakt daarmee geen onderdeel uit van het gepresenteerde saldo van de jaarrekening.

Ontwikkeling vermogenspositie

Het eigen vermogen is in 2025 gegroeid met € 10 miljoen naar in totaal € 102 miljoen per 31 december 2025. Het saldo van de jaarrekening en tussentijdse rapportages is hiervan een belangrijke oorzaak. In de begroting 2025 werd eind 2025 een eigen vermogen van € 73 miljoen verwacht. Naast de eerste genoemde voordelen in 2025 wordt dit verschil o.a. verklaard door het jaarrekeningsaldo 2024 en lagere onttrekkingen aan diverse bestemmingsreserves (waarvan de reserve kapitaallasten de belangrijkste is).

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In deze verantwoording geeft het college aan of er in 2025 financieel rechtmatig is gehandeld. Het college stelt in de verantwoording vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4.685.000 is. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.292.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten en balansmutaties is echter een bedrag van € 3.901.000 acceptabel op basis van met de gemeenteraad vastgestelde afspraken (financiële verordening). Bijvoorbeeld omdat dat zogenaamde opendeinde regelingen betreft of tegenover hogere lasten ook specifieke hogere inkomsten staan. Daarmee resteert er een bedrag aan niet acceptabele onrechtmatigheden van € 784.000. Dit bedrag is vrijwel volledig toe te schrijven aan onrechtmatigheden inkoop. De paragraaf bedrijfsvoering bevat een toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording.

Financiële kengetallen

De diverse financiële kengetallen wijken nauwelijks af van de kengetallen zoals opgenomen in de jaarrekening 2024. De gemeente Epe is per saldo nog altijd schuldenvrij en de solvabiliteit is met 73% onverminderd hoog. Dit duidt op een gezonde financiële positie. De kengetallen zijn beter dan in de begroting 2025 werd verwacht, o.a. door het later in de tijd uitvoeren van een aantal investeringen (zichtbaar in het voordeel op de kapitaallasten).

Jaarverslag

Programmaverantwoording

1 | Opgroeien in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen onderwijs en jeugd in brede zin, zoals kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie, jongerenwerk en jeugdgezondheidszorg. Ook Jeugdzorg valt onder dit programma.

De voorzieningen gericht op de jeugd maken ook deel uit van het basisaanbod aan voorzieningen waar in programma 2 “Actief in Epe” aandacht aan wordt gegeven. Er bestaat een relatie met de programma’s 3 “Zorg en opvang” (maatschappelijke ondersteuning) en 4 “Leefbaar en veilig” (integrale veiligheid: thema “Jeugd en veiligheid”).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025
Verwijzingen Halt <i>Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.</i>	4	5	7	5	4
Kinderen in uitkeringsgezin <i>Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.</i>	3%	3%	3%	3%	-
Voortijdige schoolverlaters (vo+mbo) <i>Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.</i>	1,6%	2,5%	2,2%	2,2%	-
Absoluut verzuim <i>Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.</i>	2,5	2,3	1,6	3,0	-
Relatief verzuim <i>Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.</i>	17	23	23	19	-
Jongeren met jeugdhulp <i>Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	11,8%	10,2%	10,5%	13,6%	-
Jongeren met jeugdbescherming <i>Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	1,3%	1,0%	1,0%	1,0%	-
Jongeren met jeugdreclassering <i>Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar) (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	0,2%	0,2%	0,3%	-	-
Jongeren met een delict voor de rechter <i>Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.</i>	1%	1%	1%	-	-

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Het voorkomen van achterstanden bij jeugdigen.
2. Bevorderen kwaliteit jeugd- en onderwijsvoorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Onderwijs			Portefeuillehouder: M.B. Heere
-----------	--	--	-----------------------------------

Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Jeugd Agenda (LEJA).	<p>1a. Afstemming bereiken met maatschappelijke partners over relevante onderwerpen op het gebied van onderwijs, jeugd(zorg) en sport.</p> <p>1b. Uitvoering van Lokaal Educatieve Jeugd Agenda in regiegroep met alle deelnemers.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>1a. Er was eens in de zes weken afstemmingsoverleg met alle relevante partners in de Regiegroep Duurzame Kindvoorziening (DKV).</p> <p>1b. Twee keer was er een overleg over de Lokaal Educatieve jeugd Agenda .</p>
2. Uitgevoerd Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB).	2. Uitvoeren van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2024-2026.	Ja	Activiteiten uit het activiteitenprogramma 2024 en 2025 zijn uitgevoerd.
3. Uitwerken Koers Duurzame Kindvoorzieningen.	3. Doorontwikkeling van doorgaande leer-, en ontwikkellijn, waaronder onder andere een expertisecentrum en NT2.	Ja	Dit is een doorlopend proces dat in ontwikkeling blijft. De koers is geactualiseerd in 2025. Een aantal zaken zoals NT2 (Nederlands als Tweede taal), hoogbegaafdheid, ondersteuningsgroep en thuiszitters zijn opgestart en in uitvoering. Deze onderwerpen vormen de onderdelen van het expertisecentrum. In het nog te realiseren Integraal Kindcentrum (IKC) Zuid West Epe worden deze onderdelen ook fysiek gebundeld.
4. Uitvoeren integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen 2023-2026.	4. Uitvoering van het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen 2023-2026 (inclusief addendum). Het betreft o.a. de RSG Noordoost-Veluwe Epe, de Sprengemst, het Mosterdzaadje Gortel, St. Bernardusschool.	Nee	De renovatie van het Sprengemst College is afgerond. De uitvoering van Het Mosterdzaadje en de Bernardusschool liepen vertraging op en starten met uitvoering in schooljaar 2026/2027.
<i>Collegeprogramma 2022 - 2026</i>			
5. Opstellen van een integraal	5. Gerealiseerd	Ja	In 2023 vastgesteld door de gemeenteraad,

huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen.			met addendum in 2024. Actualisatie volgt in 2026.
--	--	--	---

Toelichting:

1. De (meerjarige) Lokaal Educatieve Jeugd Agenda is samen met het onderwijs en organisaties rond jeugd opgesteld.
2. Het beleidsplan onderwijsachterstandenbeleid is opgesteld met onderwijs, CJG en voorschoolse voorzieningen. Het wordt jaarlijks uitgewerkt in een activiteitenprogramma waarin de ontwikkelingen, doelstellingen en afspraken voor subsidieverlening opgenomen zijn voor dat jaar. In 2024 is het beleidsplan geactualiseerd en kent een looptijd 2024-2026.
- 3/4. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen en het Koersdocument Duurzame Kindvoorzieningen zijn opgesteld in samenwerking met partners uit het domein onderwijs en jeugd.

Jeugdzorg			Portefeuillehouder: G. van den Berg
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Realiseren van effectieve en doelmatige Jeugdzorg.	1a. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van Jeugdzorg, als onderdeel van het integraal beleidsplan sociaal domein "Samen voor elkaar" 2023-2027.	Ja	1a. Er is extra geïnvesteerd in de inzet van ervaringsdeskundigheid. De website van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is vernieuwd. Vanaf september 2025 is gestart met de doorontwikkeling van de kleinschalige verblijfsvoorzieningen. Er is een start gemaakt met het aanpassen van de verordening jeugdzorg en de beleidsregels. Het toegangsteam jeugdzorg is getraind in de verklarende analyse en de Top3methodiek.
	1b. Voorbereiding en implementatie nieuwe regionale inkoop Jeugd per 1-1-2026.	Ja	1b. De ontwerpregeling GR jeugdzorgregio+ is vastgesteld door het college. Deze is ter goedkeuring voorgelegd aan de raad (eerste kwartaal 2026). Uitwerking van de ontwerpregeling vindt in 2026 plaats. Per 1-1-2026 is er een nieuwe inkoopovereenkomst met zorgaanbieders.
2. Realiseren van de Hervormingsagenda jeugdzorg.	2a. Uitvoering van het beleidskader voor de inzet van de extra Rijksmiddelen voor jeugdzorg.	Ja	2a. De uitvoering heeft een langere looptijd dan 2025. De verschillende onderwerpen zijn opgepakt en structureel geborgd. Voor #Opladers en Kiva (preventief antipestprogramma) vindt nog een evaluatie plaats.
		Ja	

	2b. (Boven)regionale en lokale uitwerking van de opgaven uit de Hervormingsagenda jeugdzorg (bijvoorbeeld onder andere implementatie gemeenschappelijke regeling (GR), afbouw residentiële toegang).		2b. Veel werkzaamheden zijn uitgevoerd. De vaststelling van de aangepaste verordening en implementatie van de nieuwe werkwijze toegangsteam volgt in 2026.
<i>Collegeprogramma 2022 - 2026</i>			
3. Voortzetten preventieve voorzieningen gericht op (jeugd)gezondheid	3a. subsidieafspraken	Ja	Er zijn subsidieafspraken gemaakt voor de uitvoering van jeugdgezondheidszorg (0 tot 4) met Vèrian. Daarnaast zijn er subsidieafspraken gemaakt met de GGD voor taal- en spraakscreening. Ook zijn er subsidieafspraken gemaakt met Koppel-Swoe t.b.v. uitvoeren activiteiten “Jongeren op Gezond Gewicht” (JOGG). Het project Kansrijke Start is uitgevoerd. Er vonden twee pilots plaats: #opladers en Kiva.
<p><i>Toelichting:</i></p> <p>2. In deze Hervormingsagenda staan afspraken die landelijk tussen het rijk en de VNG gemaakt worden. In een afzonderlijk beleidskader, door de raad vastgesteld, is de richting van de inzet van de financiële middelen aangegeven.</p>			

Welzijnswerk jeugd en jongeren		Portefeuillehouder: M.B. Heere / G. van den Berg	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Aanbieden preventieve jeugdvoorzieningen.	<p>1a. Subsidieafspraken maken voor de uitvoering van (voor)school(s)maatschappelijk werk, (SMW), jongerenwerk, JOGG, steunouder, verslaving, CJG4Kracht.</p> <p>1b. Uitvoeren integraal aanbod preventie in het onderwijs.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>1a. Er zijn subsidieafspraken gemaakt met Verian over de uitvoering van SMW met Koppel-Swoe voor jongerenwerk, steunouder en JOGG (jongeren op gezond gewicht). Dit geldt ook voor Tactus voor sw preventiemedewerker verslavingszorg en met Vèrian en Entree Lindenhout voor CJG4kracht.</p>

			1b. Er is een doorlopend aanbod via de menukaart van voorlichtingen door verschillende organisaties waar het onderwijs gebruik van kan maken.
--	--	--	---

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	18.901	18.628	19.316	-688
Baten	947	888	1.163	275
Saldo	-17.955	-17.740	-18.153	-413

2 | Actief in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen welzijn (o.a. sociaal cultureel werk en vrijwilligersondersteuning), sport en cultuur (waaronder ook kunst en bibliotheekwerk). Daarnaast valt ook het onderwerp accommodaties op de voornoemde terreinen onder dit programma. De voorzieningen gericht op jeugd (0-18 jaar) vallen binnen programma 1 "Opgroeien in Epe". Dit programma draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken (inzet van voorzieningen, aandacht voor ontmoeting, tegengaan overlast en criminaliteit, kwaliteit van de woonomgeving). Er bestaat een relatie hierbij met de programma's 3 "Zorg en opvang" (maatschappelijke ondersteuning), 4 "Leefbaar en veilig" (veilige leefomgeving) en 6 "Epe op orde" (openbare ruimte).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2016	2020	2022	2024
Niet-wekelijkse sporters	47,6%	51,1%	48,3%	48,3%
<i>Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.</i>				

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Het vergroten van maatschappelijke participatie van inwoners.
2. Realiseren van een evenwichtig over de kernen gespreide sociale infrastructuur met activiteiten, voorzieningen en accommodaties.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Welzijn			Portefeuillehouder: G. van den Berg / M.B. Heere
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Realiseren aanbod welzijnsactiviteiten.	<p>1a. Subsidieafspraken maken met professionele en vrijwilligersorganisaties over de inhoudelijke uitvoering van welzijnsactiviteiten, waaronder vrijwilligersondersteuning, mantelzorgondersteuning, sociaal cultureel werk en buurtpunten en de monitoring daarvan.</p> <p>1b. Implementatie van de resultaten onderzoek naar toekomstbestendige inzet van de Buurtpunten.</p>	<p>Nee</p> <p>Nee</p>	<p>1a. In 2025 heeft dit stilgelegen. Er worden op dit moment aanvullende afspraken gemaakt met de mantelzorgconsulent en ouderenconsulent m.b.t. aanvullende dienstverlening (1 op 1) gericht op welzijnsactiviteiten. Afgerond eind Q1 2026. Doorontwikkeling van de buurtpunten is vormgegeven.</p> <p>1b. Het onderzoek bood nog niet het volledige inzicht en krijgt een vervolg.</p>
<i>Collegeprogramma 2022 - 2026</i>			
2. Invoeren vernieuwd helder en transparant subsidiebeleid.	2. Gerealiseerd	Ja	In 2023 gerealiseerd.
3. Opstellen van een beleidsvisie voor toekomstbestendige accommodaties	3. Gerealiseerd	Ja	In februari 2023 heeft de raad de visie op toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs vastgesteld.
4. De beleidsvisie voor toekomstbestendige accommodaties per gebied uitwerken in uitvoeringsplannen.	4. Uitwerking van plannen rondom Sportpark Wachtelenberg, Bibliotheek Epe, de Wieken, buitensport Vaassen en Balai Pusat.	Nee	<p>Bibliotheek Epe: een bouwkundig en installatietechnisch ontwerp is opgesteld.</p> <p>De Wieken: een voorstel met variant is aan de raad voorgelegd. In 2026 wordt op het verzoek van de raad aanvullende informatie verzameld om opnieuw een voorstel ter besluitvorming voor te kunnen leggen met een voorkeursvariant.</p>

			<p>Balai Pusat: een uitgebreid participatie traject als onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek is voltooid. De raad heeft krediet beschikbaar gesteld om een voorlopig ontwerp voor renovatie te maken en deze door te vertalen naar mogelijkheden voor nieuwbouw. Een voorstel wordt in 2026 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd om voor renovatie of nieuwbouw te kiezen.</p> <p>Vanwege de behoefte in de samenleving om nu tot concrete plannen te komen, werken we op verschillende locaties gezamenlijk aan uitvoeringsplannen, in plaats van toe te werken naar één groot plan voor de hele gemeente. Wel wordt gewerkt aan een integrale opdracht om ons vastgoed te professionaliseren. Een onderdeel hiervan is het verdiepen van deze visie.</p>
--	--	--	---

Sport en cultuur			Portefeuillehouder: G. van den Berg/M.B. Heere
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Realiseren van aanbod sport en cultuur.	1. Subsidieafspraken maken over sociaal culturele en sportieve activiteiten, musea en bibliotheek	Ja	De subsidie-afspraken zijn gemaakt
2. Uitvoeren beleid sport, kunst en cultuur.	2a. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van sport, kunst en cultuur, dat volgt uit het integraal beleidsplan sociaal domein "Samen voor elkaar" 2023-2027.	Ja	2.a Het beleidsplan Spelen, Bewegen en Ontmoeten is vastgesteld door de raad. Momenteel wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan. Er is onderzoek gedaan naar de kosten voor sportverenigingen bij het vervangen van de sportvelden voor de periode 2024-2034. Op basis van dit onderzoek is er inzicht in de financiële gevolgen op basis van de 1/3- 2/3 regeling.

	2b. Uitvoeren regionaal cultuur- en erfgoedpact.		2b. De pact periode 2022-2024 is na verlenging van een jaar eind 2025 afgerond. Met het Cultuur en Erfgoedpact 2025-2027 stimuleren we dat meer inwoners actief deelnemen aan kunst, cultuur en erfgoed.
3. Inzet van buurtsportcoaches en cultuurmakelaar.	3a. Uitvoeren jaarplan buurtsportcoaches. 3b. Uitvoeren jaarplan cultuurmakelaar.	Ja	3a. Activiteiten/uitvoeringsprogramma buurtsportcoaches is volgens planning en afspraken uitgevoerd 3b. Jaarplan uitgevoerd volgens planning. De website Culturele Agenda (Cultureel platform) is van start gegaan.
<i>Collegeprogramma 2022 - 2026</i>			
4. Bevorderen van spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte.	4. Vaststellen en uitvoeren van het speelruimte beleidsplan.	Ja	Het beleidsplan Spelen, Ontmoeten en Bewegen (voorheen tenaamstelling speelruimte beleidsplan) is opgesteld en medio 2025 vastgesteld door de raad.
<i>Toelichting</i>			
3. Het betreft activiteiten op het gebied jeugd, jongeren en ouderen (buurtsportcoach) en op het gebied van kunst en cultuur (cultuurmakelaar).			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	5.174	5.545	5.501	45
Baten	945	1.141	1.259	118
Saldo	-4.230	-4.405	-4.242	163

3 | Zorg en opvang

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen maatschappelijke ondersteuning (vanuit de Wmo), gezondheid, maatschappelijke opvang, basismobiliteit, algemeen maatschappelijk werk en integratie/inburgering van nieuwkomers.

Het programma richt zich met name op groepen inwoners uit de samenleving die kwetsbaar zijn.

Kernbegrippen zijn daarbij bevorderen zelfredzaamheid en participatie. Er bestaat een relatie met de programma's: 1 "opvoeden en opgroeien" (jeugdgezondheidszorg), 2 "Actief in Epe" (welzijnsvoorzieningen), 4 "Leefbaar en veilig" (leefbaarheid) en 10 "Weer aan het werk" (bevordering arbeidsparticipatie).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement per 10.000 inwoners. <i>Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.</i>	530	570	530	560

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een zelfstandige leefwijze voor mensen met een beperking.
2. Realiseren van goede zorg en ondersteuning.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Maatschappelijke Zorg			Portefeuillehouder: G. van den Berg
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Realiseren van effectieve en doelmatige zorg vanuit de Wmo.	1a. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van Wmo, als onderdeel van het integraal beleidsplan sociaal domein "Samen voor elkaar" 2023-2027.	Ja	1a Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van de Wmo. De aanbesteding en implementatie van de regionale aanbestedingen voor trapliften is in 2025 afgerond.
	1b. Voorbereiding en uitvoering nieuwe regionale Inkoop Wmo per 2026.	Ja	1b Er is een nieuwe inkoopovereenkomst sinds 1 januari 2026. De productontwikkeling wordt verder opgepakt in 2026.
	1c. voorbereiding en uitvoering nieuwe werkwijze uitvoering convenant beschermd Wonen 2023 -2028.	Ja	1c Gestart in 2025. In januari 2026 vond de eerste evaluatie plaats. Een tekort aan woningen maakt de intensieve hersteltrajecten lastig haalbaar. Er wordt met zorgaanbieders

			gekeken naar het aanbieden van extra plekken m.b.t. scheiden wonen en zorg
2. Aanbieden vervoersysteem basismobiliteit (PlusOV).	2. Monitoren van het vervoerssysteem basismobiliteit en uitvoeren plan van aanpak basismobiliteit.	Ja	Monitoring wordt regionaal opgepakt en is uitgevoerd. Er zijn veel onderdelen uit het Plan van Aanpak Basismobiliteit uitgevoerd, maar plan wordt ook continu geactualiseerd. Zo zijn er de afgelopen jaren ook meerdere maatregelen bij gekomen. Keuze voor uitvoering van een maatregel gaat in regioverband.
3. Realiseren aanbod voorliggende voorzieningen zorg en gezondheid.	3a. Subsidieafspraken maken over de uitvoering van voorliggende voorzieningen. 3b. (Door)ontwikkeling van voorliggende voorziening voor meer kwetsbare inwoners/inwoners die uitstromen uit beschermd thuis.	Ja Ja	3a Er zijn nieuwe subsidieafspraken gemaakt met de buurtpunten en de Helpende Handen. Focus ligt nu meer op verantwoording van de subsidie en meer sturing op zelfredzaamheid van inwoners 3b Korak heeft een locatie in Heerde en er vinden structureel gesprekken plaats om het aanbod zo goed mogelijk op de behoeften te laten inspelen.
4. Opvangen van statushouders/asielzoekers/vluchtelingen Oekraïne.	4. Realiseren van voldoende huisvesting en de daarbij benodigde voorzieningen (toegankelijkheid naar gezondheidszorg, onderwijs en welzijn/ondersteuning) om statushouders/asielzoekers/ ontheemden uit Oekraïne in onze	Ja	De taakstelling huisvesting statushouders is gerealiseerd. Ook voldoet de gemeente Epe met de aankoop van de Oenerweg aan de taakstelling voor Oekraïense Ontheemden.

	gemeente op te vangen.		
5. Integraal werken aan zorg & veiligheid.	5a. Signaleren mogelijke onveilige situaties in samenwerking met (zorg)partners en actie op ondernemen en partners hierop toerusten.	Ja	5a. Het document Samenwerken aan Zorg en Veiligheid is vastgesteld en er zijn verschillende bijeenkomsten geweest voor professionals. De AVE (aanpak voorkomen escalaties) wordt doorontwikkeld.
	5b. Implementatie lokaal uitvoeringsplan regiovisie huiselijk geweld.	Ja	5b. Het regionale uitvoeringsplan "Samen tegen huiselijk geweld 2024- 2028" en de lokale uitvoeringsagenda zijn vastgesteld en worden uitgevoerd.
<i>Collegeprogramma 2022 - 2026</i>			
6. Realiseren van goede, toegankelijke, doeltreffende en vindbare zorg en ondersteuning.	6. Onderzoek naar en doorvoeren van verbetermogelijkheden ten aanzien van vindbaarheid van ondersteuning.	Ja	Het uitvoeringsprogramma is uitgevoerd. Daarnaast is het traject voor het verbeteren van de bekendheid en vindbaarheid van cliëntondersteuning in de afrondende fase. Vanuit het project is bij verschillende overlegstructuren de inzet van onafhankelijk cliëntondersteuners aangekaart en toegelicht om de bekendheid en het bereik te vergroten.
7. Voortzetten preventieve voorzieningen gericht op (jeugd)gezondheid	7a. Uitwerking van het uitvoeringsprogramma zorg en gezondheid, als onderdeel van het integraal beleidsplan sociaal domein "Samen voor elkaar" 2023-2027.	Ja	7a. We voeren de Wet Publieke Gezondheid uit samen met de GGD en geven uitvoering aan de Bestuursagenda
		Ja	

	<p>7b. Uitvoeren van plan van aanpak Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord in aansluiting op de doelen van het Integraal Zorgakkoord en de bijbehorende gemeentelijke inzet op de lokale activiteiten gericht op de doelen van het regioplan vanuit het Integraal Zorgakkoord.</p>	<p>2023-2027. Verder is het uitvoeringsprogramma met name uitgewerkt onder de diverse akkoorden (7b).</p> <p>7b. Vanuit de diverse akkoorden werkten en werken we samen met lokale en regionale partijen om de mentale en fysieke gezondheid van onze inwoners te bevorderen, gezondheidsproblemen te voorkomen en de zorg toekomstbestendiger te maken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tot en met 2023 gaven we uitvoering aan het Lokaal Preventieakkoord. - Van 2023-2026 wordt uitvoering gegeven aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De GALA-middelen zijn onder andere besteed aan het Sportakkoord, Middelengebruik, Valpreventie, Welzijn op Recept en Kansrijke Start. De IZA-middelen zijn onder andere besteed aan de pilot Samenredzame gemeenschappen en de campagne Praat Vandaag over Morgen. - Vanaf 2027 geven we uitvoering aan het Aanvullend Zorg en
--	--	---

			<p>Welzijnsakkoord, met als doel om de samenwerking tussen het medische, zorg en sociale domein te versterken.</p> <p>Mede door deze akkoorden zijn er in de afgelopen bestuursperiode nieuwe samenwerkingen en afspraken ontstaan</p>
8. Opstellen van een inclusieagenda.	8. Vaststellen en uitvoeren van inclusie- en diversiteitsagenda.	Ja	<p>De inclusie- en diversiteitsagenda is in 2025 vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2026 wordt een concrete uitvoeringsplanning opgesteld, waarin de acties voortvloeiend uit het inclusie- en diversiteitsbeleid concreet worden uitgewerkt en de bijbehorende acties worden ingezet.</p>
<p>Toelichting:</p> <p>2. Basismobiliteit betreft maatwerkvervoer (Wmo-, Jeugdwet- en leerlingenvervoer) in de regio omvattende de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Hattem, Heerde, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen.</p> <p>4. Het gaat om te voldoen aan de wettelijke verplichting (taakstelling) om statushouders/asielzoekers/ontheemden uit Oekraïne in onze gemeente op te vangen.</p> <p>5. Nakomen van de afspraken zoals vastgelegd in samenwerkingsdocument Zorg en Veiligheid binnen de huidige samenwerkingsstructuren.</p> <p>6. Het betreft de uitwerking van de visie in de Sociale Agenda.</p> <p>8. Het opstellen van deze agenda komt onder meer voort uit het VN-verdrag handicap. De activiteit is onderdeel van de uitvoeringsagenda bij het integraal beleidsplan sociaal domein "Samen voor elkaar" 2023-2027.</p>			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	22.233	23.606	22.837	769
Baten	6.260	8.983	8.393	-590
Saldo	-15.973	-14.623	-14.444	179

4 | Leefbaar en veilig

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen brandweer, politie, criminaliteit en overlast, crisisbeheersing/ rampenbestrijding, leefbare en veilige leefomgeving. Het programma geeft invulling aan de brede begrippen van leefbaar en veiligheid. Het onderwerp integrale veiligheid valt ook onder dit programma. Er bestaat een relatie met de programma's 1 "Opgroeien in Epe", 2 "Actief in Epe", 3 "Zorg en Opvang" en 6 "Epe op orde". Verder is er een relatie met programma 8 "Toezicht en handhaving". Binnen dit programma vindt de uitvoering plaats van de diverse leefbaarheids- en veiligheidsaspecten.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Winkeldiefstal <i>Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.</i>	1,2	1,7	1,5	1,0
Geweldsmisdrijven <i>Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.</i>	3,0	2,9	2,9	2,2
Diefstal uit woningen <i>Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.</i>	1,1	0,8	2,1	1,0
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag <i>Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.</i>	4,5	4,4	3,3	3,7

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefbare en veilige woon- en leefomgeving.
2. Bevorderen van bijdragen van bewoners aan de leefbaarheid in de kernen en wijken.
3. Bevorderen van een goede, geoefende organisatie die snel en adequaat kan optreden bij een calamiteit of ramp

Wat hebben we daarvoor gedaan

Veiligheid			Portefeuillehouder: T.C.M. Horn
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Bevorderen kwaliteit basis brandweezorg.	1a. Opstellen plan van aanpak voor vervanging brandweerkazerne Oene en start van uitwerking plan.	Ja	1a. Proces om grond aan te kopen is in uitvoering.
	1b. Uitvoeren gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing.	Ja	1b. Diverse bewustwordingssessies zijn gegeven. We zijn voorloper in de VNOG. Eén van de twee evacuatie verkeersplannen is klaar. Enkele brandputten zijn al geslagen en een aanbesteding wordt binnenkort opengesteld.
2. Uitvoeren integraal veiligheidsbeleid.	2a. Opstellen en uitvoeren jaarplan gedigitaliseerde criminaliteit.	Ja	Uitvoeringsprogramma's voor gedigitaliseerd criminaliteit, ondermijning en jeugd zijn opgesteld in 2024 voor 2024 en

	<p>2b. Opstellen en uitvoeren jaarplan ondernijning.</p> <p>2c. Opstellen en uitvoeren jaarplan jeugd.</p>		<p>2025. Deze zijn grotendeels uitgevoerd. De evaluatie hiervan gaat als informatie nota naar de raad.</p>
<p>3. Verbeteren crisisbeheersing en rampenbestrijding.</p>	<p>3. Uitvoeren jaarlijkse oefeningen/trainingen gemeentelijke organisatie.</p>	<p>Ja</p>	<p>Er is gebruik gemaakt van de Irene-sirene leerprikkelaar voor de training van de interne organisatie, ook zijn de aangeboden trainingen vanuit VNOG gevolgd door de lokale crisisambtenaren. Er is een multidisciplinaire oefening geweest met het gemeentelijk beleidsteam (GBT).</p>
<p><i>Collegeprogramma 2022-2026</i></p>			
<p>4. Periodiek actualiseren van lokaal plan van aanpak ondernijning.</p>	<p>Zie 2b.</p>	<p>Ja</p>	<p>We hebben gewerkt aan het professionaliseren van het Bibob proces met behulp van de provincie. We hebben intern (o.a. vanuit het integriteitsteam) gewerkt aan bewustwording op ondernijning. In het buitengebied hebben we ook een bewustwording actie gedaan vanuit het platform veilig ondernemen. Er zijn integrale controles uitgevoerd in onder andere de ondernijningsweek. Er zijn trainingen gevolgd voor de aanpak van mensenhandel. We zijn gestart met informatiegericht werken op ondernijning. Daarnaast zijn er twee panden/woningen gesloten op basis van de wet Damocles (drugs) en zijn er drie lasten onder dwangsom hiervoor opgelegd</p>

<p>Leefbaarheid</p>			
<p>Activiteit begroting 2025-2028</p>	<p>Activiteiten 2025</p>	<p>Uitgevoerd in 2025?</p>	<p>Toelichting</p>
<p><i>Collegeprogramma 2022-2026</i></p>			
<p>1. Gebiedsgericht werken als werkwijze</p>	<p>1a. Afronden besluitvorming over het uitvoeringsplan inwonersgericht werken/inwonersparticipatie.</p>	<p>Nee</p> <p>Nee</p>	<p>1a. Er is ingezet op inwonersgericht werken, door onder andere de initiatieventafel, het subsidiëren van een aantal initiatieven vanuit de goed voor</p>

verder uitwerken.	1b. Realiseren van activiteiten uit het uitvoeringsplan inwonersgericht werken/inwonersparticipatie.		<p>elkaar regeling en doorontwikkeling van die regeling. Parallel daarin is gestart met het opstellen van het uitvoeringsprogramma.</p> <p>1b. Omdat er nog geen uitvoeringsplan is, konden ook nog geen activiteiten uit dit plan worden uitgevoerd. Wel zijn diverse andere activiteiten gestart.</p>
-------------------	--	--	---

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	3.252	3.351	3.268	83
Baten	3	71	70	-1
Saldo	-3.249	-3.280	-3.198	83

5 | Ruimte en Wonen

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen ruimtelijke ordening, grond- en woningexploitatie, bouw- en woningtoezicht en volkshuisvesting. Het onderdeel bouw- en woningtoezicht heeft een uitvoerend karakter. De activiteiten voor woningexploitatie zijn beperkt.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2021	2022	2023	2024
Nieuwbouwwoningen	5,2	1,6	5,3	6,6
<i>Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.</i>				

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit om een goed woon-, werk- en leefklimaat te ondersteunen.
2. Bevorderen van een diversiteit aan woonaanbod om de leefbaarheid in de dorpen op peil te houden voor jong en oud.
3. Behouden van het in de gemeente aanwezige cultuur- en natuurhistorisch erfgoed.
4. Beheerste en duurzame ontwikkeling van het buitengebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ruimtelijke ontwikkeling			Portefeuillehouder: M. Kerkmans
--------------------------	--	--	---------------------------------

Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Ontwikkeling woningbouwplannen volgens omgevingsvisie gemeente Epe	1. Vaststellen Omgevingsplannen 't Slath, Zuukerenk, en Kerkenland.	Nee	De woningbouwplannen zijn in ontwikkeling, maar de omgevingsplanwijzigingen zijn nog niet vastgesteld. Wijziging omgevingsplan Kerkenland wordt naar verwachting in het eerste kwartaal 2026 als ontwerp ter inzage gelegd.
2. Ontwikkeling woningbouwplannen volgens de Woonagenda.	2a. Vaststellen Omgevingsplan voor transformatie en inbreiding, zoals Klaarbeek-West en De Kopermolen.	Nee	2a. De Kopermolen; plannen concreet, in 2026 vaststelling wijziging omgevingsplan. Klaarbeek West; plannen zijn nog niet concreet genoeg voor verdere ontwikkeling.
	2b. Vaststellen Omgevingsplan voor sociale woningbouw, zoals Zuukerschool	Nee	2b. Zuukerschool; plannen klaar voor verdere uitwerking, onderzoeken en vrijmaken terrein.
3. Implementatie Omgevingswet.	3. Fasegewijze uitwerking van het transitieplan Omgevingsplan; in 2025 betreft dit het bouwonderdeel van de bruidsschat.	Ja	De eerste wijziging van het omgevingsplan is in december 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en inmiddels in werking getreden. In deze eerste wijziging is de structuur van het omgevingsplan ingericht en zijn de bouwregels uit de bruidsschat daarin verwerkt. Onderdeel 2025 is daarmee afgerond. In de opvolgende jaren (tot 2032) wordt het omgevingsplan verder opgebouwd, waarbij o.a. de bestemmingsplannen, Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL) en het milieudeel van de bruidsschat worden verwerkt.
4. Realiseren bedrijventerrein Eekterveld IV.	4. Uitgifte locaties (afhankelijk van beroepsprocedure)	Nee	Nog geen uitgifte in afwachting van beroepsprocedure.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
5. Ontwikkelen van een plan voor de herinrichting van het centrum van het dorp Epe.	5a. Vaststellen voorlopig ontwerp Hoofdstraat Epe.	Nee	5a. De gemeenteraad stelde in 2025 een voorkeursvariant vast. Voor 2026 is het vaststellen van het voorlopig ontwerp en definitief ontwerp gepland.
	5b. Opstellen definitief ontwerp Hoofdstraat Epe.	Nee	5b. Gepland voor 2026
6. Uitvoeren van fase 2 en 3 uit van	6a. Afronden uitvoering	Ja	6a. Fase 2 is opgeleverd.

de herinrichting van het centrum van het dorp Vaassen.	herinrichtingsplan fase 2 (rondom Dekamarkt). 6b. Vaststellen bestemmingsplan fase 3 (ontvangstlocatie Cannenburch) en start uitvoering.	Nee	6b. Voorbereiding fase 3 is in uitvoering maar nog niet vastgesteld. Het ontwerp bestemmingsplan dat ter inzage is gelegd is teruggetrokken en er is een nieuw proces gestart. De planning is dat er in 2026 een definitief ontwerp en een gewijzigd omgevingsplan kan worden vastgesteld.
7. Met ingang van de wettelijke invoeringsdatum kunnen werken onder en met de Omgevingswet.	7. Gerealiseerd	Ja	Alle noodzakelijke wijzigingen zijn doorgevoerd om te kunnen werken onder de Omgevingswet. Vanaf 2026 wordt aan de hand van het Actieplan Implementatie Omgevingswet een doorstart gemaakt met de verdere borging en uitvoering van Omgevingswet-gerelateerde acties.
<p><i>Toelichting:</i></p> <p>1. Particuliere initiatieven voor woningbouw worden positief benaderd volgens de Woonagenda.</p> <p>3. De wet is per 1 januari 2024 in werking getreden. De invoering van de Omgevingswet vindt fasegewijs plaats en heeft een meerjarig karakter.</p>			

Wonen		Portefeuillehouder: M. Kerkmans	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Opstellen woonzorgagenda.	1. Vaststellen Woonzorgagenda.	Nee	De vaststelling van de Woonzorgagenda is uitgesteld. De voorbereiding van het 'afsprakenkader aandachtsgroepen' vanuit de regio Stedendriehoek vraagt meer tijd dan verwacht. Daarnaast is ook de wet 'versterking regie volkshuisvesting' vanuit het rijk nog niet vastgesteld. Vanuit de provincie is het advies om nu geen woonzorgvisie of woonzorgagenda op te gaan stellen. De verwachting is dat het Volkshuisvestingsprogramma er komen gaat en dan is het logischer om dit traject te hebben doorlopen.
Collegeprogramma 2022-2026			

2. Actualiseren van de Woonagenda.	2. Gerealiseerd	Ja	Woonagenda is door de raad vastgesteld.
3. Realiseren van betaalbare woningen in zowel de huur- als de koopsector.	3a. Met initiatiefnemers afspraken maken over een evenwichtige en betaalbare woningbouwprogrammering. 3b. Met de corporatie afspraken maken over de bouw van sociale huurwoningen.	Ja	3a. Continu proces bij alle woningbouwlocaties en initiatieven om dit in de gaten te houden volgens gemaakte afspraken in woondeal en volgens ons prijsklassenbeleid. 3b. Er zijn in deze periode netto 281 woningen opgeleverd. Daarvan is 31% sociale huur en 67% betaalbaar
4. Mogelijkheden zoeken voor (tijdelijke) huisvesting van Oekraïense vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen.	4. Met partners huisvesten van statushouders volgens de geldende taakstelling.	Ja	Alle mogelijke locaties die zijn aangedragen worden sinds het najaar langs een aantal criteria gelegd. Dit blijven we continu doen bij nieuwe potentiële locaties.

Toelichting:

2. Deze agenda is erop gericht om bij te dragen om de bouw van voldoende woningen in onze gemeente te realiseren met de mogelijkheden van versnelling.
3. Het gaat om woningen die voorzien in de behoefte voor onze inwoners.

Ruimte overig			Portefeuillehouder: M. Kerkmans / G. van den Berg
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Actualiseren cultuurhistorisch beleidskader.	1a. Afronden besluitvorming cultuurhistorisch beleidskader.	Ja	1a. Erfgoedbeleid is vastgesteld in mei 2025.
	1b. Opstellen uitvoeringsprogramma en starten met uitvoering.	Ja	1b. Uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van vastgesteld Erfgoedbeleid. Met ingang van 2026 is een erfgoedadviseur aangesteld die start met de uitvoering.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
2. Gebiedsgericht uitwerken van de omgevingsvisie.	2b. Opstellen en besluitvorming over Omgevingsprogramma's.	Ja	In 2024 is gestart met het uitwerken van het instrument Omgevingsprogramma onder de Omgevingswet. Hiervoor is een
		Ja	

	2b. Start uitwerking eerste Omgevingsprogramma.		notitie opgesteld en in juni 2025 vastgesteld. Eind 2025 is een start gemaakt met het opstellen van een warmteprogramma en dat is een omgevingsprogramma onder de Omgevingswet.
3. Actualiseren nota grondbeleid.	3. Gereed	Ja	De nota grondbeleid is vastgesteld
4. Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de cultuurhistorische waarde van de Musafir kerk te behouden.	4. Uitvoeren onderzoek naar mogelijkheden.	Ja	Onderzoek is afgerond. Het initiatief om een vervolg te geven aan de mogelijkheden ligt nu bij de eigenaar
<p><i>Toelichting:</i></p> <p>3. Deze nota is erop gericht om bij te dragen aan de realisatie van voldoende woningen in onze gemeente. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van versnelling van bouwen van woningen, door middel van actievere grondpolitiek.</p>			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	4.547	5.468	5.871	-402
Baten	2.095	2.097	5.417	3.320
Saldo	-2.452	-3.372	-454	2.918

6 | Epe op orde

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen betreffende het beheer en onderhoud van dat deel van de openbare ruimte dat kan worden beschreven als de bovengrondse infrastructuur en toebehoren. Het gaat dan om de zorg dat de wegen en pleinen, woonstraten en -erven hun functie adequaat kunnen blijven vervullen.

Wat is de stand van zaken

Er zijn geen verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefomgeving (openbare ruimte) die schoon en heel is.

2. Bevorderen van een duurzaam toegankelijk en aantrekkelijk openbaar gebied.
3. Bevorderen van een duurzame, veilige en gezonde mobiliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Verkeer en vervoer		Portefeuillehouder: M. Kerkmans / A.H.M. van Loon	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Uitvoeren van wegenbeleidsplan.	1. Uitvoeren onderhoud wegen om deze in stand te houden op het vastgestelde niveau.	Ja	Onderhoudsniveau is deels onder niveau en heeft nog jaren nodig om op niveau te komen
2. Uitvoeren van beheerplan civiele kunstwerken (bruggen).	2. Uitvoeren van regulier onderhoud.	Ja	In het regulier onderhoud is een kleine achterstand. In 2025 is dit deels weggewerkt. De resterende achterstanden worden in 2026 weggewerkt. Eens per 3 jaar wordt een brug vervangen. Dit zijn bruggen met een totaallast beperking.
3. Aanleg van een hoogwaardige fietsroute vanaf (de gemeentegrens met) Apeldoorn naar Epe.	3a. Vaststellen definitief ontwerpplan van de fietsroute.	Ja	3a. Definitief ontwerpplan is vastgesteld.
	3b. Start realisatie van het definitief ontwerpplan van de fietsroute.	Ja	3b. Er is gestart met de realisatie van het definitief ontwerpplan van de fietsroute.
4. Aanleg fietspad Epe-Oene	4. Voorbereiden realisatie 2e fase fietspad Epe- Oene vanaf Hoevenstraat in Epe.	Nee	Voor de tweede fase van het fietspad Epe–Oene zijn voorbereidende werkzaamheden verricht, in samenhang met de uitwerking van fase 1. Voor fase 1 is een uitgewerkt voorkeursontwerp opgesteld en is subsidie aangevraagd bij de provincie Gelderland. Naar aanleiding van inspraakreacties en een raadsconsultatie op 15 januari 2026 heeft de raad aangegeven de Eperweg–Oenerweg als één samenhangend geheel te willen heroverwegen. Dit vraagt om nadere bestuurlijke besluitvorming over scope en fasering. In afwachting daarvan is de verdere uitwerking van fase 2 nog niet opgepakt.
Collegeprogramma 2022-2026			

5. Uitvoeren gemeentelijk mobiliteitsplan.	5. Uitwerken plannen voor 2025 uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit waaronder Herinrichting Deventerstraat Vaassen en Verkeersplan Oene.	Ja	In 2025 is de planvoorbereiding gestart voor de herinrichting van de Eperweg tussen Emst en Epe, het Verkeersplan Oene, de herinrichting Deventerstraat in Vaassen, verkeersplan Gortelseweg en aanpak kruispunt Dorpsstraat-Julianalaan. Dit loopt door in 2026, waarna uitvoering volgt.
6. Opzetten "Mobiliteitsfonds" voor financiering van de gewenste maatregelen uit het Mobiliteitsplan.	6. Gerealiseerd	Ja	Middelen zijn in de begroting opgenomen
<i>Toelichting:</i>			
4. Het betreft de uitvoering van de motie van de raad (10-3-2022).			
5. Dit fonds dient ook om cofinanciering te verkrijgen bij de regio, provincie en Rijk.			

Beheer openbare ruimte			Portefeuillehouder: A.H.M. van Loon
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Onderhoud Openbare Ruimte.	1a. Beheer Openbare Ruimte (groen en grijs) volgens onderhoudsplannen. 1b. Toezicht op de uitvoering van de contracten betreffende de uitbestede taken	Ja Ja	1a. Beheer Openbare Ruimte (groen en grijs) vindt plaats volgens onderhoudsplannen. 1b. Toezicht op de uitvoering van de contracten betreffende de uitbestede taken vindt plaats door toezichthouders.
2. Actualiseren beleidsplan begraafplaatsen.	2. Vaststelling beleidsplan begraafplaatsen.	Ja	Het beleidsplan is vastgesteld. De realisatie van de 11 uitvoeringsopgaven vindt plaats in 2026 en 2027.
3. Uitvoeren gebiedsdekkende routes knooppuntensysteem.	3. Afhankelijk van uitvoering project recreatiezoning voor Veluwe.	Ja	Fietsknooppuntensysteem is al enige tijd afgerond, ruiterroutes zijn in 2025 aangepast en momenteel is het routebureau de wandelroutes in het gemeentebos aan het uitzetten.

<p>4. Realiseren van maatregelen in de openbare ruimte die inspelen op de gevolgen van klimaatverandering.</p>	<p>4. Betreft maatregelen die nu al worden uitgevoerd zoals vergroenen van de openbare ruimte en opgenomen worden in het in ontwikkeling zijnde klimaatadaptieplan (programma 7, onderdeel: milieu algemeen).</p>	<p>Ja</p>	<p>Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan klimaatadaptatie is in meerdere projecten werk gemaakt van maatregelen in de openbare ruimte die inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Voorbeelden zijn aangelegde wadi's in de Vegtelarij, het afkoppelen van de Krugerstraat en omgeving, de aanleg van infiltratieriool in het centrum van Vaassen en het ontsteden en vergroenen van de openbare ruimte, zoals het Marktplein en Ratelplein in Epe.</p>
<p>5. Opstellen integraal groenbeleid.</p>	<p>5. Opstellen van integraal groenbeleidsplan (omvat actualisatie bomenbeleidsplan/ groenstructuurplan/ landschapsontwikkelingsplan).</p>	<p>Nee</p>	<p>Het opstellen van de Integrale Groenvisie is in 2025 uitgevoerd en heeft ter inzage gelegen van 16-12-2025 t/m 26-01-2026. De visie zal medio mei 2026 aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.</p>
<p><i>Collegeprogramma 2022-2026</i></p>			
<p>6. Opstellen integraal beleidsplan voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.</p>	<p>6. Opstellen integraal beleidsplan voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.</p>	<p>Nee</p>	<p>Door capaciteitsgebrek werd in het eerste kwartaal 2025 een start gemaakt met het opstellen. Het beleidsplan zal naar verwachting in het eerste kwartaal 2027 ter besluitvorming worden voorgelegd.</p>
<p>7. Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek naar mogelijkheden bovengronds brengen van de Dorpsbeek in dorpskern Epe.</p>	<p>7. Haalbaarheidsonderzoek wordt uitgevoerd. Op basis van resultaten volgt besluitvorming over haalbaarheid.</p>	<p>Ja</p>	<p>Het haalbaarheidsonderzoek is opgeleverd en in november 2025 is over het vervolg besloten door de gemeenteraad.</p>
<p><i>Toelichting:</i></p>			

1a. Bij vaststelling van het Beeldkwaliteitssysteem Openbare Ruimte (2006) is bepaald dat de centra op hoog niveau en de wijken op minimaal laag niveau worden onderhouden. Als onderdeel van het uitvoeringsplan "Ombuigingen openbare ruimte 2011" is het onderhoudsniveau van de dorpscentra bijgesteld naar niveau basis. Het bosbeheer is gericht op het geïntegreerd samengaan van de functies houtproductie, recreatie en natuur. Door natuurlijke processen te benutten worden deze functies verder ontwikkeld.

6. Het integraal beleidsplan wordt afgestemd op de Omgevingsvisie en het Mobiliteitsplan. Het plan richt zich op een integrale werkwijze rondom beheer en onderhoud van de openbare ruimte waaronder openbaar groen, wegen, civiele kunstwerken, watertaken, riolering in relatie tot veiligheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, toegankelijkheid en beleving. Het opstellen van het plan gaat in samenspraak met ketenpartners, bewoners en organisaties.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	8.730	8.550	9.531	-981
Baten	1.319	1.293	1.489	196
Saldo	-7.411	-7.257	-8.042	-785

7 | Duurzaamheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de zorg voor het milieu. De belangrijkste onderwerpen uit het programma zijn de energie en warmte transitie, milieu, afvalverwijdering en de afvoer van (overtollig) regenwater en afvalwater.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2021	2022	2023	2024
Huishoudelijk restafval <i>De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg).</i>	86	79	79	79
Hernieuwbare elektriciteit <i>Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.</i>	12,2%	19,8%	-	-

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een duurzame en gezonde ontwikkeling van de leefomgeving voor nu en toekomstige generaties.
2. Bereiken van een CO2 neutrale en aardgasvrije gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Milieu algemeen		Portefeuillehouder: A.H.M. van Loon/M.B. Heere
-----------------	--	--

Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Uitwerken Gemeentelijk Watertakenplan.	<p>1a. Vervangen van riolering op diverse locaties.</p> <p>1b. Verbeteren riolering (o.a. afkoppelen verhard oppervlak, niet verstenen en verzamelen maar vergroenen en verspreiden).</p> <p>1c. Uitvoeren onderzoeken (o.a. lokale regenopvang en afkoppeling hemelwater door particulieren, verwijderen overtollige verharding, verbeteren infiltratiemogelijkheden in openbare ruimte).</p> <p>1d. Uitvoeren regulier beheer (o.a. straatvegen, reinigen, inspecteren en repareren van riolen, gemalen, drainage en kolken).</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>1a. Op diverse plaatsen is het riool vervangen en is infiltratie riool aangebracht. Ook is op diverse plaatsen het riool gerelined.</p> <p>1b. Wij zijn hier gestart in de wijk Vegteland in Epe en de Oosterhof in Vaassen. In 2025 is de voorbereiding gestart en de komende jaren worden de hieruit voortkomende werkzaamheden uitgevoerd.</p> <p>1c. Werkzaamheden zijn gestart in 2024/2025 en worden de komende jaren verder vormgegeven. In het nieuwe GWP is hier aandacht voor.</p> <p>1d. Dit is een lopend en repeterend proces.</p>
2. Werken aan een klimaatadaptieve en natuurinclusieve gemeente.	<p>2a. Vaststellen van klimaatplan.</p> <p>2b. Opstellen uitwerkingsplan en starten met uitvoering.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>2a. Het beleidsplan klimaatadaptie is in mei 2025 vastgesteld door de gemeenteraad.</p> <p>2b. Een uitvoeringsagenda is onderdeel van het vastgestelde beleidsplan. De uitvoering hiervan loopt.</p>
3. Uitwerken van het uitvoeringsprogramma Energie en Warmte.	3. Start uitwerken na vaststelling uitvoeringsprogramma	Ja	Uitvoeringsprogramma is in uitvoering, loopt tot en met 2026.
4. Opstellen uitwerkingskader zonen windenergie gericht op het stimuleren van zonneweides, windmolens en versnelling zonen op dak.	4. Vaststellen beleidskader zonen en wind.	Nee	Ontwerp is vastgesteld. Wijzigingen voorkeursvolgorde voor opwek van zonen worden doorgevoerd. Besluitvorming wordt voorbereid voor 2026.

5. Opstellen plan van aanpak Wijkuitvoeringsplan voor aardgasvrije wijken.	5. Vaststellen Plan van aanpak.	Nee	Vanwege netcongestie is ingezet op energiebesparing. Warmte-aanpak volgt na vaststelling Warmteprogramma (Q4 2026/Q1 2027).
6. Opstellen Regionale Energie Strategie 2.0 (RES 2.0).	6. Start opstellen Regionale Energie Strategie 2.0. (Regionaal Programma Energievoorziening)	Ja	Vastgesteld door de raad. Per 2026 start uitwerking
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
7. Opstellen van het uitvoeringsprogramma Energie en Warmte.	7. Vaststellen uitvoeringsprogramma.	Ja	Het uitvoeringsprogramma Energie en Warmte is door het college vastgesteld.
8. Uitvoeren van het Regionaal Adaptatieplan (RAP) om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen.	8. Is onderdeel van het klimaatplan (punt 2 hiervoor)	Ja	Het beleidsplan Klimaatadaptatie is opgesteld en in 2025 vastgesteld.
9. Een uitwerkingsprogramma opstellen om de biodiversiteit en het landschap in het landelijk gebied en onze dorpen te versterken.	9. Opstellen van uitwerkingsprogramma voor Integraal Groenbeleidsplan.	Nee	Het uitwerkingsprogramma maakt onderdeel uit van de Integrale groenvisie 2026. Deze visie is in 2025 opgestart.
<p><i>Toelichting</i></p> <p>7. De basis voor het programma ligt in de Transitievisie Energie en Warmte. In het programma komen ook de gemeentelijke afspraken uit het Gelders Energieakkoord. Het uitvoeringsprogramma kwam tot stand in samenspraak met inwoners en betrokken partijen.</p> <p>9. Het opstellen van het integraal Groenbeleidsplan staat bij programma 6, onderdeel “beheer openbare ruimte”.</p>			

Grondstoffeninzameling en -verwerking		Portefeuillehouder: A.H.M. van Loon	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Realiseren grondstoffen inzameling en -verwerking.	1. Toezicht op uitvoering dienstverleningsovereenkomst met Circulus.	Ja	Het toezicht is uitgevoerd
2. Implementeren van werkwijze inzamelen van grondstoffen.	2. Uitvoeren plan van aanpak inzamelen van grondstoffen (o.a. meer ondergrondse	Ja	In 2025 zijn o.a. ondergrondse containers voor

	verzamelcontainers voor papier en glas installeren ten behoeve van de gewijzigde inzameling van papier en glas).		papierinzameling geplaatst en is overgaan op een andere wijze van verzamelen.
<i>Toelichting</i>			
2. Het grondstoffenbeleidsplan is in 2020 vastgesteld. De implementatie van de nieuwe wijze van verzamelen van grondstoffen heeft een meerjarig karakter.			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	9.394	10.700	9.891	809
Baten	9.460	10.868	10.395	-473
Saldo	66	168	504	336

8 | Toezicht en handhaving

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen vergunningverlening, controle op uitvoering en handhaving van wet- en regelgeving en de algemene plaatselijke verordening. Er bestaat een relatie met programma 4 "Leefbaar en veilig".

Wat is de stand van zaken

Er zijn geen verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Wat willen we bereiken?

Strategische doel:

1. Versterken van handhaving en toezicht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vergunningverlening en handhaving			Portefeuillehouder: A.H.M. van Loon
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Uitwerken handnavingskader.	1. Uitwerken jaarlijks handnavingsuitvoeringsprogramma (HUP).	Nee	HUP wordt voor 2026 opnieuw vastgesteld op basis van het handnavingsbeleid 2022-2025 dat is verlengd voor 2026

2. Actualiseren handhavingskader.	2. Opstellen actueel handhavingskader.	Nee	Het VTH-beleidskader wordt in 2026 vernieuwd
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
3. Onderzoek naar de effectiviteit van de uitvoering van de handhavingstaken.	3. Gerealiseerd.	Ja	Dit onderzoek is niet uitgevoerd vanwege de samenloop met de uitkomsten van het rapport van de rekenkamer. De conclusies en adviezen zijn verwerkt in het HUP 2024/ 2025 waardoor het onderzoek naar de effectiviteit niet meer nodig was
<p><i>Toelichting</i></p> <p>1. Het college stelt op basis van het handhavingskader het uitvoeringsprogramma op. Dat bevat alle toezicht- en handavingsactiviteiten en de prioritering daarin. De raad wordt hierover geïnformeerd.</p>			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	841	811	763	48
Baten	88	88	118	30
Saldo	-753	-723	-645	78

9 | Bedrijvigheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen lokale economie (waaronder werkgelegenheid, bedrijfsterreinen), agrarische aangelegenheden, recreatie en toerisme. De gemeentelijke rol is voorwaardenscheppend (vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, goede ontsluiting en bereikbaarheid, goed beheer van de openbare ruimte) en faciliterend (informatievoorziening, dienstverlening). Er bestaat een relatie met programma 5 "Ruimte en wonen" (economische aspecten in planontwikkeling en bestemmingsplannen).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024
Banen	678,7	697,6	712,3	737,8	740,2
<i>Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>					
Vestigingen	149,8	155,2	163,5	165,9	176,8
<i>Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>					
Netto arbeidsparticipatie	67%	70%	73%	73%	73%

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.					
Funciemenging	48,1	48,5	48,7	49,5	49,1
De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen.					

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Versterken lokale economie.
2. Vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Epe op het terrein van recreatie en toerisme.

Wat hebben we daarvoor gedaan

1. Bedrijvigheid			
Recreatie en toerisme			Portefeuillehouder: M.B. Heere
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Inzetten stimuleringsbudget recreatie en toerisme.	1. Subsidieafspraken maken met professionele en vrijwilligersorganisatie over de doelstellingen en activiteiten.	Ja	Afspraken gemaakt met subsidiepartners zoals de Stichting Promotie Gemeente Epe over doelstellingen en activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van toeristisch recreatieve promotie en bestemmingsmanagement.
2. Uitwerken toeristisch profiel.	2. Uitvoeren jaarplan.	Ja	Het jaarplan, als uitwerking van het toeristisch profiel (opgesteld door Stichting Promotie Gemeente Epe) 2022-2025, is opgesteld, afgestemd en uitgevoerd.
3. Faciliteren en stimuleren van organisaties en bedrijven in uitvoering van het regionale programma Veluwe-op-1.	3a. Opstellen en uitwerken plan voor realisatie van TOP-locatie Vaassen.	Ja	3a De uitwerking van de TOP locatie en de participatie is in volle gang en het definitief ontwerp (DO) wordt naar verwachting in Q3/4 2026 opgeleverd aan de raad.
	3b. Uitvoeren bestuursakkoord Veluwegemeenten.	Ja	3b Er is uitvoering gegeven aan het jaarprogramma van Veluwe-op-1 (vanaf 1-1-2025: VeluweAlliantie), als uitwerking van het bestuursakkoord van de Veluwegemeenten.
	3c. Uitvoeren plan van aanpak Vitale Vakantieparken.	Ja	3c Er is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak Vitale Vakantieparken binnen de regionale afspraken Vitale Vakantieparken 2023-2025.

<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
4. Ontwikkelen van een nieuwe heldere beleidsvisie op het gebied van (verblijfs)recreatie ter versterking van een toekomstbestendige vitale toeristisch recreatieve sector.	4. Vaststelling beleidsvisie (verblijfs)recreatie en toerisme.	Ja	De beleidsvisie recreatie en toerisme is voorbereid in 2024/2025 en in januari 2026 vastgesteld door de raad.
<p><i>Toelichting:</i></p> <p>2. Voor 2022-2025 is een verdere uitwerking van 100% Wild opgesteld door de Stichting Promotie Gemeente Epe ter versterking van het toeristisch profiel.</p> <p>3. Binnen het programma Veluwe-op-1 werken 20 gemeenten samen aan de toeristische versterking van de Veluwe en vitale vakantieparken. Dit onder andere door aanpak vakantieparken, een groot routenetwerk en de toeristische promotie via Visit Veluwe.</p>			

Lokale/regionale economie			Portefeuillehouder: M.B. Heere
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Uitvoering van het actieprogramma economische visie.	1a. Opstellen nieuwe Economische Visie en besluitvorming. 1b. Starten met het opstellen van een aansluitend Actieprogramma.	Nee Nee	1a. Vanwege capaciteitstekort door vertrek beleidsadviseur economie is nog geen start gemaakt met het opstellen van een economische visie. Dit start in 2026. 1b. Actieprogramma volgt na vaststelling.
2. Ondersteuning leveren aan de uitvoering van het actieprogramma van ondernemers gericht op vitale dorpscentra.	2. Ondersteuning leveren bij uitvoeren actieprogramma's van ondernemers.	Ja	Deze ondersteuning is vormgegeven door de accountmanager bedrijven.
3. Opstellen evenementenbeleid.	3a. Opstellen beleidsplan voor evenementen	Nee Nee	3a. Hiervoor wordt een zorgvuldig participatietraject doorlopen. De besluitvorming is opgeschoven naar de nieuwe bestuursperiode in 2026.

	3b. Opstellen van locatieprofielen per evenementenlocatie.		3b. Idem.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
4. Lokale ondernemers stimuleren om leerwerkplekken voor studenten te realiseren.	4. Uitvoeren werkplan met ondernemersverenigingen en onderwijs	Ja	Dit is een doorlopende activiteit in afstemming met onderwijs en lokale ondernemers, onder andere via leerwerkplekken en stages in samenwerking met accountmanagement bedrijven. De lokale Techniekbrouwerij wordt actief benut door ondernemers en onderwijs om praktijkleren te versterken.
5. Periodiek het actieprogramma van de economische visie actualiseren.	Zie punt 1	Nee	Vanwege capaciteitstekort door vertrek beleidsadviseur economie is nog geen start gemaakt met het opstellen van een economische visie. Daarmee is dus ook nog geen aanvang gemaakt met een daaropvolgend nieuw actieprogramma.
6. Bedrijfsleven ondersteunen.	6. Inzetten van accountmanagement voor ondernemers en specifiek accountmanagement voor agrarische sector.	Ja	Er zijn twee accountmanagers ingezet, een accountmanager voor ondernemers en een accountmanager specifiek voor de agrarische sector.
<i>Toelichting</i>			
<p>2. Voor centrum Epe en Vaassen hebben de ondernemersverenigingen voor beide centra, in afstemming met de gemeente, een toekomstvisie en actieprogramma laten opstellen.</p> <p>6. De inzet van specifiek accountmanagement voor de agrarische sector is geëvalueerd en verlengd met 2 jaar.</p>			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	1.236	1.404	1.444	-40
Baten	113	352	375	23
Saldo	-1.123	-1.052	-1.069	-17

10 | Weer aan het werk

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen die samenhangen met de uitvoering van de Participatiewet en de wet gemeentelijke schuldhelpverlening. Daarnaast omvat het programma armoedebeleid en

minimaregelingen. Er bestaat een relatie met programma 3 “Zorg en opvang” (bevorderen zelfredzaamheid).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Bijstandsuitkeringen <i>Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	179,4	183	187,1	158,4
Lopende re-integratie-voorzieningen <i>Het aantal lopende re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>	141,8	-	190,2	-
Jeugdwerkloosheidspercentage <i>Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).</i>	2%	2%	1%	-

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn niet bij alle indicatoren recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Vergroten van maatschappelijke participatie van mensen zonder werk.
2. Verminderen van de schuldenproblematiek van Eper inwoners.
3. Verminderen van armoede bij ouderen en gezinnen met een minimuminkomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Arbeidsparticipatie		Portefeuillehouder: M.B. Heere	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Verhogen uitstroompercentage participatiewet (voormalig WWB, voormalig WSW en jonggehandicapten).	1a. Prestatieafspraken maken met Werkleerbedrijf Lucrato over uitstroom en uitvoering.	Nee	1a. Concept prestatieafspraken 2026 bevinden zich in een afrondende fase. Planning is om deze in de eerste helft van 2026 vast te stellen.
	1b. Opvolging van de aanbevelingen vanuit het rapport evaluatie werkervaringsplekken 2024 om de inzet verder te verbeteren.	Ja	1b. In 2025 heeft Lucrato uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het evaluatierapport Werkervaringsplekken.
2. Vergroten van de maatschappelijke participatie van mensen zonder werk.	2a. Optimaliseren van de dienstverlening werkervaringsplekken (WEP).	Ja	In 2026 zetten we extra in op taal op en rond de WEP. Daarnaast worden er extra WEP-plekken gerealiseerd bij Stilema.
	2b. Actualiseren van de contractafspraken en prestatieafspraken	Ja	Addendum is opgesteld volgens de bestaande afspraken in de DVO en wordt aangevuld met de actuele afspraken zoals opgenomen in dit

	met de gemeente Apeldoorn.		addendum. Samen vormen deze afspraken de basis voor onze samenwerking in de komende periode. Periode 1-1-2026 tot en met 31-12-2027.
<p>1. Lucrato voert activiteiten uit gericht op het opdoen van werkervaring, het toepassen van groepsgewijze aanpak, werkgeversbenadering en werkgeverschap oud-Wsw, beschut werken en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die onder de Participatiewet vallen en waarvan de verwachting is dat ze binnen een jaar naar werk kunnen. Lucrato werkt hierin nauw samen met gemeente Apeldoorn en Werkcentrum VeluweStedendriehoek.</p>			

Inkomensondersteuning		Portefeuillehouder: M.B. Heere	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Tegengaan van uitsluiting van mensen in armoede.	1a. Subsidie- en contractafspraken voor de uitvoering van minimaregelingen, waaronder de bijzondere bijstand, individuele inkomenstoeslag, studietoelage, voedselbank, Leergeld, Noodfonds (stichting Present) en collectieve zorgverzekering.	Ja	1a. Subsidie- en contractafspraken zijn gereed. De collectieve aanvullende zorgverzekering loopt tot 2027. Verkenning m.b.t. jeugdeducatiefonds volgt in 2026.
	1b. Evaluatie van het minimabeleid en herziening/actualisatie van het minimabeleid op basis van de evaluatie.	Ja	1b. Meedoenregeling en Schoolfonds zijn aangepast.
	1c. Doorvoeren wijzigingen in het kader van de wetwijziging participatiewet in balans.	Ja	1c. De Participatiewet in Balans is vanaf 1 januari 2026 gefaseerd in werking getreden. De wet bevat meer dan 20 maatregelen. Gemeente Epe heeft de uitvoering van de Participatiewet uitbesteed aan gemeente Apeldoorn. Opstellen van beleid gebeurt in afstemming met gemeente Apeldoorn, Lucrato en andere regiogemeenten, zodat we het beleid zoveel mogelijk harmoniseren in de regio. Planning is om voor het zomerreces 2026 het nieuwe beleid ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.
Collegeprogramma 2022-2026			

2. Extra inzet op minimaregelingen en schuldhulpverlening om armoede en schulden tegen te gaan.	2a. Voortzetten en monitoren van de versterkte werkwijze schuldhulpverlening en vroegsignalering.	Ja	2a. Er is een sterke communicatiecampagne voor de minimaregelingen. Stichting Kredietbank Nederland voert voor ons de schuldhulpverlening aan particulieren uit. Gemeente Apeldoorn voert de schuldhulpverlening aan ondernemers uit. Elke maand is er een afstemmingsoverleg met de partijen die zich bezighouden met vroegsignalering. Hierdoor zijn er in 2025 geen ontruiming geweest vanwege financiële achterstanden.
	2b. Subsidieafspraken maken voor de uitvoering van de voorliggende voorzieningen zoals thuisadministratie.	Ja	2b. Als voorliggende voorziening is er subsidie verstrekt aan Koppel-Swoe m.b.t. het Formulierenteam. Deze subsidie heeft als doel: hulp bij een aanvraag, thuisadministratie, toeslagenpunt, hulp bij belastingen en juridische ondersteuning. Voor ondernemers kan dit bij OverRood.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	16.831	18.395	17.496	899
Baten	8.093	9.312	9.350	38
Saldo	-8.738	-9.083	-8.146	937

11 | Bestuur en organisatie

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen algemeen bestuur, personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, juridische zaken, communicatie en andere bedrijfsmiddelen zoals post, repro en facilitaire zaken.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Formatie <i>De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat, per 1.000 inwoners.</i>	5,2	5,4	5,6	6,1
Bezetting <i>Het werkelijke aantal fte dat werkzaam is per 31 december, per 1.000 inwoners.</i>	5	5,7	6,4	6,1
Apparaatskosten Begroot <i>Apparaatskosten (organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken, in verhouding tot het aantal inwoners.</i>	585	656	737	762
Apparaatskosten Werkelijk * <i>Apparaatskosten (organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken, in verhouding tot het aantal inwoners.</i>	662	709	756	756
Externe inhuur Begroot <i>Kosten van externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid zonder een arbeidsovereenkomst of aanstelling, in verhouding tot de totale personeelskosten.</i>	1,0%	1,0%	1,0%	1,2%
Externe inhuur Werkelijk * <i>Kosten van externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid zonder een arbeidsovereenkomst of aanstelling, in verhouding tot de totale personeelskosten.</i>	35,8%	31,7%	26,0%	18,9%
Demografische druk <i>De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.</i>	85,9%	85,7%	87,0%	88,3%

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Ontwikkelen van een klantgerichte organisatie die gericht is op een snelle, correcte en integrale dienstverlening.
2. Ontwikkelen van een op de samenleving gerichte organisatie die de dialoog aangaat met burgers en flexibel en slagvaardig inspelt op ontwikkelingen en behoeftes.
3. Ontwikkelen van een organisatie waarbij het resultaat voorop staat en alles draait om het willen bereiken van de afgesproken doelen met een efficiënte en rechtmatige inzet van middelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Planning en control			Portefeuillehouder: r: M.B. Heere
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Verbeteren planning en control cyclus.	1. Implementeren van verbetermogelijkheden in de planning en control-cyclus in afstemming met de raadscommissie planning en control.	Ja	In 2025 is de Kadernota ingevoerd
2. Uitvoeren jaarlijks onderzoek naar de	2. Uitwerken van onderzoeksopdrachten	Ja	Met de uitgevoerde doorlichting is de

doelmatigheid en doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen en van (onderdelen van) de organisatie-eenheden.	waaronder de doorlichting van de begroting (beleidsmatig en financieel), opvolging geven aan de resultaten van de uitgevoerde benchmark in de organisatie.		taakstelling van € 2 miljoen ingevuld. Er zijn o.a. onderzoeken uitgevoerd naar de mate van kostendekkendheid en het gemeentelijk vastgoed
3. Implementeren rechtmatigheidsverantwoordiging jaarrekening door college.	3a. Doorvoeren van verbeterpunten naar aanleiding van de ervaringen met de eerste rechtmatigheidsverantwoordiging (jaarrekening 2023). 3b. Borgen van de rechtmatige uitvoering in de processen.	Ja Ja	3a. Aanbevelingen zijn opgevolgd en geïmplementeerd. 3b. Aanbevelingen op gebied van rechtmatigheid zijn gesignaleerd en opgevolgd.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
4. Verantwoord en gezond financieel beleid voeren.	4. Toepassen van de uitgangspunten voor het financieel beleid uit het coalitieakkoord en collegeprogramma.	Ja	De financiële positie is gezond. Voldaan is aan de uitgangspunten uit het coalitieakkoord. Er zijn goedkeurende verklaringen van de accountant bij de jaarrekening en er gold repressief toezicht voor de begroting. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde
5. Herijken/doorlichten bestaand beleid in begroting.	5a. Opleveren resultaat van de doorlichting. 5b. Consultatie bij de gemeenteraad t.b.v. verdere uitwerking. 5c. Participatietraject uitvoeren waar dat nodig is. 5d. Besluitvorming door de gemeenteraad. 5e. Resultaat vertalen in de begroting 2026-2029.	Ja	Deze activiteiten zijn volgens planning in uitvoering. De eerste fase van de herijking leidde tot invulling van de taakstelling van € 2,0 miljoen. Voor de tweede fase is een aanvullende taakstelling in de begroting

			2026-2029 opgenomen. Diverse projecten zijn in uitwerking voor de invulling daarvan. Tussenresultaten van de projecten zijn aan de raad aangeboden, besluitvorming vindt in het begrotingsproces 2027 plaats.
<i>Toelichting:</i>			
4. Het beleid is erop gericht dat de woonlasten onder het landelijk gemiddelde blijven.			

Burger en bestuur			Portefeuillehouder: A.H.M. van Loon / T.C.M. Horn
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Opstellen participatieverordening.	1. Vaststellen van de verordening.	Nee	In 2025 is de Eper participatie aanpak opgesteld waarna in Q1/2 2026 de participatieverordening zal worden vastgesteld.
2. Inwonerparticipatie is geborgd in de daarvoor in aanmerking komende werkprocessen.	2. Opstellen en uitvoeren van een jaarplan voor inwonersparticipatie en actieve communicatie.	Nee	Deze activiteit wordt afgerond na afronding van de Eper participatieaanpak
3. De inzet van een actueel instrumentarium voor inwonerparticipatie en communicatie is geborgd in de organisatie.	3. Opstellen en uitvoeren van een jaarplan voor inwonersparticipatie en actieve communicatie.	Nee	Deze activiteit wordt afgerond na afronding van de Eper participatieaanpak
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
4. Opstellen van een algemene visie op de positie van de gemeente in de Eper samenleving, inclusief kernwaarden.	4a. Gerealiseerd. 4b. Opstellen van uitwerkingsplannen met concrete maatregelen voor gemeentelijke	Ja Ja	4a. De visie "Samen Verder" is opgesteld 4b. Een uitvoeringsprogramma is opgesteld.

	dienstverlening, communicatie en participatie en start van uitvoering daarvan.		
5. Uitwerken verbeteragenda/uitwerkingsplan van de raad n.a.v. de Quick scan Lokale Democratie.	5. Uitwerken van opgesteld plan van aanpak (raad en college).	Ja	Er is een actieagenda opgesteld. Deze is tot stand gekomen in samenspraak met de werkgroep versterking lokale democratie, vertegenwoordigers ambtelijke organisatie, de driehoek en het presidium. Activiteiten o.a. gast van de raad, cursus politiek actief, dag van de democratie, klassenbezoeken en deelname aan NLDoet
6. Uitwerking van de maatregelen uit het raadsbesluit "Grip-op-samenwerking" (WGR-samenwerkingsverbanden).	6. Uitwerken maatregelen in afstemming met andere gemeenten in de Regio Stedendriehoek.	Ja	Gerealiseerd, terugkoppeling uit vertegenwoordiging is vast onderdeel van de commissievergadering (memo samenwerkingsverbanden)
7. Evalueren van de 'herstel- en stimuleringsagenda coronacrisis' en komen op basis daarvan met een voorstel over het vervolg.	7. Gerealiseerd.	Ja	Gereed
<p><i>Toelichting:</i> 6. In februari 2021 heeft de raad het initiatiefvoorstel "Grip-op-samenwerking" aangenomen. In dat voorstel zijn een aantal maatregelen benoemd om de betrokkenheid en de grip van de gemeenteraad bij de uitvoering van de gemeentelijke taken in WGR-verband te optimaliseren.</p>			

Organisatie			Portefeuillehouder: T.C.M. Horn
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Invoeren Wet Generieke Digitale Infrastructuur (WGDI).	1. De Wet digitale overheid is van kracht en wordt gefaseerd ingevoerd. In 2025 geen nieuwe activiteiten. In	Ja	De Wet Digitale overheid (WDO) gaat over: Toegang & Identificatie, Standaarden & beveiligingsregels en Generieke digitale infrastructuur. De gemeente Epe voorziet in alle, op dit moment verplichte onderdelen van deze wet. De invoering van de WDO loopt waarschijnlijk tot in 2027.

	afwachting 2e tranche wetgeving.		
2. Invoeren Wet Open Overheid.	2. Stapsgewijs uitvoeren landelijk voorgeschreven onderdelen WOO waaronder het actief publiceren van documenten.	Ja	De Wet Open Overheid schrijft 11 informatie categorieën voor die actief door overheden gepubliceerd moeten worden. Deze categorieën worden in tranches opgepakt. De gemeente Epe loopt op schema.
3. Uitvoeren datastrategie.	3. Uitwerken van de datastrategie.	Ja	De datatstrategie is in 2025 opgeleverd. De uitvoering van deze datastrategie loopt nog zeker tot in 2028. Er is inmiddels een datateam dat de organisatie helpt om datagedreven te kunnen gaan werken. Business intelligence tooling is beschikbaar en er wordt gewerkt aan een datawarehouse, de technische ruggengraat van een datagedreven organisatie. Er is veel aandacht voor privacy en de kwaliteit van onze eigen gegevens.
4. Verbeteren informatieveiligheid.	4. Implementeren van nieuwe Europese richtlijn voor cyberbeveiliging.	Nee	Na de nodige vertragingen is de Europese NIS2 richtlijn gereed en in juni 2025 vertaald naar de Nederlandse Cyberbeveiligingswet (in concept). De Nederlandse doorvertaling is voor Epe uitgewerkt in een uitvoeringsplan. In 2026 zal worden gestart met de invoering hiervan.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
5. Opstellen programma voor organisatieontwikkeling.	5a. Gerealiseerd.	Ja	5a. Het nieuwe sturingsconcept is per 1 juli 2024 in werking getreden.
	5b. Uitwerken van programma.	Ja	5b. Diverse activiteiten zijn uitgevoerd.
6. Actualiseren van het informatiebeleid.	6. Gerealiseerd	Ja	Informatiebeleid dat in 2023 is vastgesteld, is in 2024 aangevuld met een uitvoeringsprogramma en datastrategie.
<i>Toelichting:</i>			

2. De wet is bedoeld om overheden meer transparant te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Daarvoor moeten een aantal maatregelen getroffen worden.

6. Het informatiebeleid speelt in om met de mogelijkheden van digitalisering ondersteuning te bieden aan inwonerp participatie, communicatie, transparantie en effectief/efficiënt werken.

Dienstverlening		Portefeuillehouder: T.C.M. Horn	
Activiteit begroting 2025-2028	Activiteiten 2025	Uitgevoerd in 2025?	Toelichting
1. Bewaren van documenten in een e-depot.	1. Afronden aanbesteding e-depot voor Streekarchief Noord-West Veluwe (SNWV).	Ja	In 2025 is Epe aangesloten op NoVA Noord Veluws Archief. Hier kunnen alle documenten digitaal worden opgeslagen en duurzaam beheerd.
2. Voldoen aan wettelijke eisen m.b.t. streekarchief Epe, Hattem en Heerde (EHH).	2. Opstellen en uitwerken van een plan van aanpak.	Nee	EHH is opgegaan in NoVA, (locatie Epe), daar is Epe op aangesloten. Er is een plan van aanpak gemaakt om binnen 5 jaar volledig te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen. Op dit moment voldoen wij nog niet aan alle eisen, met name op het gebied van registratie en terugvindbaarheid.
3. Realiseren fusie van streekarchief Epe, Heerde, Hattem met streekarchief Noordwest-Veluwe.	3. Besluitvorming over nieuwe Gemeenschappelijke Regeling.	Ja	Per 1 juli 2025 is het samenwerkingsverband gerealiseerd.
<i>Collegeprogramma 2022-2026</i>			
4. Opstellen uitwerkingsplan voor gemeentelijke dienstverlening.	4. Zie voor aanpak actie 4 bij het onderdeel "Burger en bestuur" hiervoor.	Ja	Zie actie 4 bij "Burger en bestuur"
<p>Toelichting:</p> <p>1. De gemeente werkt grotendeels digitaal. Deze digitale informatie dient duurzaam en toegankelijk bewaard te worden in een e-depot (archiefwet). Inrichting e-depot is onderdeel van de fusie SNWV/EHH.</p> <p>2. Tijdens een 0-meting is geconstateerd dat niet voldaan wordt aan de wettelijke eisen m.b.t. beheer van het overgedragen fysieke archief.</p>			

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

Begroting 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2025	Verschil 2025
----------------	----------------	----------------	---------------

Bedragen x € 1.000

		na wijziging		
Lasten	5.108	4.349	5.826	-1.477
Baten	715	715	715	-0
Saldo	-4.393	-3.634	-5.111	-1.477

inclusief heffing vennootschapsbelasting

Paragrafen

1 | Lokale heffingen

1.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de lokale heffingen.

1.2 Beleidskaders

Het beleid over de lokale heffingen staat in:

- landelijke wet- en regelgeving, zoals de Gemeentewet
- paragraaf lokale heffingen in de programmabegroting
- belastingverordeningen
- tarieventabel 2025
- collegeprogramma 2022-2026
- regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen

1.3 Beleidsverantwoording

Algemeen

Tribuut belastingcentrum heeft namens onder andere de gemeente Epe de heffing en invordering van gemeentebelastingen uitgevoerd. Daarnaast verzorgen zij de waardering van onroerende zaken volgens de Wet Waardering Onroerende Zaken.

Hieronder is per taak een korte verantwoording opgenomen. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen in deel 3 van deze jaarstukken zijn de geraamde en gerealiseerde opbrengsten opgenomen.

Wet waardering onroerende zaken

In februari 2025 zijn de WOZ-waarden bekend gemaakt. De trend, een dalend aantal bezwaren tegen de WOZ-waarde, die vorig jaar al zichtbaar was heeft zich ook in 2025 doorgezet. In 2025 zijn bij Tribuut veel minder bezwaren (- 40%) binnengekomen dan in 2024. De daarmee samenhangende proceskosten zijn daarom in 2025 (€ 12.000) beduidend lager dan in 2024 (€ 56.000). In 2025 is door Tribuut ingezet op het doen van voormeldingen. Daarbij zijn inwoners gevraagd om gegevens over hun woningen te controleren en waar nodig te corrigeren of aan te vullen. De respons hierop was hoog.

De Waarderingskamer houdt toezicht en geeft een algemeen oordeel over de uitvoering. Dat oordeel is, net als in 2024, 'goed'. Dit komt overeen met de afgesproken ambitie.

Onroerende-zaakbelastingen

Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen onroerendezaakbelasting (OZB). De WOZ-waarde vormt hierbij de grondslag. Woongedeelten binnen niet-woningen zijn vrijgesteld van OZB. De opbrengsten zijn per saldo € 42.000 hoger uitgekomen dan geraamd in 2025.

Reinigingsheffingen

Waar mensen wonen en werken, ontstaat afval. De gemeente zorgt voor de inzameling en verwerking daarvan tot grondstoffen, en dat brengt kosten met zich mee. Inwoners en bedrijven betalen hiervoor reinigingsheffingen. Naast een vast bedrag betalen zij per keer dat ze hun container aan de straat zetten of afval in een ondergrondse container doen.

Hieronder is weergegeven welke kosten de gemeente heeft gemaakt en welke inkomsten daar tegenover staan. Op straat ligt zwerfafval en soms storten mensen hun afval illegaal. De gemeente ruimt dat op. Ook die kosten tellen mee. Voor zwerfafval, papier en plastic ontvangt de gemeente geld. Dat staat onder 'baten taakvelden'. Voor de btw over de inzameling van bedrijfsafval krijgen we geen geld uit het Btw-compensatiefonds (BCF). Voor een deel van de ontvangen bijdragen geldt dat ook.

Vanaf de jaarrekening 2025 past de gemeente twee regels aan in de manier waarop we btw en verschillen tussen kosten en opbrengsten verwerken voor de reinigingsheffingen:

- Btw wordt anders verwerkt.
Vanaf 2025 wordt het verschil op de btw tussen de begroting en de jaarrekening ten laste van het resultaat gebracht en niet meer verrekend met de voorziening. Dit sluit aan bij de landelijke voorschriften.

- Geen egalisatiereserve meer.
Ook verandert de gemeente de methode voor het opvangen van schommelingen in kosten en opbrengsten. De egalisatie verloopt voortaan via een *voorziening* en niet meer via een egalisatiereserve.

Met deze twee aanpassingen sluiten we beter aan bij de landelijke financiële regelgeving. In vergelijking met de begroting voor 2025 wijken zowel de kosten als de opbrengsten in de werkelijkheid af. Normaal gesproken zou dit betekenen dat we een bedrag uit de voorziening Afval moeten halen. In deze voorziening zitten echter geen middelen in 2025. Daarom komt het tekort – € 23.000 – direct ten laste van het resultaat. In de realisatie 2025 zit wel een btw-voordeel van ruim € 15.000, waardoor het financiële nadeel iets wordt beperkt. Per saldo levert de inzameling van grondstoffen in de jaarrekening een nadeel op van bijna € 8.000.

Kostendekkingsoverzicht reinigingsheffingen	bedragen in € 1.000
Lasten taakveld verkeer en vervoer incl. (omslag)rente	107
Lasten taakveld inkomensregelingen incl. (omslag)rente	16
Lasten taakveld afval incl. (omslag)rente	4.791
Baten taakveld afval	-497
Netto lasten taakvelden	4.416
Overhead incl. (omslag)rente	97
BCF-BTW	910
Totale lasten (A)	5.423
Opbrengst heffingen	5.528
Kwijtschelding	-112
Btw-voordeel t.g.v. resultaat	-16
Totale baten (B)	5.400
Kostendekkendheid (B:A)	100%

Rioolheffingen

Inwoners en bedrijven willen dat afvalwater netjes wegstroomt. Ook regenwater moet ergens heen en grondwater moet op peil blijven. De gemeente heeft daarin wettelijke taken. In het gemeentelijk watertakenplan (GWP) staat wat en hoe. Daarin staat ook dat inwoners en bedrijven daaraan meebetalen. Dat gebeurt via de rioolheffingen. Eigenaren betalen een vast bedrag. Gebruikers betalen meer als ze meer water verbruiken. Zuinig zijn met water bespaart dus kosten. Voor nieuwe aansluitingen op het bestaande riool betalen inwoners via het eenmalig rioolaanleg geld. Vanaf de jaarrekening 2025 past de gemeente twee regels aan in de manier waarop we btw en verschillen tussen kosten en opbrengsten verwerken voor de rioolheffingen:

- Btw wordt anders verwerkt.
Vanaf 2025 wordt het verschil op de btw tussen de begroting en de jaarrekening ten laste van het resultaat gebracht en niet meer verrekend met de voorziening. Dit sluit aan bij de landelijke voorschriften. Dit sluit aan bij de landelijke voorschriften.

- Geen egalisereserve meer.
Ook verandert de gemeente de methode voor het opvangen van schommelingen in kosten en opbrengsten. De egalisatie verloopt voortaan via een *voorziening* en niet meer via een egalisereserve.

Met deze twee aanpassingen sluiten we beter aan bij de landelijke financiële regelgeving. In vergelijking met de begroting voor 2025 wijken zowel de kosten als de opbrengsten af. Dit resulteert in een toevoeging aan de voorziening riolering van bijna € 288.000 en een voordeel in de exploitatie van bijna € 23.000 door de btw. bedragen x € 1.000

Kostendekkingsoverzicht rioolheffingen	bedragen in € 1.000
Lasten taakveld verkeer en vervoer incl. (omslag)rente	135
Lasten taakveld inkomensregelingen incl. (omslag)rente	16
Lasten taakveld riolering incl. (omslag)rente	2.437
Baten taakveld riolering	0
Netto lasten taakvelden	2.587
Overhead incl. (omslag)rente	135
BCF-BTW	468
Totale lasten (A)	3.190
Opbrengst heffingen	3.526
Kwijtschelding	-26
Btw-voordeel t.g.v. resultaat	-23
Totale baten (B)	3.478
Kostendekkendheid (B:A)	109%

De kostendekkendheid inclusief de toevoeging aan de voorziening is 100%.

Forensenbelasting

Mensen met een gemeubileerde woning die niet in de gemeente wonen betalen forensenbelasting. De WOZ-waarde is daarvoor de grondslag. Het tarief is een percentage van de waarde. De opbrengst is een inschatting, omdat Tribuut de aanslagen pas na afloop van het jaar oplegt. We verwachten een iets hoger bedrag op te leggen dan in de begroting staat, namelijk € 407.000 (begroot € 391.000).

Precariobelasting

Bedrijven met bijvoorbeeld terrassen of winkeluitstallingen op gemeentegrond betalen precariobelasting. Dit geldt ook voor marktkooplieden en standplaatshouders. Door corona en personele wisselingen is een achterstand ontstaan over de jaren 2023 en 2024 bij het in beeld brengen en oplegging aanslagen van de terrasvergunningen, standplaatsen en winkeluitstallingen. Verspreid over 2024 en 2025 zijn deze achterstanden weggewerkt en de betreffende aanslagen opgelegd. In de begroting 2025 is rekening gehouden met deze extra baten; ten opzichte van de begroting hebben we een licht hogere opbrengst van € 15.000 gerealiseerd.

Toeristenbelasting

Toerisme is belangrijk voor de gemeente Epe. Mensen die hier niet wonen, maar wel overnachten betalen deze belasting. Dat gaat via de campings, hotels, B&B's en andere aanbieders. Als je in een eigen kampeermiddel overnacht, hoef je minder toeristenbelasting (€ 1,00 per overnachting) te betalen dan als je overnacht in een hotel of in een huurtent (€ 1,45 per overnachting). In 2022 gold deze manier van heffen voor het eerst. Tribuut verstuurt de aanslagen na afloop van het jaar. In de begroting 2025 hadden we reeds rekening gehouden met een lagere opbrengst toeristenbelasting, doordat asielzoekers en Oekraïners in hotels Fletcher en Dennenheuvel zijn gehuisvest. Ter compensatie van de gedeerde inkomsten Fletcher hebben we van het COA in 2025 een vergoeding ontvangen. Mede door een hogere bijdrage van het COA dan begroot, realiseren we op de toeristenbelasting in 2025 een hogere opbrengst van € 52.000 ten opzichte van de begroting 2025.

Begraafrechten

Nabestaanden willen hun overleden dierbaren op een waardige manier kunnen begraven. Daar hoort een verzorgde begraafplaats bij. De gemeente is verantwoordelijk voor de begraafplaatsen en het onderhoud daarvan. Om deze kosten te kunnen betalen, wordt een heffing opgelegd. Nabestaanden betalen voor het begraven, het graf, het onderhoud en andere bijbehorende diensten. Zij betalen vooraf voor de volledige periode dat het graf blijft bestaan. Omdat het onderhoud vaak al jaren vooruit wordt betaald, is er een egalisatievoorziening. Elk jaar wordt bekeken of de inkomsten uit begraafrechten en de uitgaven voor onderhoud met elkaar in balans zijn. Is er in een jaar meer of minder uitgegeven dan er aan rechten is ontvangen, dan wordt het verschil verrekend met de voorziening begraven.

Hieronder staan de opbrengsten en de kosten in een tabel. De kosten zijn inclusief de door de gemeente betaalde btw. In 2025 waren zowel de opbrengsten als de kosten lager dan begroot. Daardoor ontstaat er een tekort van € 83.000. Dit tekort wordt aangevuld vanuit de voorziening begraven. In 2025 is het beleidsplan gemeentelijke begraafplaatsen / beheer visie begraafplaatsen vastgesteld. In dit plan staat dat er in 2026 een nadere uitwerking van de tariefopbouw van de leges begraafrechten wordt uitgevoerd.

Kostendekkingsoverzicht begraafrechten	bedragen x € 1.000
Lasten taakveld begraafplaatsen incl. (omslag)rente	935
Baten taakveld begraafplaatsen	71
Netto lasten taakveld begraafplaatsen	865
Overhead	94
Totale lasten (A)	958
Opbrengst heffingen (B)	876
Kostendekkendheid (B:A)	91%

De kostendekkendheid inclusief de onttrekking aan de voorziening is 100%.

Aanvullend wordt opgemerkt dat de opbrengsten uit begraafrechten volledig worden verantwoord in het jaar van uitgifte. Hiermee wordt afgeweken van het matchingprincipe, dat voorschrijft dat lasten worden toegerekend aan de perioden waarin samenhangende baten worden gerealiseerd. Deze verwerking sluit aan bij het realisatiebeginsel, omdat de beheer- en onderhoudskosten van de begraafplaats niet op een betrouwbare en systematische wijze zijn toe te rekenen aan individuele of langjarige rechten. De lasten worden daarom verantwoord in de jaren waarin zij zich daadwerkelijk voordoen. Deze benadering ondersteunt binnen de lokale heffingen een transparante beoordeling van de kostendekkendheid, doordat baten en lasten op reële wijze worden gepresenteerd en geen kunstmatige reserveringen of langjarige toerekeningen ontstaan die de inzichtelijkheid van de tariefonderbouwing zouden kunnen verstoren.

Leges

Vraag je een vergunning aan, wil je een paspoort of ga je trouwen? Dan betaal je daarvoor leges. Je betaalt voor de dienst die je van de gemeente vraagt.

De opbrengst omgevingsvergunningen is verreweg de grootste groep die onder de leges valt. Voor 2025 geldt dat de gerealiseerde opbrengst (€ 1.377.000) fors hoger ligt dan de geraamde opbrengst (€ 792.500). Dit heeft te maken met het feit dat eind 2025 een aantal grote aanvragen met hoge bouwkosten binnen kwamen. Bij de omgevingsvergunningen is het tarief afhankelijk van de bouwkosten. Daar is gemiddeld genomen sprake van 'subsidiëring' van dure bouwwerken aan goedkope bouwwerken. Bij de andere legesproducten is geen sprake van beleid om te subsidiëren tussen producten. Hieronder is de begrote en gerealiseerde kostendekking per product weergegeven. De kostendekkendheid van de totale legesverordening was 94% (2024; 80%).

Product	Kostendekking	
	raming	werkelijk
Burgerlijke stand	60%	53%
BRP-verstrekkings	50%	95%
Rijbewijzen	92%	111%
Reisdocumenten	106%	110%
Bijzondere wetten	632%	137%
Kapvergunningen	27%	32%
Bestemmingsplannen	105%	100%
Omgevingsvergunningen	67%	90%
Europese Dienstenrichtlijn	41%	42%

1.4 Kostendekking

Naast de lasten die op de taakvelden staan, rekenen we ook overheadkosten mee. Hoe we dat doen staat in de Financiële verordening gemeente Epe 2023. Over de kosten die we aan derden betalen (dus niet het eigen personeel) rekenen we BTW. Op investeringen schrijven we af. Over het deel van de afschrijving dat gaat over de kosten aan derden rekenen we ook de BTW mee.

1.5 Kwijtschelding

Mensen met een inkomen rond het bijstandsniveau en zonder vermogen zijn vaak niet in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. Zij komen daarom voor kwijtschelding in aanmerking. Deze kwijtschelding geldt voor de gebruikersheffing van het riool en voor het vastrecht van de afvalstoffenheffing. Voor het variabele tarief afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk tot maximaal € 89,16. De inkomsten die de gemeente hierdoor misloopt, worden via de belastingtarieven opgebracht door de inwoners die niet voor kwijtschelding in aanmerking komen. Gemeenten hebben beperkte ruimte om eigen beleid te voeren. De raad van Epe heeft binnen deze ruimte een zo ruim mogelijk beleid vastgesteld. Er is € 164.400 aan belastingenschuld kwijtgescholden. Dit is € 7.600 meer dan geraamd.

1.6 Woonlasten

De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in de gemeente Epe bedroegen in 2025 € 996 (bron: COELO). Landelijk bedroegen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in 2025 € 1.053 (bron COELO).

2 | Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

2.1 Inleiding

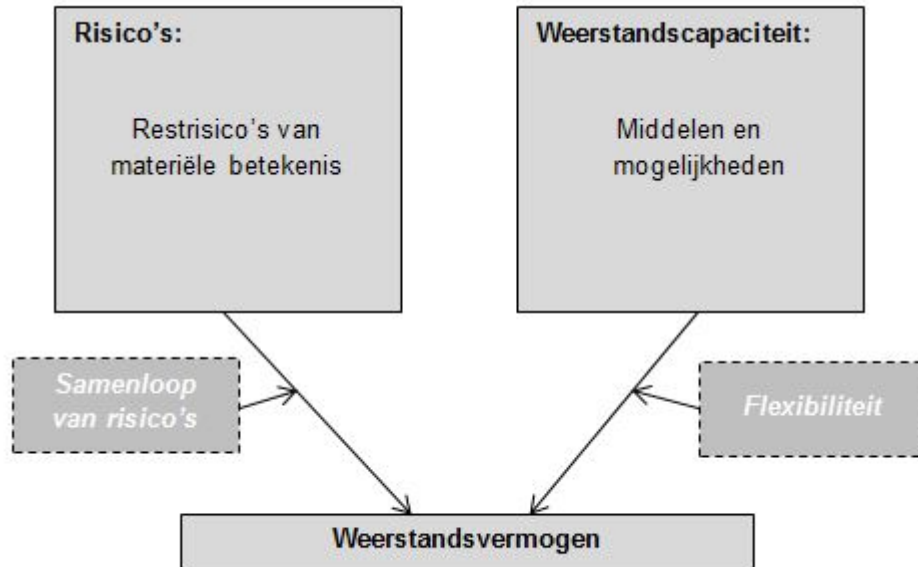
Algemeen

Risicobeheersing wordt in de gemeente Epe procesmatig uitgevoerd in een risicomanagement proces. Het risicomanagement proces is een systematisch en cyclisch proces om risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen, op basis hiervan maatregelen te nemen (beheersing) en die te evalueren.

Door de gekozen manier van beheersen van een bepaald risico kan er een restrisico voor de organisatie overblijven. Op het moment dat een risico als een daadwerkelijke gebeurtenis voordoet is het uitgangspunt van de gemeente Epe dat er middelen beschikbaar zijn binnen de organisatie zodat de (financiële) gevolgen van het risico geen invloed hebben op de normale bedrijfsvoering. Ofwel restrisico's dienen opgevangen te worden binnen de normale bedrijfsvoering en hebben daarop geen invloed. Het uitgangspunt is dat het overgrote deel van de financiële gevolgen (eenmalig) opgevangen kunnen worden in de algemene reserve waarvan de hoogte is vastgesteld op minimaal € 2,5 mln. De relatie tussen de beschikbare middelen (ook wel weerstandscapaciteit genoemd) en de restrisico's wordt het weerstandsvermogen genoemd. Nader uitgewerkt is het weerstandsvermogen de relatie tussen:

- Weerstandscapaciteit: Dit zijn de middelen en mogelijkheden die de gemeente in staat stelt om financiële tegenvallers op te vangen.
- Risico's: Dit zijn de restrisico's die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

2.2 Beleidskaders

De huidige nota risicomanagement en weerstandsvermogen dateert uit 2018. Deze nota beschrijft het risicomanagementproces en de kaders voor de uitvoering van het risicomanagement en de omvang van het weerstandsvermogen.

De volgende randvoorwaarden zijn vastgelegd:

1. Het risicomanagement wordt procesmatig en conform de standaarden in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen uitgevoerd.
2. Voor de risico's waarbij het financiële effect op de bedrijfsvoering Groot tot Zeer groot is en de kans daarop ook Groot tot Zeer groot is, worden (in de regel) maatregelen getroffen voor het restrisico in de vorm van een voorziening, bestemmingsreserves of (structurele) stelpost(en) in de begroting.
3. De weerstandscapaciteit wordt gevormd uit het saldo van de algemene reserve, de begrotingsruimte of het rekeningresultaat en het bedrag voor onvoorzien.
4. De ratio voor het weerstandsvermogen is minimaal voldoende (groter dan 1).
5. De verhouding algemene reserve in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit is minimaal voldoende (groter dan 1).

Onderdeel van de actualisatie van het financieel beleid is ook de actualisatie van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Dit is gestart in 2025 en wordt medio 2026 afgerond.

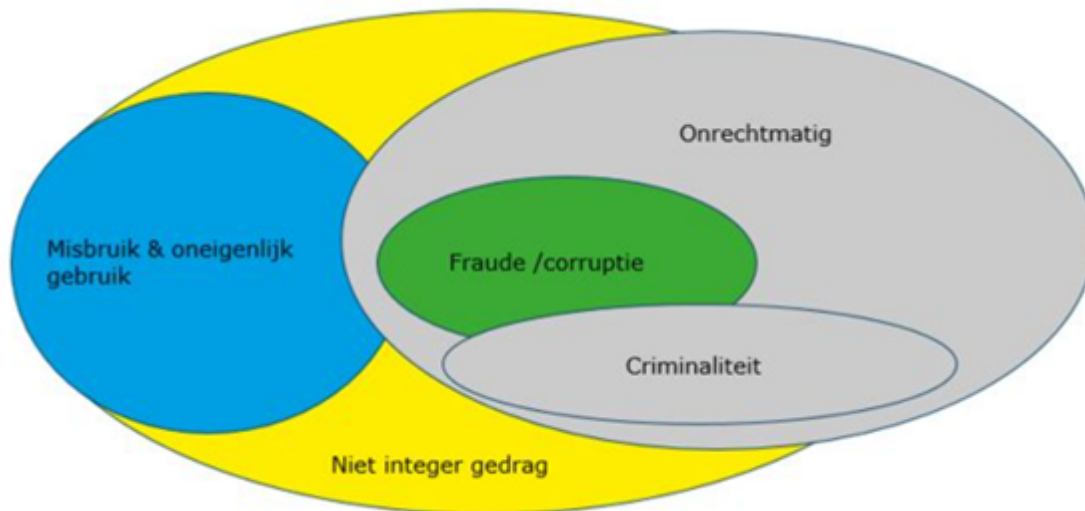
Frauderisico's

Binnen het risicomanagementproces vormen de frauderisico's een bijzondere categorie. We hebben het over fraude als waardeonttrekking ontstaat door ambtenaren of bestuurders:

1. door opzettelijk handelen
2. door verkrijging van een onrechtmatig of onwettig voordeel
3. dat ten laste komt van de gemeente
4. door misbruik te maken van vertrouwen (misleiding, verhulling van feiten)

Daarnaast kan er sprake zijn van verslagleggingsfraude. Het risico dat personen de financiële verslaglegging beïnvloeden om daar op één of andere manier beter van te worden.

Fraude raakt aan begrippen zoals integriteit, rechtmatigheid en misbruik & oneigenlijk gebruik.

In 2025 is het fraude-risicoregister geactualiseerd. Geïntariseerde risico's zijn gescoord op kans van optreden en impact. Het beleid en de aanpak rond frauderisico's krijgt een plaats in de nieuwe nota risicomangement en weerstandsvermogen.

NIS2 / Cyberbeveiligingswet

De Europese NIS2 en op basis daarvan in te voeren cyberbeveiligingswet bevatten aangescherpte normen rond informatiebeveiliging en kennen een sterk risico-gestuurde aanpak. Dit betekent dat informatiebeveiliging een meer specifieke plaats zal krijgen in het nieuwe beleid rond risicomangement. De voorbereidingen daarvoor zijn in 2025 gestart.

2.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die de gemeente in staat stelt om financiële tegenvallers op te vangen. Onder deze middelen worden opgenomen de algemene reserve, de begrotingsruimte (of het rekeningresultaat) en het bedrag voor onvoorzien.

De onderdelen van de weerstandscapaciteit kunnen een structureel of een incidenteel karakter hebben. Incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit eenmalig beschikbare middelen, structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit structureel beschikbare middelen. In de onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit aangegeven.

Bedragen * € 1.000

Weerstandscapaciteit	2025	karakter
Algemene reserve	13.687	incidenteel
Jaarrekeningresultaat 2025	3.463	incidenteel
Totaal	17.150	

De stand van de algemene reserve op 31 december 2025 bedraagt € 13,7 miljoen. Bij het opstellen van de begroting 2026 is rekening gehouden met een vrijvallend surplus in de algemene reserve van € 9,6 mln.

2.4 Risico's

Een risico voor een organisatie is een onzekere gebeurtenis die, als die zou plaatsvinden, vertragend of belemmerend werkt om de doelstellingen te bereiken. De gevolgen van het zich werkelijk voordoen van deze gebeurtenissen vertalen zich vaak in financiële schade maar ook in niet-financiële schade.

De inventarisatie van risico's heeft als doel om de, op het moment van het opstellen van deze jaarrekening, bekende risico's te benoemen en toe te lichten. Voor zover risico's als concrete toekomstige financiële verplichtingen te kwantificeren zijn, zijn daarvoor (financiële) voorzieningen gevormd.

Het kwantificeren van risico's is lastig en in veel gevallen zullen de gemaakte keuzes arbitrair zijn. Bij de kwantificering van risico's wordt gebruik gemaakt van het onderscheid tussen het inherente risico en het restrisico. Het inherente risico is het risico zonder dat er rekening gehouden is met het effect van een beheersmaatregel die getroffen is om het risico in te perken. Door het nemen van beheersmaatregelen wordt de omvang van het risico minder. Het risico dat overblijft na het nemen van beheersmaatregelen wordt het restrisico genoemd.

De risico's zijn in een risicokaart weergegeven waarbij het effect (het restrisico) van de gebeurtenis op de financiële positie van de gemeente, is afgezet tegen de kans dat de gebeurtenis zich voordoet. Onder de tabel wordt een omschrijving van het risico gegeven en de risicokenmerken benoemd.

Risicokaart algemeen:

E F F E C T	Zeer groot restrisico restrisico \geq € 500.000			- Informatie voorziening		
	Groot restrisico restrisico tussen € 250.000 en € 500.000		- Verbonden partijen - Juridisch			
	Midden restrisico restrisico tussen € 100.000 en € 250.000				- Onderhoud openbare ruimte	
	Klein restrisico restrisico tussen € 25.000 en € 100.000					
	Zeer klein restrisico restrisico \leq € 25.000		- Grondexploitatie - Borg en garantstellingen	- Inkomens- voorziening	- Sociaal domein - Algemene uitkering - Organisatie en personeel	
		Zeer klein < 10%	Klein 10 - 30%	Midden 30-50%	Groot 50-70%	Zeer groot 70-90%
K A N S						

Frauderisico's:

Voor de frauderisico's is een specifieke analyse uitgevoerd. Score is gebaseerd op financiële impact (financieel bedrag in het proces) en de kans van optreden na inzet van beheersmaatregelen. De grootste frauderisico's zitten in het inkoopproces (specifiek levering prestatie / facturen).

Toelichting risico's.

Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven op de in de risicokaart opgenomen risico's en enkele kenmerken benoemd.

Sociaal Domein	Risico kenmerken
<p>De middelen voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein (Wmo en Jeugdzorg) verstrekt het Rijk via de algemene uitkering. De gemeente loopt met de uitvoering van deze taken financiële risico's, mede veroorzaakt door het 'open einde' karakter van deze taken. De kosten stijgen de afgelopen jaren aanzienlijk en de verwachting is dat deze blijven stijgen vanwege de stijgende tarieven, de hogere instroom (dubbele vergrijzing) en toenemende complexiteit van de zorgvraag. Bij de begroting wordt rekening gehouden met indexering van de tarieven. Regionaal kopen we maatwerkvoorzieningen jeugdzorg en Wmo in. Sinds 1 januari 2025 is voor de indexering aangesloten op de landelijke contractstandaard. Vanaf 1 januari 2026 is er sprake van een nieuwe en gescheiden inkoop binnen de Jeugdzorg en Wmo (regionale maatwerkvoorzieningen). De inkoopdocumenten zijn opgesteld op basis van de landelijke contractstandaarden. In het nieuwe regeerakkoord (januari 2026) worden maatregelen voorgesteld die effect kunnen gaan hebben op het gemeentelijke sociaal domein. Zo wordt voorgesteld te investeren in een wijkgerichte aanpak om gezonde keuzes te stimuleren en in te zetten op het versterken van buurtregie, meer sociale cohesie en mantelzorgondersteuning. Ook wordt er een investering voorgesteld in zorgzame buurten en gemeenschapsontwikkeling waardoor ouderen en mensen met een beperking langer thuis kunnen wonen met passende ondersteuning. Dit zijn ontwikkelingen die we al langer kennen in het sociaal domein maar die met het nieuwe kabinet meer focus krijgen en inzet vragen van de gemeenten. De exacte gevolgen van deze plannen voor de gemeente zijn onzeker.</p> <p>Jeugdzorg</p> <p>In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugdzorg vastgesteld. Rijk, gemeenten en zorgaanbieders hebben een opgave om de jeugdzorg te hervormen. Hiervoor krijgen gemeenten van het rijk tijdelijk extra middelen. In plaats van deze tijdelijke extra middelen moeten de verwachte 'opbrengsten' van de maatregelen uit de Hervormingsagenda komen. Op basis van periodieke monitoring heeft een deskundigencommissie (commissie van Ark) bij de eerste monitoring geconcludeerd dat het tijdpad om naar de maatregelen toe te groeien langer duurt. Het Rijk heeft daarom dit tijdpad met twee jaar opgeschoven waardoor gemeenten extra middelen krijgen. Daarbij blijft de commissie van Ark kanttekeningen plaatsen bij de verwachte opbrengsten uit de Hervormingsagenda. De maatregelen uit de Hervormingsagenda richten zich vooral op het versterken van het voorliggend veld. Bijkomend risico voor Epe is dat voor Koppel-Swoe de uitkomsten van de cao-onderhandelingen nog onduidelijk zijn waardoor mogelijk nog hogere kosten ontstaan. Daarnaast wordt gekeken naar een ander financieringsmodel voor de Jeugdzorg. Verwachting is dat die op zijn vroegst in 2028 kan worden ingevoerd.</p>	<p>Kansklasse: Groot</p> <p>Effectklasse na maatregel: Zeer klein door risicoreserve</p> <p>Restrisico: Geen</p> <p>Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven</p> <p>Risico sturing: Reduceren</p> <p>Risico karakter: Structureel</p> <p>Beslag op weerstandscapaciteit: Geen</p>

<p>Wmo De voorgenomen afschaffing van het abonnementstarief is doorgeschoven naar in elk geval 1 januari 2028. Daarnaast heeft het nieuwe kabinet plannen om de huishoudelijke hulp voor mensen met een hoger inkomen te schrappen. Dit leidt tot aanvullende onzekerheid over de toekomstige invulling en de eigen bijdrage van de Wmo. De gevolgen van deze aanpassingen kunnen groot zijn voor de gemeente op zowel uitvoeren, beleid als het financiële vlak.</p> <p>Beheersing risico Om de risico's te beheersen is een monitoring systematiek opgezet waardoor tijdig signalen worden ontvangen zodat bijgestuurd kan worden zowel beleidsmatig als in de uitvoering en/of op het financiële vlak. Tegenvallers (incidenteel) kunnen worden opgevangen door de reserve risico's sociaal domein. Omdat de begroting inmiddels redelijk goed kan worden opgebouwd vanuit de ervaringscijfers (reële raming), is de norm voor de hoogte van de reserve gesteld op 5% van de begrotingsomvang voor 3 jaar.</p>	
---	--

Grondexploitatie	Risico kenmerken
<p>De gemeente Epe voert een situationeel grondbeleid. Daarbij bepaald de gemeente per ruimtelijk initiatief welke gemeentelijk rol en inzet van grondbeleidsinstrumenten het beste past. Per ruimtelijk initiatief wordt het risico voor de gemeente ingeschat en verwerkt in de begroting en jaarrekening. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar Paragraaf 7 Grondbeleid. Uit deze paragraaf blijkt dat de risico's binnen het grondbedrijf en regionale woningbouwprogrammering voldoende afgedekt worden met een bestemmingsreserve.</p>	<p>Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Zeer klein door risicoreserve Restrisico: Geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: Geen</p>

Verbonden partijen	Risico kenmerken
<p>De gemeente heeft (zeer uiteenlopende) relaties en verbindingen met instellingen en vennootschappen. In paragraaf 6: Verbonden Partijen wordt uitgebreid ingegaan op relaties en verbindingen van de gemeente met deze verbonden partijen. Kenmerkend voor verbonden partijen is dat zij op afstand van het college en de gemeenteraad functioneren. Elk van de verbonden partijen hebben hun eigen risicoprofiel met een daarbij behorend pakket aan maatregelen om de bestuurlijke en financiële risico's te beheersen. Bij verbonden partijen wordt ernaar gestreefd dat de eigen vermogenspositie van de verbonden partij een solide omvang heeft zodat in eerste instantie financiële tegenvallers door de verbonden partij zelf opgevangen kunnen worden.</p> <p>Het risico van de gemeente in vennootschappen bedraagt formeel niet meer dan de waarde van de aandelen die de gemeente bezit. In de praktijk zal het echter zo zijn dat in financieel slechte tijden (insolvabiliteit) de gemeente bestuurlijk zal worden aangesproken om bij te dragen in mogelijke oplossingen. Voor het afdekken van de risico's in de privaat-publieke samenwerking zijn middelen opgenomen in de reserve bouwgrondexploitatie.</p>	<p>Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: € 711.000 Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 142.000</p>

Juridische risico's en aansprakelijkheid	Risico kenmerken
<p>De gemeente loopt juridische risico's, omdat veel primaire processen binnen de gemeente van juridische aard zijn en bij het onrechtmatig handelen van de gemeente kan een schadeclaim worden ingediend. Juridische procedures kunnen zowel bestuursrechtelijk als civielrechtelijk van aard zijn.</p> <ol style="list-style-type: none"> Bestuursrechtelijke risico's worden -voor zover het om beschikkingen gaat- beperkt doordat in bezwarenprocedures een toetsing plaatsvindt door een onafhankelijke commissie. Het kan zijn dat we wel in de proceskosten/griffierechten veroordeeld worden. Na bezwaar volgt toch ook regelmatig nog beroep. Civielrechtelijke procedures betreffen zowel gevallen waarin de gemeente door derden in een juridische procedure wordt betrokken (dagvaarding, aansprakelijkheidstelling, derdenbeslag etc.) als gevallen waarbij de gemeente zelf tegenover derden een juridische procedure start (aansprakelijkheidstelling, dagvaarding etc.). <p>Het financiële risico is vaak moeilijk van te voren in te schatten. De kosten voor (verplichte) externe juridische bijstand, alsmede proceskosten, zijn de laatste jaren opgelopen, maar lijken zich te stabiliseren. Het claimen van proceskosten en het toewijzen daarvan door de rechter is standaard geworden. Tegen civielrechtelijke claims, voortvloeiend uit onrechtmatige daad en onrechtmatige besluiten (bijv. vernietigde besluiten) heeft de gemeente zich verzekerd. Voor juridische bijstand, veroordelingen in proceskosten/griffiekosten, eigen risico's en eigen bijdragen heeft de gemeente regulier budgetten opgenomen. Naarmate de gemeente meer optreedt als regievoerder en opdrachtgever, wordt de kans dat in de uitvoering verschillen van inzicht optreden over gemaakte afspraken groter. Dit kan ook leiden tot procedures wanneer partijen er niet in slagen hun verschillen van inzicht in onderling overleg op te lossen.</p>	<p>Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: € 450.000 Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risicokarakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 90.000</p>

Borg en garantstellingen	Risico kenmerken
--------------------------	------------------

<p>De gemeente heeft diverse waarborgen verstrekt voor geldleningen. Dit betekent dat de gemeente als achtervang borg staat op het moment dat de instantie of persoon waaraan de lening verstrekt is, niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. De grootste waarborgen die de gemeente heeft verstrekt zijn (1) Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor woningstichtingen en (2) Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).</p> <p>Het risico bij de WSW en de WEW is klein door de structuur. Voordat de waarborgfondsen een beroep doen op de achtervang wordt eerst het vermogen van het Waarborgfonds zelf aangesproken. Is het daarna noodzakelijk om de achtervang aan te spreken dan bestaat er een garantieverdeling van 50% Rijk / 50% gemeenten, in de vorm van een lening. Daarbij vervult het Rijk voor het WEW een volledige achtervang positie voor garantstellingen afgegeven vanaf 1 januari 2011. Door de totale omvang van de achtervang posities (ruim € 103 mln.) kunnen de financiële gevolgen voor de gemeente groot zijn.</p> <p>Het risico dat achtervang-gemeenten renteloze leningen aan WSW moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn, is zeer klein - zelfs theoretisch. Dat is de conclusie op basis van risicomodellen en stresstesten vanuit het WSW. Hierop is de nieuwe risico inschatting gebaseerd en wijkt daarom af van de risico inschatting bij de begroting.</p>	<p>Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: € 103.000 Ontwikkeling risico: Afgenomen <i>(stond in de begroting 2026 ten onrechte als effect zeer groot)</i> Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 20.700</p>
---	--

Algemene uitkering	Risico kenmerken
<p>De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds (verreweg de grootste inkomstenbron van gemeenten) is doorgaans een onzekere factor in de begroting. Enkele jaren geleden zijn bij een 'herijking' de maatstaven herijkt op basis waarvan de uitkering wordt bepaald. Deze herijking is nog niet definitief afgerond, de uitkomsten en effecten van een aantal aanvullende onderzoeken zijn nog niet bekend. De herijking volgt in tranches, de eerstvolgende tranche in de herverdeling vindt plaats in 2027, dus we hebben de risicostelpost "herverdeling gemeentefonds" ad € 100.000 die we in 2025 structureel hadden opgenomen in 2026 laten vervallen. De stelpost gaat nu in 2027 in.</p> <p>Door een andere normeringssystematiek zouden gemeenten m.i.v. 2026 een fors lagere algemene uitkering krijgen (landelijk ging het om € 2,3 miljard). Hiermee stond het jaar 2026 ook wel bekend als het "ravijnjaar". Deze terugval in inkomsten raakte ook de gemeente Epe. Na intensief bestuurlijk overleg tussen de VNG en het Rijk besloot het Rijk om voor de jaren 2026 en 2027 het ravijn gedeeltelijk te dempen. Voor de jaren daarna krijgen de gemeenten een structureel hogere compensatie voor de jeugdzorgkosten. Hiermee is een eerste stap richting een oplossing gezet maar de financiële terugval in de algemene uitkering is voor de gemeenten nog altijd groot.</p> <p>Omdat al een aantal jaren blijkt dat de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds achteraf in de algemene uitkering wordt 'terugontvangen', is ook in de begroting 2026 ervoor gekozen om deze op voorhand voor 70% op te nemen. De provincie staat dit ook toe (ramen van 100% is toegestaan). Hierin zit een risico, omdat moet blijken of deze ruimte onder het plafond ook de komende jaren ontstaat.</p> <p>Eenzijds komt het Rijk gemeenten tegemoet door de algemene uitkering structureel te verhogen. Het rijk neemt de helft van de tekorten jeugdzorg voor zijn rekening en verzacht het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda Jeugdzorg. Anderzijds zet het Rijk in op extra maatregelen om de kosten van het jeugdzorgstelsel te beheersen. De opbrengsten die het Rijk hiervoor op voorhand raamt, worden vervolgens op de algemene uitkering gekort. Per saldo wordt de compensatie in de algemene uitkering hiermee grotendeels ongedaan gemaakt. De VNG heeft grote vraagtekens bij de haalbaarheid van de besparingen die het Rijk inboekt. Dit alles maakt het onzeker wat de inkomsten voor gemeenten de komende jaren zal zijn.</p>	<p>Kansklasse: Groot Effectklasse na maatregel: Zeer klein door risicostelposten Restrisico: geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: geen</p>

Uitkering inkomensvoorziening	Risico kenmerken
<p>Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. In hoeverre de gemeente uitkomt met deze middelen is afhankelijk van o.a. de economische ontwikkelingen binnen de regio en de ontwikkelingen van de verdeelmaatstaven waarop het Rijk de beschikbare middelen verdeelt. Hier zitten de grootste onzekerheden. In de afgelopen jaren zien we een stijging van ons uitkeringsbestand in het kader van de Participatiewet. Zo is in het afgelopen jaar het bestand gestegen met circa 3 % (over 2025). Deze stijging is onder andere het gevolg van een toename van het aantal statushouders in de gemeente Epe. Daartegenover zien we een daling van het aantal uitkeringen op basis van de IOAW (eind 2025, 3 uitkeringen) en IOAZ (eind 2025 0 uitkeringen) gezien deze regelingen niet meer aan te vragen zijn waardoor er alleen nog uitstroom plaatsvindt en geen nieuwe instroom. Landelijk is de bijstand in 2025 1% gestegen en is het vooral te wijten aan een toename van het aantal jongeren (tot 27 jaar).</p> <p>We zien onder andere dat de inwoners die een uitkering ontvangen over het algemeen een langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben, vaak al lang een uitkering ontvangen, veelal ouder zijn dan 50 jaar en een taalbelemmering</p>	<p>Kansklasse: Midden Effectklasse na maatregel: Zeer klein door risicoreserve Restrisico: geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: geen</p>

hebben. De krapte op de arbeidsmarkt heeft er namelijk voor gezorgd dat de uitkeringsgerechtigden met een kortere afstand tot de arbeidsmarkt al zijn uitgestroomd naar werk. Met de (risico)reserve BUIG worden financiële risico's (van voornamelijk fluctuerende Rijksinkomsten) opgevangen. Daarnaast wordt de BUIG ook ingezet voor re-integratievoorzieningen, wanneer de ruimte in de BUIG afneemt dan kan er ook niet meer via de BUIG geïnvesteerd worden op re-integratie. Onduidelijk is nog in hoeverre het BUIG budget anticipeert op deze eerder geschetste ontwikkeling. Daarom is het risicobedrag verhoogd van 5% naar 10% van de begrotingsomvang voor 3 jaar.

Organisatie - Personeel

Risico kenmerken

Op dit gebied zijn er meerdere risico's waarvoor een reserve wordt opgenomen om deze te ondervangen.

Een risico dat altijd aanwezig is, is het onverwacht wegvallen van personeel op kritische functies door langdurige ziekte, arbeidsongeschiktheid en (gedwongen) vertrek van medewerkers. Het is niet vooraf te voorzien wanneer en in welke mate dit zich zal voordoen. De financiële consequenties van dit risico kunnen groot zijn. Het risico kan niet worden opgeheven, want de uitgaven blijven afhankelijk van de mate waarin zich situaties van langdurige ziekte en (gedwongen) vertrek van medewerkers voordoen. De komende jaren zal moeten blijken in hoeverre het structurele bedrag bijstelling behoeft.

Een andere ontwikkeling waarin risico's aanwezig zijn, is de veranderende vraag vanuit de samenleving en het Rijk. Dit is van invloed op het takenpakket en de dienstverlening van de gemeente en de daaraan gekoppelde dienstverlening aan de inwoners (zie de paragraaf Bedrijfsvoering). Ook maatschappelijke en technologische veranderingen zoals digitale kwetsbaarheid en AI spelen een rol. Om hierop in te spelen zijn middelen opgenomen om de organisatie wendbaar te houden en de kwaliteit van de dienstverlening hoog te houden.

Tot slot vormt de krappe arbeidsmarkt een belangrijk risico. Het aantrekken en behouden van personeel is uitdagend. Hierdoor is vaker externe inhuur nodig, met hogere kosten en kwetsbaarheid tot gevolg. Om dit risico te beperken wordt geïnvesteerd in goed werkgeverschap en strategische personeelsplanning, gericht op duurzame inzetbaarheid en aansluiting bij de gemeentelijke doelstellingen.

Kansklasse: Groot
Effectklasse na maatregel: klein door risicoreserve
Restrisico : geen
Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven
Risico sturing: Reduceren
Risico karakter: Incidenteel
Beslag op weerstandscapaciteit: geen

Onderhoud Openbare Ruimte

Risicokenmerken

Het beheer van de Openbare Ruimte (uitgezonderd groot wegonderhoud) is in de gemeente sinds 2015 uitbesteed aan een aannemer op basis van een UAV-GC contract (Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen). Deze aannemer voert het onderhoud uit op basis van door de gemeente opgestelde specificaties. In de loop der tijd zien we dat de oorspronkelijke inzichten op het gebied van het beheer en onderhoud aan verandering onderhevig zijn. Naast de veranderde wensen van de inwoners ten aanzien van onderhoudsniveaus en veroudering van het areaal (denk bijvoorbeeld aan het ouder worden van de bomen waardoor meer onderhoud nodig is, maar ook slijtage van plantvakken) hebben we ook te maken met de gevolgen van de klimaatverandering. De verschillen tussen droge en natte periodes hebben tot gevolg dat we anders om moeten gaan met water en door meer te doen met biodiversiteit ontstaat er meer evenwicht in de natuur. Ook is het steeds moeilijker om onze asfaltwegen met de huidige middelen goed begaanbaar te houden.

In de afgelopen periode is er door wereldwijde prijsverhogingen op energie en grondstoffen en door de recente salarisverhogingen sprake van een hogere prijsindexatie dan in het contract en de overige onderhoudswerken zoals b.v. asfaltonderhoud is voorzien. Het UAV-GC contract met de aannemer eindigt uiterlijk eind 2028 en zal opnieuw moeten worden aanbesteed of op andere wijze moeten worden voortgezet. In 2026 worden de opties verkend en zal een keuze worden gemaakt voor het vervolg. De uitwerking volgt in 2026/2027. Dit leidt tot het risico dat bij een nieuwe opdracht de kosten van dezelfde werkzaamheden structureel veel hoger komen te liggen. Al met al zien we dat ook bij een gelijkblijvend niveau van onderhoud van de openbare ruimte de kosten zullen gaan stijgen. In de komende jaren zal in de reguliere periodieke actualisatie van beheerplannen, financiële voorzieningen en reserves rekening gehouden moeten worden met deze ontwikkelingen.

Kansklasse: Groot
Effectklasse na maatregel: Midden
Restrisico: € 215.000
Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven
Risico sturing: Reduceren
Risico karakter: Structureel
Beslag op weerstandscapaciteit: € 129.000

Informatievoorziening op orde

Risicokenmerken

We zijn volledig afhankelijk van digitale middelen en data voor de kwaliteit van ons dagelijks werk en onze dienstverlening. Zonder een professionele en veilige informatiehuishouding kunnen we als gemeente weinig, sterker nog, wetgeving maakt dat we verplicht zijn onze dienstverlening in ieder geval digitaal aan te bieden. En de digitale ontwikkelingen staan niet stil. Technologische ontwikkelingen met name op het gebied van AI, bieden kansen maar brengen ook allerlei risico's met zich mee op het gebied van informatieveiligheid, ethiek en privacy. Tegelijkertijd zijn ze onvermijdelijk. De samenleving heeft andere verwachtingen, ketenpartners en leveranciers gaan anders werken en stellen andere eisen en ook de nieuwe generatie medewerkers vragen om moderne

Kansklasse: Midden
Effectklasse na maatregel: Zeer groot
Restrisico: € 1,5 mln.
Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven
Risico sturing: Reduceren
Risico karakter: Incidenteel
Beslag op weerstandscapaciteit: € 600.000

ondersteuning van het dagelijks werk.
 De steeds groter wordende afhankelijkheid van digitale middelen zorgt voor een grotere afhankelijkheid van IT-leveranciers en daarmee een afhankelijkheid van internationale IT-concerns, onderhandelingstactieken van wereldleiders en internationale wetgeving. Hierdoor worden de potentiële risico's m.b.t. bedrijfscontinuïteit en dienstverlening exponentieel groter. Er worden dan ook al organisatorische en technische maatregelen getroffen op basis van de Baseline Informatieveiligheid (BIO) om deze risico's te verlagen. Uitbreiding van EU-richtlijnen stelt strengere eisen aan de cyberbeveiliging van essentiële en belangrijke diensten waaronder gemeenten. Echter 100% veiligheid is niet mogelijk. Dit blijkt ook uit het feit dat dit risico zich in maart 2026 voordeed en er een hack op de gemeentelijke systemen plaatsvond. Financiële consequenties daarvan waren op moment van opstellen van deze jaarstukken nog niet in beeld.

2.5 Conclusie weerstandsvermogen

De gekwantificeerde risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit laat het volgende beeld zien:

Weerstandsvermogen (* € 1.000)	2025
Weerstandscapaciteit	17.150
Risico's	981
Factor weerstandsvermogen	17,5

Gerekend in ratio's wordt de weerstandscapaciteit ultimo 2025 als volgt weergegeven:

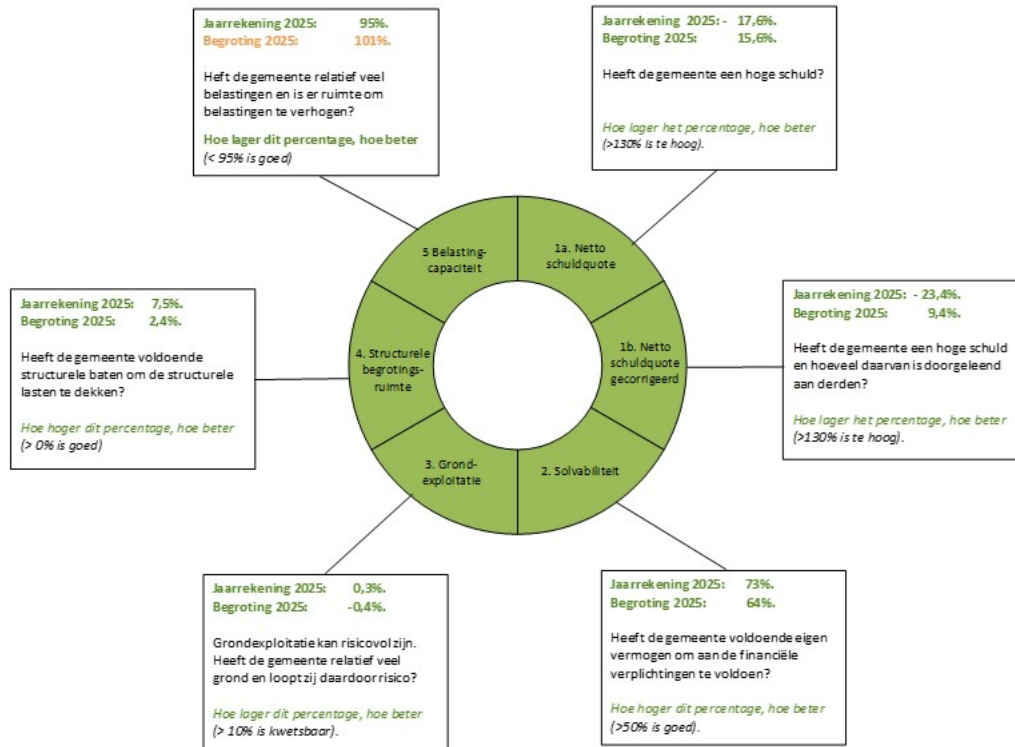
1. De vrije algemene reserve in relatie tot de risico's: 6,0%
2. Weerstandscapaciteit in relatie tot risico's: 17,5%

De stand van het 'vrije deel' van de algemene reserve bedraagt (na inzet surplus bij de programmabegroting 2026, bekleemde middelen en het jaarrekeningresultaat 2025) € 6,0 miljoen. De ratio weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's is uitstekend.

2.6 Kengetallen

De gemeente is op basis van de regelgeving (BBV) verplicht een vijftal kengetallen in de begroting op te nemen. Deze geven een inzicht in de financiële positie van de gemeente. In de onderstaande tabel worden deze kengetallen weergegeven.

Kengetal	Verslag 2024	Begroting 2025	Verslag 2025
1a. Netto schuldquote	- 18,2%	15,6%	- 16,6%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	- 24,0%	9,4%	- 23,4%
2. Solvabiliteitsratio	74%	64%	73%
3. Grondexploitatie	-0,1%	-0,4%	0,3%
4. Structurele exploitatieruimte	7,1%	2,4%	7,5%
5. Belastingcapaciteit	94%	101%	95%

2.6.1 Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij de door de gemeente verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan over of ze allemaal worden terugbetaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Duiding

Sinds 2019 zijn de langlopende (vaste) schulden van de gemeente nul. De totale kortlopende schulden en de overlopende passiva samen bedragen in de jaarrekening 2025 bijna € 25 mln. Dit is € 4 miljoen hoger dan in de jaarrekening 2024. De verstrekte lang- en kortlopende leningen, liquide middelen en overlopende activa) van de gemeente bedragen per saldo ruim € 54 miljoen. Dit leidt er eind 2025 toe dat de financiële bezittingen van de gemeente, net als in de jaarrekening 2024 groter zijn dan de totale schulden. Dit komt tot uitdrukking in het percentage van -17,6% (resp. -23,4%) bij de jaarrekening 2025. Dit is vrijwel gelijk aan de jaarrekening 2024 en aanzienlijk beter dan in de begroting 2025 verwacht. De gemeente Epe is per saldo nog altijd schuldenvrij wat een positief effect op de rentelast heeft.

2.6.2 Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de ratio wordt verstaan het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat) als percentage van het balanstotaal.

Duiding

Het solvabiliteitspercentage van de gemeente is de afgelopen vier jaar redelijk stabiel met een percentage tussen de 70% en 80%. In de jaarrekening 2025 komt het solvabiliteitspercentage uit op 73%. Sinds 2011 is de solvabiliteit gestegen (van 58% naar 73% op dit moment) met name als gevolg van een toename van het eigen vermogen van de gemeente. De solvabiliteit is vrijwel gelijk aan de jaarrekening 2024 en hoger dan in de begroting 2025 verwacht.

2.6.3 Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond voor grondexploitatie zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van de gronden is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de risico's in de grondexploitatie heeft de gemeente op haar balans een risicoreserve gevormd. De accountant beoordeelt ieder jaar in de controle de waardering van de gronden op de balans en de hoogte van de gevormde reserve. Het percentage over 2025 bedraagt 0,3%.

2.6.4 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Duiding

De structurele baten in 2025 zijn hoger dan de structurele lasten per programma ook als daar de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in worden meegenomen. Dit houdt in dat de gemeente een structureel sluitende exploitatie heeft omdat als alle incidentele baten en lasten buiten beschouwing worden gelaten in deze jaarrekening, de dan overgebleven structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten.

2.6.5 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Duiding

Dit kengetal laat zien dat de woonlasten in de gemeente onder het landelijk gemiddelde liggen.

3 | Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen weergegeven. De belangrijkste criteria in het beleidskader zijn "schoon, heel en veilig", waarbij het gekozen uitgangspunt de gewenste kwaliteit in verhouding tot de beschikbare middelen is. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende jaarlijkse lasten. Omdat met het onderhoud van de kapitaalgoederen een aanzienlijk deel van de rekening is gemoeid, is een goed overzicht van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft, net als de andere paragrafen, een dwarsdoorsnede van de rekening omdat de kosten van het onderhoud van de kapitaalgoederen over verschillende programma's zijn verspreid.

3.2 Beleidskaders

Het beleid van de gemeente Epe voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in de onderstaande beleidsplannen.

- Wegenbeleidsplan (2014-2018)
- Gemeentelijk Watertakenplan (GWP 2026-2030)
- Groenstructuurplan / Bomenbeleidsplan (2010)
- Beleidsplan Openbare Verlichting (2017-2026)
- Beleidsplan Civiele Kunstwerken (2017-2023)
- Beleidsplan gemeentelijke begraafplaatsen /Beheervisie begraafplaatsen (2025)
- MJOP gebouwen (2024)

3.3 Stand van zaken

Hieronder wordt – per gemeentelijk kapitaalgoed – aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de uitvoering van het beleid, welke relevante ontwikkelingen er spelen, of er noodzaak is voor bijstelling van het beleid, de financiële consequenties van het beleid en de vertaling ervan in de rekening.

Financiële vertaling van het onderhoud in de jaarrekening (bedragen in € 1.000):

Beleids-en beheerplan	Jaar vaststelling raad	Looptijd t/m	Achterstand onderhoud	Kosten 2025	Begroting 2025	Structureel m.i.v. 2026	Wijze
Wegen	2014	2018	Ja	3.114	2.236	2.285	structureel budget met egalisatiereserve
Gemeentelijk watertakenplan	2021	2025	Nee	1.026	965	986	structureel budget
Civiele kunstwerken	2023	2027	Nee	36	34	37	storting voorziening
				14	18	19	structureel budget
Bomen en groen	2010	-	Nee	1.243	1.280	1.270	structureel budget
Openbare verlichting	2018	2026	Nee	100	64	66	structureel budget
Gebouwen (MJOP)	-	2026	Nee	431	406	389	storting voorziening
				302	294	278	structureel budget

3.3.1 Wegen

In de gemeente Epe ligt ongeveer 785 kilometer in lengte aan wegen. In oppervlakte is dat ongeveer 2.763.000 m². De helft van deze oppervlakte bestaat uit asfalt, 27% uit elementen en 23% uit onverhard en beton. Jaarlijks wordt het wegareaal geïnspecteerd. Naar aanleiding van de inspectieresultaten wordt een onderhoudsprogramma opgesteld voor het jaar volgend op het jaar waarin de inspectie plaats had. Ten behoeve van het groot onderhoud van wegen beschikt de gemeente over een reserve voor de egalisatie van de onderhoudskosten. Ieder jaar worden in de hele gemeente werkzaamheden uitgevoerd om het kwaliteitsniveau constant te houden. Het actualiseren van het wegenbeleidsplan zou in 2022 worden uitgevoerd. Door gewijzigde inzichten en het voortnemen om eerst een integrale visie op het beheer van de openbare ruimte (IBOR) te laten vaststellen is dit niet uitgevoerd. Na deze visie zal een uitvoeringsplan voor het onderhoud aan de wegen worden opgesteld. Het gladheidbestrijdingsplan is in 2025 geactualiseerd en vastgesteld. Voor het reguliere onderhoud zijn meer-jaren contracten aanbesteed (asfalt- en elementenverhardingen) en op basis daarvan is het reguliere en achterstallig onderhoudswerk uitgevoerd. De extra middelen die voor de achterstalligheid beschikbaar zijn gesteld in 2024, zijn hierbij ingezet.

3.3.2 Riolering

In 2021 zijn het BRP en GWP (gemeentelijk watertakenplan) 2021 t/m 2025 opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. In 2025 is gestart met het proces om te komen tot een GWP 2026-2030. Dit heeft in 2025 ter inzage gelegen en is op 29 januari 2026 vastgesteld.

Eén van de kernfactoren voor het behouden van een goede leefomgeving is het in stand houden en optimaliseren van de voorzieningen omtrent de riolering en het watersysteem. Deze hebben een aantal belangrijke doelen voor het dagelijks leven:

- Het beschermen van de volksgezondheid tegen infectieziekten;
- Het schoon houden van de bodem en het oppervlaktewater;
- Het voorkomen van schade door hevige regenval én bij extreme droogte;
- Het voorkomen en beperken van structureel nadelige gevolgen van grondwater.

Het rioolnetwerk in de gemeente is ca 460 kilometer lang. Daarvan is ca 229 kilometer drukriolering en ca 231 kilometer vrij verval riolering. Het drukrioolstelsel is voorzien van 1.023 minigemalen en 28 rioolgemalen.

Jaarlijks wordt met gedetailleerde camera-inspecties circa 7% (15 km) van het areaal geïnspecteerd. Deze wijze van inspecteren wordt de komende jaren doorgezet, hoe wordt omgegaan met de bevindingen wordt nader uitgewerkt in het Rioolbeheerplan. De kwalitatieve toestand van nagenoeg het gehele stelsel is in beeld.

Hieronder volgt een opsomming van de in uitvoering zijnde werken en werkzaamheden in 2025:

- Uitvoering van centrumplan Vaassen fase 3, aanleg vuilwater en infiltratieriool;
- Vervangen persleiding in Vaassen en Emst;
- Uitvoering reconstructie Krugerstraat/van Riebeeckstraat en Tuindorppweg;
- Vervangen defecte riolering;
- Voorbereiding Hoge Weerd fase 4;
- Voorbereiding en aanleg retentie Vegtelarij Epe
- Voorbereiding reconstructie Woestijnweg
- Voorbereiding reconstructie Bongerdplein en omgeving.

3.3.3 Civiele kunstwerken

Een brug is een overspanning over water om twee weggedeelten te verbinden. De gemeente Epe heeft in totaal 64 bruggen en 2 tunnels in eigendom: 41 met een draagconstructie van beton en 23 met een draagconstructie van staal met een kunststof, houten of metselwerk opbouw. De kosten voor de vervanging van bruggen worden betaald uit een meerjareninvesteringsplan dat is opgenomen in het beleidsplan Civiele kunstwerken. Voor het opvangen van kosten voor het onderhoud van de bruggen is een onderhoudsvoorziening ingesteld. De hoogte van deze voorziening is in lijn met het beleidsplan civiele kunstwerken. De geraamde financiële middelen in de begroting zijn voldoende om het huidige niveau in stand te houden.

In 2025 zou de brug in de in de Eschertweg worden vervangen maar dat is vanwege de koppeling van de werkzaamheden met de aanleg van een koe-oversteek verschoven naar 2026. Daarnaast is regulier onderhoud aan de civiele kunstwerken uitgevoerd.

3.3.4 Bomen en groen

Het Bomenbeleidsplan en het Groenstructuurplan geven de toekomstvisie weer van de gemeente Epe op groen in de openbare ruimte van de bebouwde kommen van Epe, Vaassen, Emst en Oene. In de kernen en het buitengebied (exclusief het bosgebied) staan ruim 32.500 onderhoudsplichtige bomen op gemeentelijke gronden. Om de boomveiligheid te waarborgen worden de bomen regelmatig gecontroleerd. De frequentie is op basis van kwaliteit en gebruiksdruk geprioriteerd.

Het onderhoud van de openbare ruimte - waaronder bomen en gazons (ongeveer 50 ha), zandwegen en begraafplaatsen - is vastgelegd in kwaliteitsniveaus gebaseerd op het CROW. De beeldkwaliteit wordt geborgd door maandelijks een schouw uit te voeren. Voor de centra en wijken van Epe en Vaassen vindt het onderhoud op tenminste het niveau 'basis' plaats. Daarnaast wordt extra aandacht geschonken aan de bestrijding van boomziekten zoals de kastanjeziekte, iepziekte en essentaksterfte en de bestrijding van invasieve exoten zoals de Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw e.d.

Het nieuwe Bomenbeleidsplan zou in 2022 worden vastgesteld maar is door gewijzigde inzichten, implementatie omgevingswet en de verordening fysieke leefomgeving (VFL) uitgesteld tot 2025. Inmiddels is gestart met het opstellen van een Integrale groenvisie. Deze heeft in 2025 ter inzage gelegen en vaststelling wordt verwacht in 2026. Aanvullend zal het bomenbeleid worden opgesteld. Het onderhoud van de openbare ruimte is uitbesteed aan Vebego (Axent Groen) en vastgelegd in een overeenkomst met een looptijd tot 2025. Eind 2024 is dit met 2 jaar tot 2027 verlengd. Daarin is vastgelegd dat Vebego de openbare ruimte op basisniveau onderhoudt. Gemeente Epe heeft hierin de rol van opdrachtgever en toezichthouder op de geleverde kwaliteit in de openbare ruimte. De geraamde financiële middelen in de begroting waren voldoende om het huidige niveau in stand te houden.

3.3.5 Openbare verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting heeft een looptijd van 2017 - 2026. Het heeft als belangrijkste doel het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor de zorg voor de openbare verlichting in de planperiode met een doorkijk naar de daaropvolgende jaren.

Eind 2025 zijn er ca 6.280 masten in beheer bij de gemeente Epe (inclusief diverse aansluitingen fietsenstallingen en ABRI's). Binnen de gemeentegrenzen zijn bij de provincie Gelderland 8 masten in het beheer en bij Triada 346 stuks. Er zijn ca. 6.377 armaturen, dat zijn er meer dan er lichtmasten zijn en dat komt omdat op sommige lichtmasten meer armaturen met meer lampen zijn gemonteerd. Het doel is om de komende jaren de gemeente Epe geheel uit te rusten met ledverlichting. Deze werkzaamheden liggen op schema.

3.3.6 Gebouwen

Er zijn 46 gebouwen en woningen in beheer en onderhoud bij gemeente Epe, waarvan ook huurpanden t.b.v. opvang ontheemden. Het beheer en onderhoud bestaat hoofdzakelijk uit het reguliere (dagelijks) en groot onderhoud. Het groot onderhoud wordt onder andere uitgevoerd op basis van een meerjarenonderhoudsplan, MJOP's.

Het MJOP is gericht op het in stand houden van de bestaande gebouwen die wordt geactualiseerd in een cyclus van 2 jaar. Een actueel MJOP levert een begroting voor de onderhoudsvoorziening en levert ook de gegevens voor een jaarplanning voor de uitvoering. Het onderhoudsniveau wordt bepaald op basis diverse uitgangspunten, zoals toekomst, bouwjaar, huidige status e.d. Op basis van de MJOP's zijn voorzieningen gevormd, waaruit het groot onderhoud wordt bekostigd voor het streekarchief, gemeentehuis, de buiten- en binnenzijde van de gymzalen, de brandweerkazernes, kinderopvang St. Crusiusweg, de wijkgebouwen, de bibliotheek, de dienstgebouwen en de onderkomens op de begraafplaatsen.

4 | Financiering

4.1 Inleiding

De paragraaf Financiering heeft tot doel inzicht te verschaffen in de activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's, ofwel: treasury.

4.2 Beleidskaders

In het Treasurystatuut (2015) is het beleid ten aanzien van de treasuryfunctie vastgelegd.

Belangrijkste doelstellingen van de treasuryfunctie zijn:

- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's,
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido (Wet Financiering decentrale overheden) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

4.3 Beleidsverantwoording

De Wet Fido bevordert een solide financieringswijze bij decentrale overheden. Doel is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van decentrale overheden, die mogelijk consequenties kunnen hebben voor hun financiële positie.

De wet geeft twee concrete richtlijnen voor de gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. In bijlage 3 zijn de verplichte overzichten, die de gemeente jaarlijks hierover moet opstellen, opgenomen.

4.3.1 Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, want als daarvan de rente stijgt, betekent dat we al snel meer aan rente moeten betalen. Om een grens te stellen aan korte financiering is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Meer dan dat bedrag mogen we niet financieren met kort geld. Deze limiet is vastgesteld op 8,5% van de begrote lasten.

Voor Epe bedraagt de kasgeldlimiet voor 2025 € 10,4 miljoen (zie bijlage 3). Door het positieve liquiditeitsaldo gedurende het hele jaar en de afwezigheid van opgenomen korte geldleningen, blijft de gemeente ruimschoots binnen deze limiet.

4.3.2 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de gemeente. De rente van een langlopende lening staat voor een bepaalde tijd vast. Als die periode afloopt, kan het zijn dat de rente hoger is. Dan moeten we voor dezelfde lening meer rente betalen. Als op hetzelfde moment veel lange leningen tegelijk aflopen, dan moeten we ineens veel meer rente gaan betalen. Daarom staat in de wet FIDO de renterisiconorm. Die bepaalt hoeveel van de langlopende schulden in één jaar mogen aflopen: maximaal 20% van het begrotingstotaal aan leningen mogen per jaar in aanmerking komen voor herfinanciering en/of renteherziening.

Voor Epe is de renterisiconorm ruim € 24 miljoen (zie bijlage 3). Aangezien Epe op dit moment geen gebruik maakt van leningen, blijft de gemeente ruimschoots binnen deze norm.

4.4 Financiering

4.4.1 Financieringspositie

De financieringspositie geeft de financieringsbehoefte van de gemeente aan. Als we meer geld uitgeven dan er binnen komt, dan moeten we geld lenen. Dat heet een financieringstekort. Het financieringssaldo ultimo 2025 is €22,1 miljoen positief (in 2024: €21 miljoen positief) (*berekening: reserves en voorzieningen minus vaste activa*). Er was in 2025 voldoende liquiditeit om alle benodigde uitgaven te kunnen doen (inclusief de financiering van investeringen). Het overschot van financieringsmiddelen is in 2025 in 's Rijks' schatkist aangehouden. Voor de komende jaren staan nog grote investeringsuitgaven op de planning. Het effect hiervan op liquiditeit zal nauwlettend gemonitord worden middels een liquiditeitsplanning.

4.4.2 Leningenportefeuille

In 2025 was het dus niet nodig om externe financiering aan te trekken.

Gemeente Epe heeft al een paar jaar geen gebruik gemaakt van externe financieringsmogelijkheden. In 2022 is voor het laatst een kortlopende kasgeldlening afgelost en sinds medio 2019 heeft Epe geen langlopende geldleningen meer.

In het kader van het financieel toezicht publiceert de provincie jaarlijks een overzicht van de schuldenpositie van de gemeenten in Gelderland. Uit dat overzicht blijkt dat de netto schuld per inwoner van Epe in vergelijking met de andere 51 gemeenten laag is. In de publicatie over 2024 staat Epe op de 2e plaats van de Gelderse gemeenten met de minste netto schuld per inwoner.

4.4.3 Uitzettingen

Gemeente Epe heeft in 2025 de overtollige liquide middelen in 's Rijks' schatkist aangehouden, overeenkomstig de Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden. Daarbij is het drempelbedrag van wat de gemeente buiten de schatkist mag aanhouden, niet overschreden. In de toelichting op de balans, onder Schatkistbankieren, is een berekening hiervan opgenomen.

De uitzetting van overtollige liquide middelen in 's Rijks' schatkist in 2025 heeft geleid tot een rentebate van €0,5 miljoen.

Naast de middelen in 's Rijks' schatkist heeft de gemeente Epe ook nog andere uitzettingen en beleggingen, zoals bij BNG en Vitens vanwege haar publieke taak.

4.5 EMU-saldo

De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Binnen Nederland is dit tekort 'verdeeld' tussen de verschillende overheden, de zogenaamde EMU-referentiewaarde. Voor de gemeente Epe is de individuele referentiewaarde EMU-saldo 2025 (inclusief haar aandeel in gemeenschappelijke regelingen) € 5,7 mln. In onderstaand overzicht is het gerealiseerde EMU-saldo 2025 berekend van de gemeente zelf. Het EMU-saldo drukt uit welk financieringstekort of -overschot we hebben.

(bedragen x € 1.000)		Realisatie 2024	Realisatie 2025
1. (+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	10.841	10.197
2. (- /-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	8.226	9.684
3. (+)	Mutatie voorzieningen	1.041	1.073
4. (- /-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	359	456
5. (- /-)	Verwachte boekwinst/verlies bij verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa		-
Berekend EMU-saldo		3.297	1.130

Het berekende EMU-saldo van de gemeente Epe over 2025 is € 1,0 miljoen positief en blijft onder de referentiewaarde van het EMU-tekort. De gemeente heeft in 2025 nog steeds meer geld ontvangen dan dat ze heeft uitgegeven.

4.6 Conclusie

Het treasurybeleid in 2025 is binnen de kaders van het Treasurystatuut uitgevoerd. De richtlijnen van de Wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm) zijn niet overschreden.

5 | Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering heeft tot doel inzicht te geven in de beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering en de ontwikkeling van de organisatie. Een goede bedrijfsvoering is een randvoorwaarde voor een succesvolle uitvoering van de primaire processen en ontwikkelingen zoals inwonersgericht werken en integraal werken (waaronder het omgevingsprogramma) en de interne-, en externe dienstverlening. Onder bedrijfsvoering wordt verstaan: mens en organisatie, informatievoorziening en automatisering, financiën, huisvesting (incl. facilitaire zaken), communicatie en juridische zaken.

5.2 Beleidskaders

Het beleidskader voor de inrichting van de organisatie en de bedrijfsvoering is door het college vastgesteld in de volgende documenten:

- Sturingsconcept 'Samenwerken' gemeente Epe 2024
- Mandaatregister
- Financiële verordening 2023

De kaders en de ambitie voor de ontwikkeling van de organisatie zijn vastgelegd in de visiedocumenten:

- Toekomstvisie Epe 2030
- Samen verder

5.3 Beleidsverantwoording

Net als veel andere gemeenten staat Epe voor grote maatschappelijke opgaven waarbij de gemeente enerzijds een regierol heeft, in andere gevallen meer faciliterend optreedt en daarbij ook mede afhankelijk is van landelijke ontwikkelingen. Het is van belang om op een goede wijze invulling te geven om deze maatschappelijke opgaven te bereiken en door inzet van participatie met inwoners. Hiervoor werkten wij in 2025 aan de visie Samen verder vanuit waar we inwonersgericht en integraal werken verder versterken.

De visie van de gemeente Epe luidt als volgt:

Inwoners, bedrijven, instellingen, verenigingen en gemeente; samen geven we vorm aan goed natuurlijk leven in Emst, Epe, Oene en Vaassen. Als partners luisteren we naar elkaar, leren we van elkaar en nemen we gezamenlijk verantwoordelijkheid. Vanuit vertrouwen in elkaar en betrokkenheid bij onze omgeving bouwen we aan een gemeente waarin iedereen fijn kan wonen, werken en leven, nu en later.

De kernwaarden van gemeente Epe zijn: 'denken in mogelijkheden', 'samen' en 'transparant'. Om maatschappelijke opgaven meer in samenhang aan te pakken, is de ontwikkeling van een 'Denkkader maatschappelijke opgaven' opgestart. Dit kader helpt bij het maken van integrale afwegingen bij beleidsontwikkeling. Hetzelfde geldt voor het ontwikkelen van een 'Gemeentebreed beleidsproces'. Dit fungeert als een stappenplan bij het opstellen van beleid en beschrijft onder andere wanneer welk bestuursorgaan wordt betrokken, hoe inwoners kunnen participeren en hoe de afstemming tussen teams en tussen beleid en uitvoering wordt geborgd?

5.3.1 Organisatie

Wat voor organisatie willen we zijn?

We zijn een organisatie die in verbinding staat met de samenleving, denkt in mogelijkheden, transparant is en waar we fijn (samen)werken'. Deze hebben we in de visie 'Samen verder' nader uitgewerkt.

Concrete acties 2025

In 2025 hebben we voortgang geboekt in de doorontwikkeling van onze organisatie. De eerder uitgevoerde benchmark vormde de basis voor het in lijn brengen van de formatie. Per saldo wordt het aantal FTE niet gewijzigd, maar vindt er een herschikking plaats, waarbij formatie vanuit bedrijfsvoering wordt overgeheveld naar het primaire proces. Dit proces is in 2025 gestart en loopt nog deels door in 2026. Daarnaast is een nieuw functiehuis opgezet, dat in 2026 wordt geïmplementeerd. Alle functies in de organisatie zijn ingedeeld en gepositioneerd, met als doel een transparant en toekomstbestendig functiehuis. Hierbij is nadrukkelijk aandacht besteed aan uniformiteit, rechtsgelijkheid en aansluiting bij de strategische opgaven.

We blijven inzetten op werkgeluk om medewerkers te binden en te boeien

In 2025 hebben we gewerkt aan een integraal concernplan. Dit concernplan biedt een eenduidig organisatorisch en strategisch kader, waarin onze ambities, opgaven en ontwikkelrichtingen samenkomen. Het concernplan vormt nu de basis voor organisatiesturing, HR-ontwikkeling, prioriteitenstelling en teamplannen.

Prioritering

In 2025 is ook gewerkt aan een systematiek waarmee vanaf 2026 de belangrijkste opgaven en ontwikkeltrajecten per team geprioriteerd worden. Hierbij wordt gekeken naar haalbaarheid, benodigde expertise en de structurele belasting van teams. Dit moet leiden tot een realistischere planning (waaronder de Lange Termijn Agenda voor de gemeenteraad), betere focus en meer voorspelbaarheid in de uitvoering. De prioritering vormt tevens een fundament voor toekomstige afweging voor de inzet van middelen en voor het verder vormgeven van de strategische personeelsplanning.

Doorontwikkeling op de opgaven dienstverlening, inwonersgericht werken en integraal werken?

Via de feedbacktool en het in kaart brengen van klantreizen onderzochten we hoe inwoners de dienstverlening ervaren. Zodat we deze kunnen verbeteren vanuit het oogpunt van inwoner. Dit hebben we onder andere gedaan voor online formulieren van Burgerzaken, de subsidie 'Goed voor elkaar', de aanvraag van evenementenvergunningen en voor meldingen in de openbare ruimte. Daarnaast is er een pilot gestart om de telefonische bereikbaarheid en samenwerking tussen het klantcontactcentrum (KCC) en het team VTH bij het beantwoorden van vragen te verbeteren. Daarbij kijken we ook hoe de informatie op de website hier beter op kan aansluiten en hoe de Persoonlijke Internet Pagina (PIP) ingezet kan worden om inwoners de voortgang van hun aanvragen te laten volgen.

Het afgelopen jaar hebben we ook gewerkt aan het verder toegankelijk maken van onze online dienstverlening zodat deze door iedereen goed gebruikt kan worden via de website, ook door mensen met een beperking. De gemeentelijke website heeft inmiddels status B en voldoet daarmee aan de huidige eisen van het Besluit digitale toegankelijkheid. Hiernaast voldoet de gemeente aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), die op 1 januari 2026 in werking is getreden. Deze wet waarborgt dat overheidsdienstverlening ook online veilig, betrouwbaar en rechtsgeldig beschikbaar is. De actiepunten uit het rekenkameronderzoek digitale dienstverlening krijgen een vervolg in 2026. Tot slot hebben we verkennende stappen gezet om aan te sluiten bij landelijk ontwikkelde innovaties, zoals de inzet van AI bij het beantwoorden van vragen.

In relatie tot inwonersgericht en integraal werken hebben we inspanningen gericht op het vergroten van de (mede)zeggenschap en samenwerking met inwoners. In 2024 is de gemeenteraad geconsulteerd op de visie Samen verder. Vanuit deze visie zijn tal van participatietrajecten uitgevoerd (zie ook de voortgangsrapportages voor de visie Samen verder) en er is veel ervaring opgedaan. Dit vormt de basis voor het traject dat gestart is om te komen tot de gemeente-brede 'Participatieaanpak Samen verder'. In aanvulling hierop werken we aan een wettelijk verplichte participatieverordening die in 2026 door de gemeenteraad moet worden vastgesteld. Parallel hieraan wordt gestart met het versterken van de kennis en vaardigheden van medewerkers op het gebied van participatief werken. Daarvoor worden in 2026 trainingen en inspiratiesessies georganiseerd en hulpmiddelen ontwikkeld. Om invulling te geven aan het door de gemeenteraad aangenomen initiatiefvoorstel voor jongerenparticipatie, is er een onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mate waarin jongeren zich gehoord voelen en op welke manier zij willen participeren. De uitkomsten worden meegenomen in de gemeente-brede participatieaanpak.

Om bewonersinitiatieven te stimuleren is de subsidieregeling 'Goed voor elkaar' toegankelijker gemaakt en actief onder de aandacht gebracht. Daarnaast werkt de gemeente samen met inwoners aan de zogeheten 'Dorpendeals'. Hiermee kunnen lokale initiatieven om samen te werken aan de (sociale) verbondenheid van een wijk of dorp, met behulp van provinciale subsidie worden gerealiseerd. De dorpendeal voor Emst is in 2025 afgerond en de dorpendeal voor Vaassen is in 2025 uitgewerkt (definitieve besluitvorming vindt plaats in 2026).

5.3.2 Communicatie

Actieve communicatie en inwonerparticipatie

Naast de reguliere inzet op verschillende inhoudelijke dossiers is er het afgelopen jaar veel inzet

geweest op communicatie met betrekking tot de grote opgave voor het opvangen en huisvesten van vluchtelingen.

5.3.3 Informatievoorziening en Automatisering

In 2025 zijn naast reguliere IT-ervangingen en nieuwe initiatieven, verschillende projecten uit het uitvoeringsprogramma van het informatiebeleid uitgevoerd.

Informatiebeleid, datagedreven werken en ICT-infrastructuur

Er zijn verschillende maatregelen getroffen om een moderne en wendbare gemeente te kunnen blijven. Denk hierbij aan: nieuwe data-abonnementen voor telefonie, een nieuw datamagazijn voor basisregistraties en binnen de uitbesteding van onze ICT-Infrastructuur is gestart met de inrichting van een nieuwe, moderne werkplek gebaseerd op Windows 11. De zogenaamde; Werkplek 2.0. De afgelopen jaren waren erop gericht om, vanwege de kwetsbaarheid, complexiteit en continuïteit, onze ICT-infrastructuur extern te beleggen. Nagenoeg al onze applicaties worden dan ook als SaaS (Software-as-a-Service) afgenomen. Echter, deze aanpak brengt, blijkt nu, een verschuiving van operationele naar strategische kwetsbaarheid met zich mee. Techgiganten en ook grote mogelijkheden maken gebruik van technologie om hun invloed op allerlei manieren te vergroten. Dit is een enorme uitdaging de komende jaren, waar alle Europese overheden mee te maken gaan krijgen. Belangrijke onderdelen uit het uitvoeringsprogramma zijn gerealiseerd. Zo is het datateam opgericht, bestaande uit specialisten op het gebied van data en geo-informatie. Dit team ontwikkelt nieuwe data-toepassingen, zoals dashboards en kaarten, en werkt aan het verbeteren van de kwaliteit en integriteit van de gebruikte gegevens. Met betere data kunnen betrouwbaardere en nieuwe inzichten worden gegenereerd. Daarnaast is een systematiek voor het werken met pilots geïntroduceerd; de eerste pilots zijn volgens deze systematiek geprioriteerd en uitgevoerd. Verder is een feedback-tool voor het monitoren van de dienstverlening opgeleverd, is nieuwe verkiezingssoftware geïmplementeerd en is het proces contractregistratie ontwikkeld en in gebruik genomen. De implementatie van wetgeving zoals de Wet Open Overheid (WOO), Wet elektronische publicatie (WEP) en de modernisering van elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is, voor zover de landelijke richtlijnen het toelaten, gerealiseerd.

Ook zijn de eerste stappen gezet op het vlak van AI. Er is gewerkt aan een AI-strategie waarin ambities worden neergezet en verplichtingen vanuit onder andere de AI-act worden geadresseerd. Ook is de eerste AI-pilot uitgevoerd. Met behulp van pilots, proberen we kennis op te bouwen en risico's te identificeren.

Informatieveiligheid

De aandachtspunten voor 2025 op het gebied van informatieveiligheid waren het implementeren van multi-factor authenticatie, data-minimalisatie en de voorbereiding op de zero-trust filosofie ('never trust, always verify'). Ook is gewerkt aan een plan van aanpak voor de implementatie van de Cyberbeveiligingswet (Cbw), de Nederlandse vertaling van de Europese NIS2-richtlijn. Het op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) gebaseerde informatieveiligheidsbeleid is verder versterkt en de jaarlijkse taken rond de ENSIA-verantwoording van het College aan de Raad zijn uitgevoerd. Informatieveiligheidsbewustzijn blijft een aandachtspunt. Ook afgelopen jaar zijn verschillende e-learnings aangeboden en phishing campagnes ingezet om medewerkers bewust te maken van de gevaren op het gebied van cybercriminaliteit, juist gebruik van basisgegevens en privacy. Het belang van een goede informatiebeveiliging blijkt uit de hack die op donderdag 12 maart 2026 op het systeem van de gemeente Epe plaatsvond.

Informatiebeheer en archivering

In 2025 is het Noord-Veluws Archief (NoVA) opgericht, waarin Epe participeert via een gemeenschappelijke regeling. NoVA fungeert als streekarchief en verzorgt tevens het e-depot voor de archivering van elektronische documenten. In 2025 is een plan van aanpak opgesteld voor het wegwerken van de achterstanden in de overgebrachte archieven van Epe.

5.3.4 Juridische Zaken

In 2025 zijn Data Protection Impact Assessments uitgevoerd door de gehele organisatie heen. De privacy-, data- en informatiebeveiligingsaspecten worden in een vroeg stadium betrokken binnen werkprocessen, het implementeren van applicaties en aanbestedingen en relevante wet- en regelgeving (zoals de Wet politiegegevens, hierna: Wpg). Eveneens is er gewerkt aan bewustwording op dit vlak. Processen zijn geüpdatet naar de huidige actualiteit. De verplichte externe Wpg-audit is uitgevoerd in 2025, over het jaar 2024.

In 2025 is vanuit de borging van de gestelde organisatie-opgaven gewerkt aan het meer integraal werken binnen de organisatie, alsmede een voorsortering op de digitale ontwikkelopgave voor overheden vanuit de Europese Unie. Hier wordt een apart document voor opgesteld en de processen worden waar nodig mogelijk aangepast. Artificial Intelligence heeft een vlucht gemaakt en de organisatie is begonnen met voorsorteren op verplichtingen uit onder andere, maar niet uitsluitend, de AI Act en de Data Governance Act.

Het aantal zaken voor de afdeling bezwaar is in 2025 verder teruggebracht naar behandelbare proporties. In het kader van de Wet Open Overheid zijn verdere stappen gezet in de actieve openbaarmaking. Het aantal Woo-verzoeken lag in lijn met voorgaande jaren. De organisatie volgt de lijn van de Rijksoverheid met betrekking tot de implementatie en houdt zicht op de planning die van daaruit gesteld wordt.

De juridische kwaliteitszorg is een belangrijk aandachtspunt geweest in 2025. In 2026 zal dit proces verder focus krijgen, zodat dit door de gehele organisatie geborgd wordt. In 2026 zullen opvolgende gesprekken hierover plaatsvinden, in combinatie met de opgaven die gesteld zijn voor de organisatie, alsmede de Europese wet- en regelgeving die ons meerdere opgaven geeft. Integraliteit en samenwerken zijn hier de sleutelfactoren, waar de nadruk op wordt gelegd bij de implementatie van bovenstaande in combinatie met het borgen van de juridische kwaliteitszorg door de gehele organisatie heen.

5.3.5 Financiën

Nieuw financieel systeem / Inkoop

Het nieuwe financiële systeem biedt uitgebreide mogelijkheden om inkoop en financiën verder te integreren. Hierdoor is de organisatie beter in control. In 2025 heeft deze integratie verder vorm gekregen door de implementatie van iRapportage. Met iRapportage kunnen financiële gegevens worden gecombineerd en overzichtelijk worden gepresenteerd, wat bijdraagt aan betere stuurinformatie en besluitvorming.

E-facturen

Sinds 2018 kan de gemeente Epe e-facturen ontvangen en verwerken. Door het actief benaderen van leveranciers is het aantal leveranciers dat e-facturen aanlevert gegroeid naar 63. Dit vertegenwoordigt 11% van het totaal aantal in 2025 verwerkte facturen. Ter vergelijking: in 2024 lag dit percentage op 7%.

Afhandeling facturen

Voor 2025 is als gewaagd doel geformuleerd dat 89% van de facturen op of vóór de vervaldatum wordt betaald, gedurende ten minste 10 maanden (vanaf 1 januari 2025). Dit doel is in 2025 zowel wat betreft het percentage als het aantal maanden gerealiseerd.

Doorontwikkeling inkoopfunctie

In 2025 is een vernieuwd contractenregister in gebruik genomen binnen het zaakstelsel, waarin nieuwe contracten structureel worden vastgelegd. Daarnaast wordt een inhaalslag gemaakt met bestaande contracten. Dit draagt bij aan tijdige signalering van aflopende, op te zeggen en te verlengen contracten, waardoor de kans op onrechtmatigheden en ongewilde verlengingen wordt verkleind. Hiermee wordt het contractmanagement verder versterkt en invulling gegeven aan een aanbeveling van de VIC/accountant. Daarnaast zijn in 2025 de nieuwe algemene inkoopvoorwaarden Epe vastgesteld en is gestart met een voorstel tot verbetering van het mandaat- en volmachtbesluit, om de ondertekeningsbevoegdheid te verduidelijken. Besluitvorming hierover wordt in 2026 verwacht. In 2025 is er door het college in 6 gevallen afgeweken van het interne inkoopbeleid. De totale inkoopwaarde was € 0,7 miljoen.

5.3.6 Planning en Control

Planning & Control cyclus

In 2025 is de Kadernota ingevoerd ter vervanging van de Perspectiefnota. Met dit document bepaalde de raad aan de voorkant van het proces de inhoudelijke en financiële kaders voor de (meerjaren)begroting 2026-2029. Het zwaartepunt van het proces verschoof daarmee naar de raadsvergadering in juli waarin de raad in twee vergaderingen de Kadernota 2026 behandelde en vaststelde. De begroting kon daarna in november in één raadsvergadering worden behandeld. Naast deze Kadernota en (meerjaren)begroting zijn de reguliere documenten in de planning en control cyclus opgeleverd: de jaarrekening 2024 en twee voortgangsrapportages 2025.

Epe viel in 2025 opnieuw onder het repressieve toezicht van de provincie, de lichtste vorm van toezicht. Dit geldt ook voor 2026. De accountant gaf bij de jaarstukken 2024 een goedkeurende controleverklaring af. In deze jaarstukken was ook de rechtmatigheidsverantwoording 2024 opgenomen.

Financiële en inhoudelijke doorlichting begroting

In 2025 kreeg de financiële en inhoudelijke doorlichting van de begroting een vervolg. De resultaten zijn in januari 2025 ter consultatie aan de commissie Omgeving & Financiën voorgelegd. Het deelproject "laaghangend fruit" bleek, samen met het structureel maken van het niet toepassen van de indexatie 2024, voldoende om de structurele taakstelling van € 2,0 miljoen in te vullen. Daarnaast werden diverse andere mogelijkheden gezien die leidden tot vervolgonderzoek:

- **Kostendekking:** er is een onderzoek uitgevoerd en aan de raad aangeboden naar de mate van kostendekking. Hieruit bleek een aantal producten met een lage kostendekking. Hierop vindt in 2026 een nadere uitwerking plaats;
- **Vastgoed:** er vond een inventarisatie plaats van het vastgoed dat in gemeentelijk bezit is. Dat leidde tot een overzicht waarbij het vastgoed ingedeeld is in vier categorieën. Ook dit overzicht is aan de raad aangeboden. De categorie overig wordt in 2026 nader onderzocht op mogelijk vastgoed dat verkocht kan worden;
- **Strategisch accounthouderschap:** onderzocht is bij welke verbonden partijen een ombuiging gerealiseerd kon worden. Dit leidde tot een eerste besparing in de begroting 2026-2029. Het onderdeel inkoop krijgt een vervolg in 2026;
- **Doorlichting beleid en subsidies:** afgesproken is dat dit project gekoppeld wordt aan de nieuwe bestuursperiode.

Daarnaast is gestart met het actualiseren van het financieel beleid. Hierover zijn de commissies Planning & Control en Omgeving & Financiën op verschillende momenten geconsulteerd. Voor de actualisatie zijn de volgende uitgangspunten benoemd:

- **(Norm)waarden voor indicatoren:** voor solvabiliteit wordt een ondergrens gezien van 50%;
- **Omgaan met kansen en risico's:** lijn is om voor risico's een algemene buffer aan te houden (meer generiek, minder specifiek);
- **Verstrekken van leningen en garanties:** uitgangspunt is terughoudendheid, een nee-tenzij beleid;
- **Activeren en afschrijven:** uitgangspunt is om het bezit zo volledig mogelijk op de balans tot uitdrukking te laten komen. Verder richt de uitwerking zich op nadere spelregels rond de reserve dekking kapitaallasten.

Het nieuwe beleid landt in aangepaste versies van o.a. de financiële verordening, de nota reserves en voorzieningen en de nota risicomanagement. Aanbieding vindt plaats voor het zomerreces 2026.

Verbijzonderde interne controle

Ook in 2025 is de 'verbijzonderde interne controle' (VIC) uitgevoerd, gericht op de opzet, het bestaan en de werking van processen en de daarin opgenomen beheersmaatregelen. Daarbij is de aandacht vooral gericht op de rechtmatige uitvoering van de processen. Verbeterpunten worden gerapporteerd en stap voor stap geïmplementeerd. De VIC wordt door een externe partij uitgevoerd. In 2025 zijn de werkzaamheden gestart om tot een nieuwe aanbesteding te komen.

5.3.7 Rechtmatigheidsverantwoording

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die van belang zijn voor financiële handelingen van de gemeente. Met deze verantwoording geven wij invulling aan hoofdstuk 3 van de financiële verordening.

In de rechtmatigheidsverantwoording zijn drie criteria van belang:

- het begrotingscriterium
- het voorwaardencriterium
- het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

De rapporteringstolerantie voor onrechtmatigheden is door de Raad vastgesteld op € 114.000 euro. De uitkomsten van de rechtmatigheidsverantwoording worden weergegeven in onderstaande tabel:

Van bruto naar netto			
Monitor Rechtmatigheidsverantwoording	Bruto	Af:	Netto
A. Begrotingscriterium			
1 Overschrijding exploitatiebudgetten programma's begroot versus werkelijk	€ 3.901		€ 3.901
2 Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 112		€ 112
3 Niet geautoriseerde reserve mutaties	€ -		€ -
Subtotaal A. Begrotingsonrechtmatigheden (bruto)	€ 4.013		€ 4.013
B. Af: Begrotingsafwijkingen waarvan de Raad heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn		€ -3.901	€ -3.901
C. Totaal begrotingsonrechtmatigheden (fouten) = A-B	€ 4.013	€ -3.901	€ 112
D. Voorwaardencriterium			
1 Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 672		€ 672
E. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	€ -		€ -
F. Totaal rechtmatigheidsfouten = C+D+E (bruto)	€ 4.685	€ -3.901	€ 784
G. Af: begrotingsafwijkingen die passen binnen de afspraken die met de raad zijn gemaakt	€ -3.901		
H. Totaal rechtmatigheidsfouten (netto)	€ 784		
G. Verantwoordingsgrens			
Verantwoordingsgrens vastgesteld door de Raad	2%		
Totaal lasten inclusief toevoegingen aan de reserves	€ 114.575		
Verantwoordingsgrens in euro	€ 2.292		
Verschil (ruimte-/ tekort)	€ 1.508		
	<i>Bedragen x € 1.000</i>		

Begrotingscriterium

Alle begrotingsoverschrijdingen (bruto) op de totale lasten per begrotingsprogramma (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) en kredieten zijn onrechtmatig als deze lasten in strijd zijn met een wettelijke bepaling of met het beleid van de Raad. Overschrijding van budgetten binnen wet- en regelgeving en passend bij de uitvoering van het beleid van de Raad zijn niet onrechtmatig (netto).

Overschrijding lasten begrotingsprogramma's en kredieten

In 2025 is er bij de begrotingsprogramma's sprake geweest van een overschrijding van € 3.901.000 aan de lastenkant en bij de kredieten een overschrijding van € 112.000. In overeenstemming met de financiële verordening artikel 10 lid 4 is € 3.901.000 hiervan acceptabel. Op hoofdlijnen worden ze hieronder toegelicht. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programmaverantwoording.

Opgroeien in Epe:

Op het programma opgroeien in Epe is een overschrijding op de lastenkant ten opzichte van de begroting met een bedrag van € 688.000. Dit wordt veroorzaakt door extra lasten inzake het sociaal domein (Jeugdzorg). Met de raad is afgesproken dat een overschrijding door een open einde regeling acceptabel is.

Ruimte en Wonen:

Op het programma Ruimte en wonen is een overschrijding op de lastenkant van € 403.000. De afwijkingen zitten binnen de grondexploitatie, waarin de gemeente op complex niveau nog wel binnen het vastgestelde krediet blijft. Het betreft een overschrijding van de jaarschijf. Dit past binnen de afspraken die gemaakt zijn met de raad.

Epe op orde:

Op het programma Epe op Orde is een overschrijding op de lastenkant van € 981.000. De afwijking betreft met name de uitgaven voor achterstallig onderhoud wegen. Hiervoor is door de raad extra budget beschikbaar gesteld dat aan de reserve wegen is toegevoegd. Dit is echter niet vertaald in ophoging van het budget waardoor nu een overschrijding ontstaat waar een onttrekking aan de reserve tegenover staat. Aangezien er dus wel dekking is, past dit binnen bestaand beleid.

Bestuur en organisatie:

Op het programma Bestuur en Organisatie is aan de lastenkant een overschrijding van € 1.5 miljoen. Dit komt voor een groot deel door een dotatie aan de voorziening voor politieke ambtsdragers. De commissie BBV heeft pas in december 2025 hiervoor aanvullende richtlijnen gegeven. Daardoor kon deze verplichte mutatie niet meer in een begrotingswijziging worden verwerkt.

Voorwaardencriterium

Bij dit criterium gaat het om toepassing van de eisen en voorwaarden die worden gesteld aan financiële (beheers)handelingen. Die eisen en voorwaarden hebben betrekking op doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Wij hebben vastgesteld dat er onrechtmatigheden zijn voor een bedrag van € 672.000 doordat de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast. Hieronder wordt een toelichting gegeven.
Algemeen:

Een budgethouder die een werk, levering of dienst afneemt bij een leverancier, dient zich af te vragen op welke wijze de afname moet worden aanbesteed. Hiervoor is er binnen de gemeente een inkoopbeleid dat moet waarborgen dat de regels worden gevolgd. In 2025 is voor een bedrag van € 672.000 ingekocht waarbij de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast. Onrechtmatigheden aanbesteding en inkopen onderverdeeld naar categorie:

Aanbesteding en inkopen:

A) Ingenieursdiensten (€ 288.000). De afgelopen jaren is er gebruik gemaakt van tijdelijke ingenieursdiensten. De onrechtmatigheden worden voornamelijk veroorzaakt doordat in het verleden de raming van de opdrachten op een verkeerde wijze ingeschat is. Daarnaast wordt er vanwege doelmatigheidsoogpunt soms een contract verlengd aangezien een project langer doorloopt dan in eerste instantie verwacht. Er is in 2025 een nieuw contract Europees aanbesteed waardoor toekomstige kosten inzake ingenieursdiensten bij onze gecontracteerde partijen uitgezet kunnen worden.

B) Installatiediensten (€ 48.000). Als gemeente besteden wij de installatiediensten uit bij een lokaal bedrijf. Dit voldoet aan de wensen van ons intern inkoopbeleid en draagt bij aan een doelmatige uitvoering. Gelet op de optelsom van de opdrachtwaarden over de diverse jaren, is dit een opdracht die Europees aanbesteed had moeten worden.

C) Inhuur op verschillende domeinen (€ 335.000). Dit zijn contracten die in 2025 verlengd zijn waardoor deze boven de aanbestedingsgrens uitkomen. Deze verleningen hadden op een andere wijze aanbesteed moeten worden waardoor deze uitgaven onrechtmatig zijn.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium

Misbruik is het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens. Met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te ontvangen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Oneigenlijk gebruik is het door het aangaan van rechtshandelingen en/of feitelijke handelingen, ontvangen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de tekst van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Uitkeringen, subsidies en vergunningen gaan alleen naar inwoners, bedrijven en instellingen die daar recht op hebben. Dit wordt getoetst aan wet- en regelgeving en interne integriteitsregelingen en -afspraken. Wij hebben interne procedures om na te gaan dat (belasting-)gelden, subsidies, uitkeringen of bijdragen, enzovoort op de juiste manieren worden ingezet en besteed. Voor verschillende beleidsterreinen hebben wij preventieve en/of repressieve maatregelen. Preventieve maatregelen zijn met name regelgeving, voorlichting en controle vooraf. Repressieve maatregelen zijn controle achteraf en sanctionering.

In 2023 is er overkoepelend beleid voor het voorkomen van misbruik- en oneigenlijk gebruik vastgesteld, deze is voor boekjaar 2025 nog altijd actueel.

Eindconclusie:

Het totaal aan gerapporteerde onrechtmatigheden (lees € 3,3 miljoen en € 0,8 miljoen als rekening wordt gehouden met de afspraken met de raad) is lager dan de vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% van de gerealiseerde bestedingen (€ 2.3 miljoen). Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de Kadernota rechtmatigheid rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

6 | Verbonden Partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties en verbindingen van de gemeente met 'verbonden partijen'. Van een 'verbonden partij' is sprake wanneer er vanuit de gemeente bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en wanneer er financiële belangen mee gemoeid zijn.

- Onder bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur van de verbonden partij of het hebben van stemrecht.
- Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld (en die ze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt kan zijn) en/of in geval dat er financiële problemen ontstaan bij de verbonden partij er verhaal op de gemeente kan plaatsvinden.

6.2 Beleidskaders

Het beleid ten aanzien van de verbonden partij is vastgelegd in de Nota verbonden partijen (2023).

6.3 Beheersing risico's

De verbonden partijen van de gemeente Epe lopen sterk uiteen in (financiële) omvang en vorm. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's sterk. Op basis van de in de nota verbonden partijen 2023 opgenomen risico analysemodellen wordt per partij gezien hoeveel bestuurlijk (inhoudelijk) en financieel belang er is en hoeveel risico er wordt gelopen. Op basis van beide analyses wordt tweemaal per jaar het risicoprofiel bepaald. Hoe groter het bestuurlijk en/of financieel belang bij een verbonden partij, hoe intensiever de sturing. Er zijn drie risicoprofielen:

Basis pakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een laag bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Basis pakket. De gemeenteraad wordt over verbonden partijen in dit pakket geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening.

Pluspakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een gemiddeld bestuurlijk of financieel risico loopt worden ingedeeld in het Pluspakket. Aanvullend op het Basis pakket wordt de gemeenteraad ook bij de voortgangsrapportage geïnformeerd over deze verbonden partijen, zo nodig ook met een informatienota. Daarnaast zal de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen hoger zijn dan bij de partijen in het basispakket. Tot slot worden deze verbonden partijen ook periodiek geagendeerd in het college.

Plusplus pakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een hoog bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Plusplus pakket. Aanvullend op het Pluspakket wordt het bestuurlijke en ambtelijke overleg nog verder geïntensiveerd met deze verbonden partijen.

6.4 Overzicht verbonden partijen

Op basis van regelgeving volgt hierna het overzicht van bestaande verbonden partijen. Daarin wordt per partij de voorgeschreven informatie verschaft. Bij de gemeenschappelijke regelingen die geen eigen vermogen hebben is het financieel belang van de gemeente gelegen in de verplichting om bij te springen als er financiële problemen ontstaan bij de verbonden partij.

6.4.1 Gemeenschappelijke regelingen

GGD NOG			
Volledige naam	GGD Noord- en Oost Gelderland		
Vestigingsplaats	Warnsveld		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)		
Wijze van belang	Lid van Algemeen Bestuur		
Openbaar belang	De GGD NOG beschermt, bewaart en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten in de regio Noord- en Oost Gelderland; deze 22 gemeenten zijn gezamenlijk de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 85.000	€ 137.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 1.921.000	€ 3.102.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 11.330.000	€ 6.969.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 1.184.000
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 761.000
Gerealiseerde beleidsvoornemens	GGD NOG voert voor de gemeente Epe de jeugdgezondheidszorg voor 4-19 jarigen uit. Daarnaast worden taken voor de algemene gezondheid uitgevoerd, onder andere infectieziektebestrijding. De GGD NOG biedt gemeenten inzicht in de gezondheidssituatie van de inwoners van de gemeenten. Gemeenten en GGD werken aan de vertaling van 4 thema's naar concrete afspraken en acties (vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen, mentale gezondheid, gezonde leefstijl en gezonde fysieke en sociale leefomgeving) met als doel de gezondheid van inwoners te verbeteren en te voorkomen dat zij aanspraak moeten maken op zwaardere vormen van zorg en/of ondersteuning.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Lucrato			
Volledige naam	Werkbedrijf Lucrato		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Wijze van belang	Lid dagelijks bestuur		
Openbaar belang	Het bieden van werkplekken voor inwoners met een arbeidshandicap, die niet zelfstandig kunnen werken (WSW) of alleen in een beschutte werkomgeving. En begeleiden naar werk (re-integratie) van mensen die onder de Participatiewet vallen met een afstand tot de arbeidsmarkt.		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 620.435	€ 874.617
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 4.131.000	€ 5.849.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 4.531.000	€ 4.782.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 1.661.000
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 0
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Realiseren en vergroten uitstroomdoelstelling Participatiewet: - efficiënte inzet op begeleiden inwoners naar passende arbeidsplek. - expertise bieden voor de brede doelgroep die onder de participatiewet valt (maatwerk). De afgelopen jaren is de bijdrage substantieel lager uitgevallen dan de verwachte bijdrage. Dit komt door vrijgevallen middelen en een betere december circulaire. Risico is wel dat de doelgroep die Lucrato moet bedienen steeds meer aandacht nodig heeft. Dit zien we ook terugkomen in de cijfers. Vanuit het Rijk zijn er twee onderzoeksrapporten uitgezet over de haalbaarheid van werkleerbedrijven en Beschutwerk. De gemeenten en Lucrato zetten samen een opdracht uit voor een onderzoek naar de financiële en kwalitatieve positie van werkleerbedrijf Lucrato. Zo kan er ook gekeken worden naar onbenutte kansen.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Streekarchief			
Volledige naam	Streekarchief Epe, Hattem en Heerde		
Vestigingsplaats	Epe		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: centrumgemeente (t/m 30 juni 2025)		
Wijze van belang	Lid bestuur		
Openbaar belang	Het beheer van oude openbare archieven en het toezicht op het beheer van de nieuwe archieven		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	-	-
Eigen vermogen	van de verbonden partij	-	-
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	-	-
Financieel resultaat	van de verbonden partij	-	€ 0
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 26.759
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Het beheer van de oude openbare archieven en het toezicht op het beheer van de nieuwe archieven.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

NoVA			
Volledige naam	Noord-Veluws Archief		
Vestigingsplaats	Elburg		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie (per 1-7-2025)		
Wijze van belang	Lid bestuur		
Openbaar belang	Het uitvoeren van het bepaalde in de Archiefwet 1995 en het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een brede collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een actieve wijze dienstbaar te maken voor het publiek.		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	-	€ 12.905
Eigen vermogen	van de verbonden partij	-	€ 122.684
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	-	€ 405.234
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 122.684
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 97.720
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Het Noord-Veluws Archief zorgt voor betrouwbare informatie en maakt die duurzaam zichtbaar ten dienste van de samenleving en is de herkenbare erfgoedpartner die bijdraagt aan transparantie, rechtszekerheid en kennisdeling over het heden en verleden van de regio Noord-Veluwe.		

NoVA	
Risicoprofiel	laag (basispakket)

Omgevingsdienst Veluwe			
Volledige naam	Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Lid dagelijks bestuur		
Openbaar belang	Uitvoering wettelijke milieutaken		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 39.823,21	€ 83.440,69
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 584.178,00	€ 1.224.019,00
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 3.852.245,00	€ 3.103.489,00
Financieel resultaat	van de verbonden partij	€ 462.678,00	€ 778.769,00
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij	€ 1.010.438,00	€ 1.067.213,00
Gerealiseerde beleidsvoornemens	De omgevingsdiensten OVIJ en ODNV zijn per 1 januari 2024 gefuseerd. Door de fusie is de kwetsbaarheid verkleind, de kwaliteit vergroot en er meer slagkracht gekomen op ontwikkelingen.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Plus OV			
Volledige naam	Basismobiliteit		
Vestigingsplaats	Lochem		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie		
Wijze van belang	Voorzitter bestuur		
Openbaar belang	Doelgroepen prettig en efficiënt vervoeren wanneer er geen vervoersalternatief is.		
	<i>concept</i>	1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 11.136	€ 13.360
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 89.809	€ 101.803
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.753.580	€ 3.094.915
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 0
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 1.572.473
Gerealiseerde beleidsvoornemens	In 2025 werd de ingezette ontwikkeling van de afgelopen jaren voortgezet. Focus op het afronden van de taakstelling tot kostenreductie in personeelskosten, de interne organisatie stabiel maken en de kwaliteit van het vervoer verder verhogen.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Regio Stedendriehoek			
Volledige naam	Gemeenschappelijke regeling regio Stedendriehoek		
Vestigingsplaats	Lochem		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie		
Wijze van belang	Voorzitter bestuur		
Openbaar belang	Belangenbehartiging op gebied van ruimtelijke ordening en landschapsontwikkeling, volkshuisvesting, sociaaleconomische ontwikkeling en arbeidsvoorziening, verkeer en vervoer, milieu, onderwijs en welzijn en recreatie.		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 94.273	€ 93.497
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 757.252	€ 1.268.649
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 2.424.089	€ 2.394.449
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 918.383
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 304.528
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Via verschillende programmalijnen is als regio samengewerkt aan de opgaven waar we voor staan. In 2025 is gewerkt aan het Ontwikkelperspectief 2050 voor de regio. Voor deze integrale verstedelijkingsstrategie leverden alle programma's van de Uitvoeringsagenda 2023-2030 bouwstenen aan maar ook bestuurders en gemeenteraden de deelnemende gemeenten zijn er nauw bij betrokken geweest. In 2025 is met veel stakeholders (raadsleden, colleges, ondernemers en maatschappelijke organisaties) gewerkt aan een aanscherping van de ambitie, visie en missie, kernwaarden en profilering van de regio wat geleid heeft tot de		

Regio Stedendriehoek	
	lijnen: Groei in balans en Groei in veerkracht. De Economic Board ging in april 2025 van start tijdens de regioconferentie en in die maand werd ook de regionale monitor Regio Stedendriehoek in Cijfers gelanceerd. Verder is een economische propositie gemaakt om de bedrijvigheid te versterken: Smart Society & Smart Development.
Risicoprofiel	laag (basispakket)

Tribuut			
Volledige naam	Tribuut Belastingssamenwerking		
Vestigingsplaats	Epe		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie		
Wijze van belang	Vice voorzitter bestuur		
Openbaar belang	Het uitoefenen van de gemeenschappelijke belastingen en Wet waardering onroerende zaken		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 61.066	€ 119.965
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 673.214	€ 1.156.931
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.243.721	€ 1.883.302
Financieel resultaat	van de verbonden partij	€ 562.720	€ 769.334
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij	€ 744.560	€ 811.586
Gerealiseerde beleidsvoornemens	In 2025 is Tribuut verhuisd van Epe naar Apeldoorn. Verder is Tribuut continu op zoek naar verbeteringen in de processen, deels probeert Tribuut dit zelf in te regelen en deels door de samenwerking met leveranciers op te zoeken. Hiervoor is in 2025 door Tribuut een project gestart om te kijken of er voordelen te behalen zijn in de processen rondom BAG-BGT-WOZ.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland			
Volledige naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Wijze van belang	Lid algemeen bestuur		
Openbaar belang	De VNOG werkt samen met de gemeenten aan veiligheid, door zich sterk te maken voor de kwaliteit en efficiency van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit alles met als doel: veilig en gezond, wonen, werken en recreëren.		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 869.749	€ 959.492
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 22.717.000	€ 25.061.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 30.501.000	€ 49.898.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 1.342.000
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 2.281.000
Gerealiseerde beleidsvoornemens	VNOG heeft in 2025 haar kerntaken uitgevoerd. Er is gewerkt aan het voorkomen en beperken van incidenten, door goede advisering, voorlichting en versterking van de zelfredzaamheid, het risicobewustzijn en veilig gedrag. Het thema 'weerbaarheid' is in het regionaal beleidsplan benoemd als trend en heeft in 2025, door alle ontwikkelingen, extra veel aandacht gevestigd en is verder doorontwikkeld. Er is een programmaplan Weerbaarheid vastgesteld.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

6.4.2 Vennootschappen en coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Volledige naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Lid van de Algemene vergadering van Aandeelhouders		
Openbaar belang	Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 152.000	€ 152.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 4.777 mln	€ 4.863 mln

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 123.164 mln	€ 110.701 mln
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 172 mln
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		niet van toepassing
Gerealiseerde beleidsvoornemens	BNG streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Circulus B.V.			
Volledige naam	Circulus B.V.		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Besloten Vennootschap		
Wijze van belang	Lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders		
Openbaar belang	Afvalverwijdering en straatreiniging		
	<i>O.b.v. prognose</i>	1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente		€ 1 mln.
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 17,4 mln.	€ 19,6 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 16,5 mln.	€ 15,8 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 1.056.000
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 4,5 mln. netto
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Verduurzamen, circulaire economie, hergebruik van hernieuwbare grondstoffen optimaliseren, de hoeveelheid aangeboden huishoudelijk afval te minimaliseren en de reststromen van het huishoudelijk afval nog beter verwaarden.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Leisurelands			
Volledige naam	Leisurelands B.V.		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Openbare toegankelijkheid dagrecreatieterrein Kievitsveld		
	<i>nog geen jaarstukken of prognose</i>	1 jan. 2024	31 dec. 2024
Financieel belang	van de gemeente	€ 6.705	€ 6.705
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 81.200.000	€ 84.800.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 16.600.000	€ 17.400.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 3,5 mln (2024)
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		niet van toepassing
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Sterkte uitgangspositie behouden, intensieve samenwerking met partners, ontwikkeling duurzame exploitatie.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

OMVV			
Volledige naam	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Revitalisering vakantieparken		
	<i>nog geen cijfers 2025</i>	1 jan. 2024	31 dec. 2024
Financieel belang	van de gemeente	€ 1.565	€ 1.565
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 6.738.822	€ 6.518.336
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 16.046	€ 32.925
Financieel resultaat	van de verbonden partij	€ -224.064	€ -220.486
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		€ 8.000 (2025)

OMVV	
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Het realiseren van een toekomstbestendig toeristisch vitaal aanbod van vakantieparken, dat een sterke schakel vormt in het toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. De OMVV heeft een ontwikkeltaak met financiële mogelijkheden om het aankopen, tijdelijk beheren of verkopen van een vakantiepark mogelijk te maken. Financiële mogelijkheden betreffen garanties, leningen en bijdragen om projecten mogelijk te maken met als voorwaarden dat een substantieel deel lokaal wordt gefinancierd.
Risicoprofiel	laag (basispakket)

Vitens			
Volledige naam	Vitens N.V.		
Vestigingsplaats	Zwolle		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders		
Openbaar belang	Het beschikbaar stellen van voldoende betrouwbaar drinkwater		
		1 jan. 2025	31 dec. 2025
Financieel belang	van de gemeente	€ 35.000	€ 35.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 677,7 mln	€ 809,1 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.559,7 mln	€ 1.846,0 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 90,6 mln.
Gerealiseerde bijdrage	aan de verbonden partij		Niet van toepassing
Gerealiseerde beleidsvoornemens	In 2025 is de koers van Vitens herijkt. Het winnen, zuiveren, distribueren en leveren van betrouwbaar drinkwater bleef centraal staan, daarnaast werd er gewerkt aan een versnelling in de watertransitie. Dat is een gezamenlijke opgave van overheden, waterbeheerders en Vitens omdat de druk op de ruimte in Nederland groot is en alleen gezamenlijk een drinkwatercongestie te beheersen is en daarmee Nederland draaiende is te houden. In 2025 werden er drie grote kookadviezen afgegeven. Verder moesten in 2025 de investerings- en uitvoeringsagenda bijgesteld worden door tekort aan arbeidskrachten en vergunningsruimte. Het drinkwatertarief is daardoor minimaal gestegen terwijl de uitdagingen groot zijn en er geïnvesteerd moet worden in de toekomst. De klantwaardering was in 2025 goed. Het financieel resultaat 2025 wordt deels terugbetaald in de tarieven 2027 aan de klanten en voor het andere deel toegevoegd aan het eigen vermogen van Vitens.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

7 | Grondbeleid

7.1 Beleidskaders

Het grondbeleid is vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2024.

7.2 Grondbeleid in Epe

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van het collegeakkoord en de volgende programma's in de programmabegroting:

- Ruimte en wonen (programma 5)
- Bedrijvigheid (programma 9).

De gemeente Epe voert een situationeel grondbeleid. Daarbij kan de gemeente verschillende rollen van grondbeleid inzetten. Per ruimtelijk initiatief wordt bepaald welke rol de gemeente op zich neemt en welke grondbeleidsinstrumenten het beste passen. Er wordt op basis van ambitie, prioriteit, risico en de gewenste regie de afweging gemaakt tussen actief grondbeleid, actief faciliterend en faciliterend grondbeleid.

De gemeente Epe beschikt over een voorraad aan (eigen) grond, die kan worden ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn: Eekterveld IV Vaassen, Zuukerschool in Zuuk en 't Slath in Epe. Voor Eekterveld IV is een grondexploitatie geopend in 2025. De woningbouwontwikkelingen Zuukerschool en 't Slath zijn in voorbereiding en zullen in de grondexploitaties worden opgenomen. Voor deze ontwikkelingen geldt dat de kavels als bouwterrein worden uitgegeven voor verkoop nadat ze bouwrijp zijn gemaakt. Voor de woningbouwlocatie Kerkenland in Vaassen wordt grond verkocht aan de ontwikkelaar vóór de bouwrijpe fase.

7.3 Grondexploitaties

7.3.1 Voortgang van de exploitaties

Kweekweg VI Epe

In 2022 is het laatste perceel bedrijfsterrein verkocht. Na het uitvoeren van de laatste bouwvergunning kan dit plan worden afgesloten.

De Pirk-Noord Vaassen

In 2024 zijn de laatste 8 woningen van de in totaal 74 woningen opgeleverd en in 2025 is het openbare gebied terug geleverd. Op een paar aanpassingen van het openbaar groen na is het project afgerond.

Hoge Weerd Epe

De sociale huurwoningen zijn gerealiseerd en de twee-onder-een-kapwoningen zijn in 2024 opgeleverd. Het plan is afgesloten in 2024, na afsluiting zijn er in 2025 nog nota's nagekomen. Het wordt nu definitief afgesloten per 31 december 2025.

Klaarbeek Epe

Het actieve deel van het plan is in 2023 afgesloten en de openbare ruimte is geleverd aan de gemeente. In het passieve deel van het plan is nog geld beschikbaar voor de afronding van de openbare weg en openbaar groen.

Oosterhof -Zuid

De grond exploitatie is vastgesteld in 2023. Er worden 87 woningen gerealiseerd. In 2024 is de bouw van de eerste fase begonnen. Eind 2025 zijn de eerste woningen opgeleverd.

Eekterweg IV

Het plan Eekterveld IV (bedrijventerrein) is vastgesteld door de Raad, er loopt nog een beroepsprocedure.

Aankomende exploitaties

- Het plan 't Slath (woningbouw) is in voorbereiding;
- Het plan Zuukerschool (woningbouw) is in voorbereiding

7.3.2 Parameters grondexploitatiebegrotingen

Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen per 31 december 2025 van de plannen van het grondbedrijf zijn de volgende parameters gehanteerd:

Onderwerp	Percentage per jaar
Kostenstijging	4,5%
Opbrengststijging bedrijfsterrein	2%
Opbrengststijging bouwterrein woningen	3,5%
Rekenrente	0,68%

7.3.3 Tussentijdse winst- en verliesnemingen

Met zekerheid in de plannen gerealiseerde winsten moeten (op grond van voorschriften) tussentijds worden overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie. Op 31 december 2025 zijn de volgende tussentijdse winsten overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie:

Plan	Winst-/verliesneming per 30-06-2025	Winst-/verliesneming per 31-12-2025	Totaal tussentijdse winst-/verliesneming 2025
Kweekweg VI Epe	-€ 29	-€ 261	-€ 290
Eekterweg IV		€ 0	€ 0
De Pirk-Noord Vaassen	€ 3.897	- € 1.180	€ 2.717
Oosterhof Zuid	€ 482	€ 34.679	€ 35.161

De winsten en verliezen worden verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie, waarbij verliezen direct worden genomen.

7.3.4 Voortgang van de plannen

- **Kweekweg VI Epe**
In dit plan is in 2022 het laatste perceel bedrijfsterrein verkocht. De verwachting is dat in 2026 de laatste aanpassingen aan de openbare ruimte klaar zijn.
- **De Pirk-Noord Vaassen**
Het laatste blok van de in totaal 74 woningen is opgeleverd in 2024. In 2025 is het openbaar gebied terug geleverd aan de gemeente. De inrichting van de openbare ruimte wordt in 2026 afgerond.
- **Klaarbeek Epe**
Het actieve deel van het plan is afgesloten in 2023.
- **Oosterhof Zuid**
In 2024 is gestart met de bouw van de 87 woningen, in 2025 zijn de eerste woningen opgeleverd. In 2025 is het fietspad verlegd, de grond gesaneerd en verkocht.
- **Eekterweg IV**
Het plan Eekterveld IV (bedrijventerrein) is vastgesteld door de Raad, er loopt een beroepsprocedure.

7.3.5 Cijfers geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste cijfers weergegeven van de grondexploitatiebegrotingen per 31 december 2025.

Plan	boekwaarde 31-12-2025*	verwacht eind- resultaat grexen*	jaar afsluiting plan
De Pirk-Noord	- € 12.015	- € 1.866	2026
Eekterveld IV	€ 394.081	+ € 1.415.210	2030
Kweekweg VI	- € 10.332	+ € 3.647	2026
Oosterhof Zuid	- € 35.165	- € 34.000	2027

* min (-) = nadelig; plus (+) = voordelig

De reeds tussentijds genomen winst- en verliesnemingen zijn meegenomen bij het bepalen van de verwachte eindresultaten.

7.4 Aan- en verkopen van gronden en opstallen

7.4.1 Aankopen

In 2025 is 629 m² grond aangekocht, dit betreft een strook openbaar groen met bomen van 273 m² in Epe en één van 60 m² in Vaassen. Daarnaast is nog een strook van 273 m² voor het verbreden van een weg aangekocht in Vaassen. Het resterende perceel van 23 m² betreft openbare ruimte in het centrum van Epe.

7.4.2 Verkopen

Grondverkoop voor de grondexploitaties:

- Woningbouw 149 m² voor het plan Oosterhof Zuid

Grondverkoop als gevolg van de anterieure overeenkomsten:

- Woningbouw 51 m² voor de plannen Hoofdstraat 212, Kloosterhof Oene en Hoofdstraat 117.

Overige grondverkoppen:

- Nutsvoorzieningen 325 m²
- Snippergroen 494 m²

7.5 Reserve bouwgrondexploitatie

7.5.1 Reserve bouwgrondexploitatie

Voor het afdekken van de risico's van de bouwgrondexploitatie is een reserve bouwgrondexploitatie gevormd. In de Nota Grondbeleid 2024 is beschreven hoe wordt omgegaan met de reserve bouwgrondexploitatie.

De benodigde reserve bouwgrondexploitatie bedraagt per 31 december 2025 € 1.333.041. De werkelijke stand van de reserve bouwgrondexploitatie bedraagt per 31 december 2025 € 1.920.518 en is dus voldoende voor het afdekken van de risico's van de bouwgrondexploitatie.

8 | Wet open overheid (Woo)

8.1 Inleiding

De Woo (Wet Open Overheid) verplicht alle overheden om bepaalde documenten te publiceren. Deze documenten zijn verdeeld over 17 informatiecategorieën. Voor 2024 werd een selectie gemaakt van 5 categorieën die als eerste aan de beurt waren. Dit is per Koninklijk Besluit vastgesteld. Op 1 november 2024 moest de beschikbare informatie gepubliceerd zijn. Deze 5 categorieën waren:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften; *beschikbaar op: lokaleregelgeving.overheid.nl en www.officiëlebekendmakingen.nl/gemeentebld*
2. Overige besluiten van algemene strekking; *beschikbaar op: overheid.nl*
3. Informatie over de organisatie en werkwijze; *beschikbaar op: www.epe.nl*
4. Bereikbaarheidsgegevens; *beschikbaar op: organisaties.overheid.nl*
5. Vergaderstukken en verslagen van de Kamers en verenigde vergadering der Staten-Generaal; *beschikbaar op: overheid.nl*

Epe heeft tijdig voldaan aan deze publicatieplicht. Daarnaast publiceert gemeente Epe al enkele andere categorieën die nog niet verplicht zijn. In 2025 is verder gewerkt aan de voorbereiding voor de toekomstige implementatie van de overige categorieën. De verplichte implementatie van de te onderscheiden categorieën is uitgesteld tot waarschijnlijk 1 januari 2027, maar desondanks zijn de voorbereidingen intern doorgezet. De technische voorbereiding wordt in 2026 afgerond, zodat tijdig kan worden voldaan aan de implementatie zodra die verplicht wordt gesteld.

Besteding middelen

Voor de uitvoering van de Woo ontvangen gemeenten zowel incidentele als structurele middelen, die separaat voor de Woo worden gebudgetteerd. De middelen zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

Daarnaast ontvangen gemeenten structurele middelen voor de uitvoering van de wet. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en onderhoud van de systemen.

De financiële middelen zijn ingezet voor het voorbereiden en uitvoeren van de implementatie van de Woo en uitbreiding van de ambtelijke capaciteit ter uitvoering ervan. De middelen zijn ook aangewend voor de aanschaf van de benodigde software of services.

Woo-contactpersoon en coördinator

Het aanwijzen van een Woo-contactpersoon is een verplichting die volgt uit artikel 4.7 van de Woo. De aanwijzing van een Woo-contactpersoon en Woo-coördinator heeft in de gemeente Epe plaatsgevonden binnen de eenheid Juridische Zaken. Het aanwijzen van een Woo-coördinator betreft overigens geen formeel aanwijzingsbesluit.

Openbaarmaking

In 2025 zijn in totaal 26 Woo-verzoeken gepubliceerd. Per verzoek varieert het aantal documenten sterk, van enkele documenten tot ongeveer 300 per verzoek. De openbaarmaking van Woo-verzoeken en convenanten vindt plaats via de OpenWoo.app. Voor raadsvergaderingen wordt Notubiz gebruikt en voor jaarplannen en jaarverslagen Pepperflow.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Raming 2025 voor wijziging			Raming 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's									
1. Opgroeien in Epe	947	18.901	-17.955	888	18.628	-17.740	1.163	19.316	-18.153
2. Actief in Epe	945	5.174	-4.230	1.141	5.545	-4.405	1.259	5.501	-4.242
3. Zorg en opvang	6.260	22.233	-15.973	8.983	23.606	-14.623	8.393	22.837	-14.444
4. Leefbaar en veilig	3	3.252	-3.249	71	3.351	-3.280	70	3.268	-3.198
5. Ruimte en wonen	2.095	4.547	-2.452	2.097	5.468	-3.372	5.417	5.871	-454
6. Epe op orde	1.319	8.730	-7.411	1.293	8.550	-7.257	1.489	9.531	-8.042
7. Duurzaamheid	9.460	9.394	66	10.868	10.700	168	10.395	9.891	504
8. Toezicht en handhaving	88	841	-753	88	811	-723	118	763	-645
9. Bedrijvigheid	113	1.236	-1.123	352	1.404	-1.052	375	1.444	-1.069
10. Weer aan het werk	8.093	16.831	-8.738	9.312	18.395	-9.083	9.350	17.496	-8.146
11. Bestuur en organisatie	715	5.108	-4.393	715	4.349	-3.634	715	5.826	-5.111
Saldo v.d. programma's	30.038	96.247	-66.209	35.809	100.809	-65.000	38.746	101.744	-62.999
Algemene dekkingsmiddelen:									
- Lokale heffingen	8.698	584	8.114	8.799	592	8.207	8.923	597	8.327
- Algemene uitkering	70.545	-	70.545	74.982	-	74.982	75.759	-	75.759
- Dividend	127	1	126	153	1	152	154	-	154
- Financieringsfunctie	5	-165	170	457	-430	887	511	-10	520
- Overige	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	79.375	420	78.956	84.391	163	84.228	85.347	587	84.760
Overhead	782	14.393	-13.612	327	13.539	-13.212	680	12.244	-11.564
Heffing Venootschapsbel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien uitgaven	-	112	-112	-	112	-112	-	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	110.195	111.172	-977	120.527	114.623	5.903	124.773	114.576	10.197
Mutaties in reserves									
1. Opgroeien in Epe	84	3.611	-3.527	861	3.611	-2.750	885	3.459	-2.574
2. Actief in Epe	-	85	-85	-	85	-85	17	89	-72
3. Zorg en opvang	813	709	104	2.538	3.537	-999	2.206	3.283	-1.077
4. Leefbaar en veilig	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ruimte en wonen	573	279	294	728	279	449	942	799	143
6. Epe op orde	59	489	-430	374	489	-115	1.591	505	1.086
7. Duurzaamheid	2	3	-1	2	3	-1	6	2	5
8. Toezicht en handhaving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Bedrijvigheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Weer aan het werk	179	81	98	570	81	489	160	953	-793
11. Bestuur en organisatie	9.326	5.123	4.203	13.396	16.460	-3.064	11.627	14.786	-3.159
Algemene dekkingsmiddelen	125	114	11	125	114	11	125	114	11
Overhead	1.040	701	339	1.067	906	161	907	1.212	-305
Totaal mutaties in reserves	12.201	11.195	1.006	19.661	25.565	-5.904	18.467	25.201	-6.736
Gerealiseerd resultaat	122.396	122.367	29	140.188	140.188	0	143.240	139.777	3.463

Toelichting op de baten en lasten

Financiële analyses per programma

1 | Opgroeien in Epe

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	18.901	18.628	19.316	-688
Baten	947	888	1.163	275
Saldo	-17.955	-17.740	-18.153	-413

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- De begroting 2025 voor uitgaven van jeugdzorg voor Zorg In Natura (ZIN) is gebaseerd op de werkelijke uitgaven van 2023. De bestedingen betreffen de feitelijk geleverde zorg, mede op basis van de productieverantwoordingen van zorgaanbieders van de door hen geleverde zorg in het betreffende jaar. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 717.000. In 2025 is het aantal jongeren met een jeugdzorgvoorziening toegenomen met ongeveer 5% en daarnaast wordt de zorgvraag complexer wat tot hogere kosten leidt per jeugdige. -717
- Het tarief op enkele verblijfsproducten (jeugdzorg) was niet reël en daarom is het tarief voor deze producten bijgesteld. Dit levert een nadeel op van € 35.000. -35
- De uiteindelijke afrekening over het boekjaar 2024 voor uitgaven jeugdzorg is € 165.000 hoger dan vooraf was ingeschat. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2024 is een overstap gemaakt naar een nieuw administratief systeem, waardoor onduidelijkheid is ontstaan of deze kosten destijds betrekking hadden op 2024 of 2025. -165
- In 2025 zijn er hogere uitgaven geweest op onderwijsachterstandenbeleid vanwege meer inzet van personele capaciteit. Er is o.a. gestart met een pedagogisch spreekuur en inzet van pedagogische medewerkers bij grote aantallen doelgroepkinderen. Deze extra uitgaven worden gedekt uit de regeling onderwijsachterstandenbeleid (zie onder de baten). -130
- De aantallen kinderen voor de reguliere peuterspeelzalen lopen de afgelopen jaren steeds meer terug. De subsidie wordt toegekend op basis van het vooraf verwachte aantal kindplaatsen en achteraf verrekend o.b.v. de werkelijke aantallen. 58
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -40
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaal analyse van de kapitaallasten opgenomen. 311

Baten:

- In 2025 zijn er op het onderwijsachterstandenbeleid hogere uitgaven geweest dan begroot. Conform de regeling worden de gereserveerde middelen uit voorgaande jaren ingezet, waardoor de gerealiseerde inkomsten hoger zijn. Daarnaast hebben we in 2025 € 42.000 extra rijksinkomsten ontvangen. Door de doorbelasting van een deel van de kosten aan de gemeente Heerde, wat niet begroot was, ontstaat ook een voordeel aan de batenkant. 161
- De bestedingstermijn van de subsidie NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs) was verlengd tot 2025, waardoor deze middelen alsnog konden worden ingezet. Hierdoor ontstaat een extra bate ten opzichte van begroot in 2025. 79

2 | Actief in Epe

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	5.174	5.545	5.501	45
Baten	945	1.141	1.259	118
Saldo	-4.230	-4.405	-4.242	163

Bedragen x € 1.000

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -13
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaal analyse van de kapitaallasten opgenomen. 10

Baten:

- Vanuit de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven akkoord zijn meer middelen ingezet dan begroot, dit levert een voordeel op in de reserve Hervormingsagenda Jeugdzorg (lagere onttrekking). 105

3 | Zorg en Opvang

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	22.233	23.606	22.837	769
Baten	6.260	8.983	8.393	-590
Saldo	-15.973	-14.623	-14.444	179

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Het aantal cliënten met individuele begeleiding (Wmo) is gegroeid met 11% waar in de begroting rekening was gehouden met 3,13%. Daarnaast is een aantal posten (dagbesteding en hulpmiddelen) niet volledig besteed waardoor het totaal per saldo een voordeel oplevert. 70
- Bij de begroting 2025 is uitgegaan van een jaarlijkse stijging van het vervoersvolume van 6,7% voor vraagafhankelijk vervoer. Deze groei is niet gerealiseerd. Het werkelijke vervoersvolume in 2025 valt lager uit en daardoor zijn de kosten ook lager dan begroot. 152
- Een deel van de transformatiemiddelen sociaal domein is niet besteed. In 2025 zijn er voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van een nieuw regiesysteem. De verwachting is dat in 2026 de aanbesteding wordt afgerond. Daarnaast is het onderzoek trajectregie gemeente Apeldoorn gedeeltelijk uitgevoerd waardoor de kosten lager uitvallen. 170
- Voor de opvang van en onderwijs aan ontheemden uit Oekraïne zijn (met een aanvulling in de eerste voortgangsrapportage) uitgaven begroot tot het niveau van de werkelijk verwachte uitgaven (ruim € 6 mln.). De werkelijke uitgaven vallen € 0,5 mln. lager uit dan begroot (o.a. lagere huurkosten, leefgeld en kosten van beveiliging). Ter dekking van de kosten ontvangt de gemeente een specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk. Tot en met 2024 hadden we voldoende aan deze 'normvergoeding' en werden de niet ingezette middelen toegevoegd aan de reserve vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen. Maar doordat de normvergoeding (per beschikbare plek per dag) naar beneden is bijgesteld en de kosten aanzienlijk hoger zijn geworden, worden vanaf 2025 de werkelijke kosten gedeclareerd bij het Rijk (via de Sisa verantwoording in de jaarrekening). 522
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -145
- Nadeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. -25

Baten:

- Door de hogere kosten binnen de regionale maatwerkvoorziening Beschermd Wonen – met name als gevolg van het nieuwe marktconforme tarief, de indexering en de beperkte doorstroom van cliënten die verblijven in een instelling (24 uurszorg) – valt het voordelige saldo (dat door gemeente Apeldoorn met Epe wordt afgerekend) ten opzichte van de rijksvergoeding voor Beschermd wonen lager uit dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Doordat het saldo wordt verrekend met de reserve MO/BW is het effect op het jaarrekeningsaldo nihil. -21
2

Toelichting op mutaties in lasten en baten

- De vergoeding van het Rijk voor de opvang van en onderwijs aan ontheemden uit Oekraïne valt lager uit dan we hadden begroot, doordat de uitgaven in 2025 lager zijn dan de begroting. Dit is hierboven onder de lasten toegelicht. -21
8

4 | Leefbaar en Veilig

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	3.252	3.351	3.268	83
Baten	3	71	70	-1
Saldo	-3.249	-3.280	-3.198	83

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. 11
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 8

Baten:

- Niet van toepassing

5 | Ruimte en Wonen

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	4.547	5.468	5.871	-402
Baten	2.095	2.097	5.417	3.320
Saldo	-2.452	-3.372	-454	2.918

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- In de jaarrekening zijn de meest actuele uitkomsten van de grondexploitatieberekeningen opgenomen. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van de begroting in zowel de lasten als de baten. -400
- In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddeld bedrag voor het compenseren van planschade aan belanghebbenden. In 2025 is er meer planschade uitgekeerd dan het gemiddelde. Hiertegenover staat dat de gemeente van ontwikkelaars compensatie heeft gekregen voor de uitgekeerde planschade via anterieure overeenkomsten (zie onder baten). -138
- In de begroting wordt rekening gehouden met kosten van beheer en exploitatie van de huisvesting van statushouders. Doordat minder units voor huisvesting zijn gerealiseerd dan aanvankelijk was gepland, zijn de kosten in 2025 lager dan het budget. Daarnaast zijn de beheer- en exploitatiekosten in de beginfase nog lager dan waarop het budget berekend is. 118
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. 244

Baten:

- In de jaarrekening zijn de meest actuele uitkomsten van de grondexploitatieberekeningen opgenomen. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van de begroting in zowel de lasten als de baten. 453
- De werkelijke legesopbrengsten met betrekking tot omgevingsvergunningen zijn in 2025 fors hoger dan geraamd. Dit heeft te maken met het feit dat we eind 2025 een aantal grote aanvragen hebben ontvangen met hoge bouwkosten. Hiervan 585

Toelichting op mutaties in lasten en baten

- wordt op basis van het beleid een groot deel gereserveerd waardoor het positieve effect op het jaarrekeningsaldo € 45.000 bedraagt.
- Door de verkoop van het gemeentelijke pand aan de Parkweg 5 heeft de gemeente geen toekomstige verplichtingen meer ten aanzien van het onderhoud van dit pand. Hierdoor is de grond onder de onderhoudsvoorziening vervallen en valt het bedrag vrij ten gunste van het jaarrekeningresultaat. Bij de resultaatbestemming wordt een voorstel gedaan om dit bedrag te reserveren voor de dekking van de kosten voor de noodzakelijke aanpassingen aan het gemeentehuis als gevolg van deze verkoop. 405
 - In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddeld bedrag dat als compensatie ontvangen wordt uit anterieure overeenkomsten. De inkomsten zijn in 2025 hoger dan het gemiddelde, onder andere door hoger dan gemiddelde ontvangsten van ontwikkelaars ter compensatie van planschade kosten. 213
 - In 2025 is een bedrag toegekend vanuit de Rijksregeling 'Realisatiestimulans'. De Realisatiestimulans is een specifieke uitkering voor gemeenten die betaalbare woningen realiseren. Gemeenten ontvangen een vaste bijdrage van €7.000 per betaalbare woning, op basis van het aantal woningen waarvan de bouw is gestart. Bij de resultaatbestemming wordt een voorstel gedaan om dit bedrag te reserveren voor stimulatie van woningbouw in de gemeente. 1.995
 - In 2023 heeft de gemeente middelen ontvangen uit grondverkoop ten behoeve van het project in het centrum van Vaassen. Omdat de kosten voor dit project in een later stadium gemaakt werden, is dat bedrag tijdelijk opgenomen geweest in een reserve. In 2025 zijn in dit project voldoende kosten gemaakt om de middelen uit de reserve vrij te laten vallen voor de dekking van deze kosten. Die vrijval heeft plaatsgevonden op het programma Resultaatbestemming waar het tot een bate heeft geleid. Op dit programma wordt deze bate tegen geboekt en daardoor ingezet ter dekking van de gemaakte kosten op het krediet van het project centrumplan Vaassen. Deze technische boekingen op dit programma en op het programma Resultaatbestemming hebben geen effect op het saldo van de jaarrekening. -370

6 | Epe op orde

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	8.730	8.550	9.531	-981
Baten	1.319	1.293	1.489	196
Saldo	-7.411	-7.257	-8.042	-785

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Voor het inhalen van achterstallig onderhoud van de wegen in de gemeente zijn vorig jaar extra middelen beschikbaar gesteld in de reserve onderhoud wegen (alsmede in de begrotingen voor komende jaren). In 2025 is, naast het reguliere onderhoud, ook gewerkt aan het oplossen van de onderhoudsachterstanden. Dit leidt tot een overschrijding van het reguliere budget maar dat wordt gecompenseerd door de vrijval van middelen uit de reserve onderhoud wegen. Per saldo heeft dit dan ook geen effect op de uitkomst van de jaarrekening 2025. -96
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. 2
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -145
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 117

Baten:

- Naast een hogere inkomst uit houtverkopen in 2025 dan begroot, heeft de gemeente extra inkomsten ontvangen voor het project Recreatiezonering en Bosrevitalisering. 115

7 | Duurzaamheid

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	9.394	10.700	9.891	809

Bedragen x € 1.000

Baten	9.460	10.868	10.395	-473
Saldo	66	168	504	336

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Vanuit het rijk zijn middelen ontvangen in het kader van de CDOKE. Niet alle middelen zijn dit jaar besteed en worden overgeheveld naar volgend jaar. 210
- Vanuit het Nationaal Isolatieplan zijn middelen gereserveerd voor het opstellen van een Soorten Management Plan. In 2025 is een projectleider aangetrokken om de aanbesteding te begeleiden. In 2026 wordt de opdracht tot uitvoering gegeven. De middelen worden meegenomen naar volgend jaar. 227
- Vanuit het Nationaal Isolatieplan worden subsidies verstrekt. Door een wijziging in de subsidieregeling zijn de subsidieverstrekingen tijdelijk stopgezet in 2025. Hierdoor is een groot deel van de beschikbare middelen dit jaar niet besteed. Deze middelen worden op de balans gereserveerd voor volgend jaar. Hiertegenover staan ook bijbehorende baten. 263
- De begrote opbrengsten uit de rioolheffing en kosten van het beheer en onderhoud van de riolering zijn neutraal opgenomen in de begroting 2025 (100% kostendekking). Conform het beleid wordt dit bereikt via een storting in of onttrekking aan de voorziening riolering. -344
Uit de jaarrekening 2025 blijkt dat de totale lasten die worden toegerekend aan de rioolheffing lager uitvallen dan in de begroting was voorzien. Dit komt vooral door lagere lasten voor rente en afschrijving op de vervanging van drukriolering en vrijvervalriolering, als gevolg van het later financieel afsluiten van projecten.
De opbrengsten uit de rioolheffing blijven nagenoeg gelijk aan de begroting. Het lagere kostenniveau leidt daardoor tot een toevoeging aan de voorziening riolering. Dit veroorzaakt een nadeel op dit programma maar per saldo hebben de verschillen in de baten en de lasten daarmee geen effect op het saldo van de jaarrekening 2025.
- De begrote opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en kosten van de inzameling en verwerking van grondstoffen zijn neutraal opgenomen in de begroting 2025 (100% kostendekking). Conform het beleid wordt dit bereikt via een storting in of onttrekking aan de voorziening afval. -164
Bij het opstellen van de begroting 2025 is voor de lasten van inzameling en verwerking van grondstoffen een nettobenadering toegepast. Dat betekent dat de geraamde lasten zijn verminderd met de baten uit heffingen en de verkoop van grondstoffen op de milieustraat. In de jaarrekening worden deze kosten en opbrengsten echter afzonderlijk verantwoord als lasten en baten. Daardoor vallen zowel de lasten als de baten hoger uit, terwijl het effect op het eindresultaat per saldo minimaal is.
Daarnaast is in de begroting 2025 gerekend met een hoger aantal verwachte aansluitingen voor de afvalstoffenheffing dan er in werkelijkheid in 2025 aanwezig waren. Dit heeft geleid tot lagere inkomsten uit het vastrechtgedeelte van de heffing. Omdat er geen saldo in de voorziening afval aanwezig is heeft dit een negatief effect op dit programma en daarmee op het saldo van de jaarrekening 2025 van € 23.000.
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. 155
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 283

Baten:

- Vanuit het rijk zijn middelen ontvangen voor de CDOKE. Tegenover deze baten staan ook minder besteedde lasten. -210
- Voor een uitgebreide toelichting op dit verschil in de baten wordt verwezen naar de toelichting op de lasten voor de inzameling en verwerking van grondstoffen die hierboven in dit programma is gepresenteerd. 117
- Vanuit het Rijk zijn in 2025 middelen ontvangen voor de Lokale Aanpak Isolatie en voor het Soortenmanagementplan, beide onderdeel van het Nationaal Isolatieprogramma. Tegenover deze baten staan lagere, nog niet besteede lasten. -490

8 | Toezicht en Handhaving

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	841	811	763	48
Baten	88	88	118	30
Saldo	-753	-723	-645	78

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Toelichting op mutaties in lasten en baten

Lasten:

- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel 43 ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1.

Baten:

- Geen.

9 | Bedrijvigheid

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	1.236	1.404	1.444	-40
Baten	113	352	375	23
Saldo	-1.123	-1.052	-1.069	-17

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Geen.

Baten:

- Geen.

10 | Weer aan het werk

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	16.831	18.395	17.496	899
Baten	8.093	9.312	9.350	38
Saldo	-8.738	-9.083	-8.146	937

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- De verruiming van het minimabeleid, waarbij een toename van het aantal aanvragen werd verwacht en een verhoging van de normbedragen (bijzondere bijstand), heeft nog niet geleid tot hogere uitgaven. Dit is een groeimodel. Op dit moment wordt ingezet op de bekendheid van de regelingen. Het voordeel wordt verrekend met de reserve Minimabeleid, daardoor heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. 231
- De kosten voor schuldhulpverlening en vroegsignalering vallen lager uit dan begroot. Het voordeel wordt verrekend met de reserve Minimabeleid, daardoor heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. 221
- De uitvoering van sociale zaken door de gemeente Apeldoorn viel lager uit dan begroot doordat o.a. de kosten voor consult op locatie naar beneden zijn bijgesteld. 97
- In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage aan het verwachte exploitatietekort van Lucrato. Door een positief jaarrekeningresultaat bij Lucrato is gebleken dat de middelen niet nodig zijn geweest, dit levert een voordeel op. 200

Toelichting op mutaties in lasten en baten

- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -24

Baten:

- De kosten voor Energiearmoede worden verrekend met de gemeenten Heerde en Hattem. Hier was in de begroting geen rekening meegehouden. 43
- Vanuit het rijk zijn in het kader van de kinderopvangproblematiek middelen ontvangen die betrekking hebben op gemaakte kosten in voorgaande jaren. 48

11 | Bestuur en organisatie

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	5.108	4.349	5.826	-1.477
Baten	715	715	715	-0
Saldo	-4.393	-3.634	-5.111	-1.477

inclusief heffing vennootschapsbelasting

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Er is een hogere dotatie aan de pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers nodig. Per 1-1-2028 worden de pensioenen van (oud) wethouders overgedragen aan het ABP, waarbij een kapitaalstorting moet worden gedaan voor de inkoop van het WTP (wet toekomst pensioenen) pensioen. -1058
- De directe overheadkosten (zoals kosten ICT) zijn toegerekend aan de betreffende programma's. Ten opzichte van de begroting is er een nadeel ontstaan op dit programma, wat gecompenseerd wordt door een voordeel op Programma Overhead. -83
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. -340

Baten:

- Geen.

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	532	275	587	-312
Baten	79.375	84.391	85.347	956
Saldo	78.844	84.116	84.760	644

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Op dit programma komt het renteresultaat tot uitdrukking. Door een lagere doorberekening van de rente aan de programma's ontstaat een voordeel op de programma's, maar een nadeel op dit programma (- € 738.000). Daarentegen is de rente op kortlopende geldlening rekening-courant fors lager dan begroot (€ 314.000). De gemeente Epe heeft in 2025 nagenoeg geen gebruik gemaakt van de kortlopende rekening-courant. -42
4

Toelichting op mutaties in lasten en baten

- In de bijlage bij de paragraaf Financiering is een overzicht van het renteresultaat op het taakveld Treasury opgenomen.
- In de begroting 2025 was een stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen. De stelpost is in 2025 niet aangesproken, dit levert derhalve een voordeel op. 112

Baten:

- De externe rentebaten vallen hoger uit dan de (tussentijds bijgestelde) raming. Er is meer externe rente ontvangen op het saldo bij 's Rijks' schatkist. 60
- Het begrote bedrag van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2025. In de decembercirculaire 2025 zijn aanvullende bedragen (€ 268.000) toegekend die in de septembercirculaire nog niet bekend waren. Daarnaast zit er een klein voordeel in uitkeringsjaar 2025 als gevolg van de rekensystematiek van het Rijk (€ 155.000). In 2025 heeft het Rijk ook correcties op de uitkeringsjaren 2023 en 2024 gedaan die we niet hadden begroot. Het gaat om een correctie op 2023 als gevolg van het definitief vaststellen van de WOZ (€ 216.000) en een correctie op de uitkeringsfactor 2024 (€ 138.000). 777
- De baten inzake toeristenbelasting vallen hoger uit dan geraamd. De bijdrage van het COA wegens derving toeristenbelasting valt in werkelijkheid hoger uit dan geraamd (€ 35.000). Daarnaast heeft Tribuut namens de gemeente Epe in 2025 een areaalonderzoek laten uitvoeren, wat heeft geleid tot een extra opbrengst (€ 12.000). 51

Overhead

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Verschil 2025
Lasten	14.393	13.539	12.244	1.295
Baten	782	327	680	354
Saldo	-13.612	-13.212	-11.564	1.649

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- De begrote investeringen in de vervanging van SAAS-oplossingen zijn uitgesteld. Hierdoor is een voordeel ten opzichte van de begroting ontstaan. Hiertegenover staat dat er minder uit de ICT-reserve hoeft te worden onttrokken. 165
- De kosten voormalig personeel zijn te hoog begroot. De onttrekking uit de reserve Langdurig zieken/voormalig personeel is hierdoor ook lager dan begroot. 104
- De directe overheadkosten (zoals kosten ICT) zijn toegerekend aan de betreffende programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel ontstaan op het programma Overhead, wat gecompenseerd wordt door een nadeel op andere programma's. 133
- De direct toerekenbare personele kosten zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten staat in bijlage 1. 562
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 86

Baten:

- Geen.

Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Overheadkosten Begroot <i>De overheadkosten zoals begroot op taakveld 0.4 gedeeld door het totaal saldo van lasten (exclusief toevoegingen aan reserve).</i>	12,7%	12,1%	13,5%	11,8%
Overheadkosten Werkelijk * <i>De overheadkosten zoals verantwoord op taakveld 0.4 gedeeld door het totaal saldo van lasten (exclusief toevoegingen aan reserve).</i>	13,1%	13,6%	12,8%	10,7%

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Werkelijk 2025	Vershil 2025
Lasten	11.224	24.412	25.202	-790
Baten	12.201	18.508	18.467	-41
Saldo	977	-5.904	-6.735	-831

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
 - is een nadeel
 bedragen in € 1.000

Lasten (toevoegingen aan reserves):

· Aan de reserve huisvesting onderwijsvoorzieningen en accommodaties is minder waardecorrectie (voor het opvangen van prijsstijging) toegevoegd dan begroot, omdat de beginstand 2025 van de reserve lager was dan verwacht bij het opstellen van de begroting.	151
· Reserve minimabeleid: voor de uitvoering van het minimabeleid werden hogere uitgaven verwacht in verband met een verruiming van het minimabeleid. Doordat de uitgaven lager uitvallen en de inkomsten hoger, is een voordeel ontstaan. Daarnaast zijn de kosten voor schuldhulpverlening en vroegsignalering lager uitgevallen dan begroot. Het voordeel dat is ontstaan is aan de reserve toegevoegd, hierdoor is de toevoeging hoger dan begroot (zie ook de toelichting bij de analyse van programma 10).	-542
· Reserve hervorming jeugdzorg: vanuit het Rijk zijn voor 2025 extra financiële middelen ontvangen om problemen binnen de jeugdzorg aan te pakken (hervormingsagenda). Dit bedrag is in 2025 voor een klein deel ingezet ter dekking van de al geplande uitgaven, de niet bestede middelen zijn (conform de methodiek in de begroting en zoals aangegeven in de 2e voortgangsrapportage) toegevoegd aan de reserve hervorming jeugdzorg/Wmo.	104
· Reserve maatschappelijke opvang/beschermd wonen: door de hogere kosten binnen de regionale maatwerkvoorziening Beschermd Wonen valt het voordelige saldo (dat op basis van het convenant door gemeente Apeldoorn met Epe wordt afgerekend) ten opzichte van de rijksvergoeding voor Beschermd wonen lager uit dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Doordat het saldo wordt verrekend met de reserve MO/BW is de toevoeging aan de reserve lager dan was begroot (zie ook de toelichting bij de analyse van programma 3).	114
· Reserve BUIG-middelen: het resultaat op de rijksbijdrage voor de uitvoering van de BUIG in combinatie met de ontwikkeling van de uitgaven van BUIG-uitkeringen en andere lasten die ten laste van de BUIG-middelen worden gedekt, resulteert in een voordeel en daarmee een toevoeging aan de reserve BUIG (in plaats van de aanvankelijk geraamde onttrekking).	-326
· Omdat het voordelige resultaat op de uitvoering van de BUIG-uitkeringen, dat bij de 1e voortgangsrapportage is gemeld, volgens de afgesproken methodiek aan de reserve BUIG-middelen wordt toegevoegd, heeft dit een verlagend effect op het (positieve) saldo van de 1e voortgangsrapportage, waardoor de toevoeging van dat saldo aan de algemene reserve lager is. Daarnaast is de toevoeging van de waardecorrectie aan de algemene reserve hoger dan begroot (doordat ook over het jaarrekeningresultaat 2024 waardecorrectie is toegevoegd). Per saldo een voordeel van € 143.000.	143
· Reserve Omgevingswet en Wkb: de legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen zijn in 2025 hoger dan begroot, vooral door een aantal grote aanvragen met hoge bouwkosten. Omdat een groot deel wordt verrekend met de reserve is de toevoeging aan de reserve ook hoger dan begroot.	-540

Baten (onttrekkingen aan reserves):

· Reserve onderhoud wegen: in de begroting is een structureel budget opgenomen voor het onderhoud van de wegen op basis van de onderhoudsniveaus in het wegenbeleidsplan en de daarop aanvullend genomen raadsbesluiten. Als in enig jaar er meer of minder wordt uitgegeven voor het onderhoud dan het reguliere structurele budget dan wordt dit verrekend met deze reserve (minder uitgaven leidt tot een storting, meer uitgaven leidt tot een onttrekking). In 2025 is aan onderhoud van de wegen in de gemeente ruim € 2,7 miljoen uitgegeven (o.a. voor wegwerken van onderhoudsachterstanden). Het budget 2025 voor onderhoudskosten was ruim € 1,5 mln. Omdat de uitgaven dit jaar hoger waren dan het budget in de begroting, is een bedrag van € 1.166.000 onttrokken aan deze reserve.	1.166
· Reserve huisvesting vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen: de uitgaven voor met name het onderzoek naar een locatie voor realisatie van een azc zijn lager uitgevallen dan begroot, waardoor ook de onttrekking aan de reserve (ter dekking van de uitgaven) lager is.	-254
· Reserve hervorming jeugdzorg: vanuit het Rijk zijn financiële middelen ontvangen om problemen binnen de jeugdzorg aan te pakken (hervormingsagenda). Deze middelen zijn aan de reserve hervorming jeugdzorg toegevoegd. De uitgaven ten laste van deze middelen vielen in 2025 voor een beperkt deel lager uit, waardoor de aanvankelijk geplande onttrekking aan de reserve (conform de methodiek in de begroting) lager is.	-222

Toelichting op mutaties in lasten en baten

- Reserve BUIG-middelen: het resultaat op de rijksbijdrage voor de uitvoering van de BUIG in combinatie met de ontwikkeling van de uitgaven van BUIG-uitkeringen en andere lasten die ten laste van de BUIG-middelen worden gedekt, resulteert in een toevoeging aan de reserve BUIG (in plaats van de aanvankelijk geraamde onttrekking). -343
- Voor diverse investeringen uit het investeringsplan worden de kapitaallasten gedekt door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten. Door het nog niet realiseren of afronden van (een deel van) deze investeringen, zijn nog geen kapitaallasten geboekt en daarom vindt ook nog geen dekking uit de reserve plaats. -414
De kapitaallasten worden conform het financieel beleid voor het eerst geboekt in het jaar na afronding van de investering. Zie ook de analyse van de kapitaallasten (bijlage 2). In de tweede voortgangsrapportage was al een eerste deel hiervan opgenomen.

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Woonlasten éénpersoonshuishouden <i>Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.</i>	676	798	835	894
Woonlasten meerpersoonshuishouden <i>Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.</i>	746	896	933	996
WOZ-waarde woningen <i>De gemiddelde WOZ waarde van woningen in 1.000 euro.</i>	356	437	451	459

Specificatie algemene dekkingsmiddelen

In de onderstaande tabel treft u het overzicht aan van de algemene dekkingsmiddelen. Deze inkomsten kenmerken zich door hun vrije bestedingsdoel. Voor de analyse van de belangrijkste verschillen wordt verwezen naar de financiële analyse algemene dekkingsmiddelen.

(bedragen x € 1.000)	Begroot 2025	Begroot 2025 na wijziging	Realisatie 2025
- Onroerende zaakbelastingen	7.207	7.207	7.249
- Precariobelasting	89	161	176
- Forensenbelasting	391	391	407
- Toeristenbelasting	954	983	1.035
- Opbrengst belastingen algemeen	57	57	57
- Kosten	554	562	542
Subtotaal lokale heffingen	8.144	8.237	8.382
- Algemene uitkering	70.545	74.982	75.759
- Dividend uitkering	126	152	154
- Saldo financieringsfunctie	170	887	520
- Overige algemene dekkingsmiddelen	-30	-30	-55
Totale algemene dekkingsmiddelen	78.955	84.228	84.760

Verschillen in optelling ontstaan door afronding.

Toelichting

Lokale heffingen:

Betreft de heffingen waarvan de bestedingen niet wettelijk gebonden zijn. Voor meer informatie over de bruto-opbrengsten uit lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen. De opbrengst algemeen omvat de teruggevorderde invorderingskosten. De kosten betreft de aan Tribuut betaalde bijdrage in verband met deze heffingen.

Algemene uitkering:

Het gepresenteerde bedrag voor de algemene uitkering is inclusief het budget Wmo en Jeugd en verrekeningen die betrekking hebben op voorgaande jaren.

Dividend:

Dividend wordt ontvangen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Saldo financieringsfunctie:

Onder het saldo van de financieringsfunctie wordt verstaan het saldo van (a) de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen:

Dit zijn overige niet aan de andere categorieën toe te rekenen algemene dekkingsmiddelen, zoals de mutatie voorziening oninbare debiteuren.

Overzicht aanwending post Onvoorzien

In de onderstaande tabel wordt de (eventuele) aanwending van het in de begroting opgenomen bedrag voor onvoorzien uitgaven verantwoord.

<i>(bedragen in euro)</i>	Bedrag
Begroting 2025	111.963
Begroting 2025 na wijziging	111.963
Besteding 2025	-
Saldo onvoorzien per einde boekjaar	111.963

Overzicht incidentele lasten en baten

bedragen in € 1.000

Incidentele lasten en baten 2025	Begroting		Begroting na wijziging		Realisatie	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1. Opgroeien in Epe	11	-	27	-	186	-
2. Actief in Epe	431	210	578	237	579	237
3. Zorg en Opvang	226	-	677	1.458	651	1.296
4. Leefbaar en veilig	25	-	103	68	118	68
5. Ruimte en wonen	267	87	564	62	1.387	3.648
6. Epe op orde	105	-	302	25	1.274	65
7. Duurzaamheid	-	-	859	761	859	761
8. Toezicht en handhaving	41	-	-	-	-	-
9. Bedrijvigheid	227	-	678	239	406	269
10. Weer aan het werk	-	-	208	309	245	350
11. Bestuur en Organisatie	100	-	75	-	75	-
Algemene dekkingsmiddelen	93	-1.022	-	550	-	610
Overhead	376	-	463	-	365	-
Mutaties in reserves	10.071	9.811	23.288	16.507	24.109	17.064
Totaal	11.973	9.086	27.822	20.216	30.254	24.368

Structureel saldo (x € 1.000)	2025
Saldo baten en lasten	10.197
Toevoeging en onttrekking reserves	-6.734
Saldo na bestemming	3.463
Waarvan incidenteel baten en lasten	-5.886

Structureel saldo (x € 1.000)	2025
Structureel saldo	9.349

Toelichting incidentele bedragen in de realisatie > € 50.000:

Programma 1:

- Afrekening uitgaven jeugdzorg 2024 in 2025; € 165.000 lasten

Programma 2:

- Bijdrage exploitatietekort Stichting Dorpscentrum Vaassen; € 65.000 lasten
- Visie toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties; € 169.000 lasten
- Gezond en actief leven akkoord (GALA); € 237.000 lasten en € 237.000 baten
- Openbare bibliotheken zorgplicht (decentralisatie uitkering) € 61.000 lasten

Programma 3:

- Dienstverlening aan mensen in kwetsbare posities (2025-2027); € 85.000 lasten
- Maatwerkvoorzieningen MO en BW GGZ Uitkering Apeldoorn; € 784.000 baten
- Noodopvang asielzoekers hotel Fletcher; € 512.000 lasten en € 512.000 baten

Programma 4:

- Initiatievenmakelaar gebiedsgericht werken; € 104.000 lasten.
- Subsidie pilot atlas; € 7.000 lasten, € 10.000 baten.
- Subsidie proeftuinen OOV; € 58.000 baten.

Programma 5:

- Bouwgrondexploitatie; € 507.000 lasten, € 517.000 baten.
- Verhuisvergoeding Tribuut; € 75.000 lasten.
- Afboeking boekwaarde aanbouw gemeentehuis; € 112.000.
- Vast- en onroerend goed; € 120.000 baten.
- Herinrichting Dorpsstraat; € 67.000 lasten.
- Planschade; € 192.000 lasten, € 179.000 baten.
- Omgevingswet; € 113.000 lasten.
- Subsidieregeling 'Realisatiestimulans' woningbouw; € 1.995.000 baten.
- Anterieure overeenkomsten; € 179.000 lasten, € 179.000 baten.
- Leges omgevingsvergunningen; € 585.000 baten.
- Overheveling opbrengst grondverkoop 2024 van reserve naar krediet; € 370.000 baten negatief.
- Vrijval onderhoudsvoorziening Parkweg 5; € 405.000 baten.

Programma 6:

- Inhalen achterstallig onderhoud wegen; € 962.000.
- Gemeentelijk bosbeheer (SPUK); € 52.000 lasten, € 65.000 baten.

Programma 7:

- Energie en warmte (SPUK); € 761.000 lasten, € 761.000 baten.
- Faillissement isolatie cadeaukaarten; € 98.000 lasten.

Programma 9:

- Locatieprofielen evenementen; € 68.000 lasten.
- Accountmanager agrarische bedrijven; € 60.000 lasten.
- Nota recreatie en toerisme; € 52.000 lasten.
- Toeristisch budget; € 89.000 lasten.
- Leges en degeneratiekosten Nutsbedrijven; € 269.000 baten.

Programma 10:

- Energiearmeode (specifieke uitkering); € 169.000 lasten en € 173.000 baten
- Ondersteuning werkgelegenheid (ESF subsidie); € 177.000 baten

Programma 11:

Toelichting incidentele bedragen in de realisatie > € 50.000:

- Extra budget verkiezingen 2025: € 75.000 lasten

Algemene dekkingsmiddelen:

- Precariobelastingen 2023 en 2024; € 72.000 baten
- Incidentele dividend uitkering BNG 2024: € 26.000 baten
- Rentebaten: € 512.000 baten

Overhead:

- Organisatie ontwikkeling: € 45.000 lasten
- Langdurig ziekte en voormalig personeel: € 320.000 lasten

Mutaties in reserves (groter dan € 500.000):

- Algemene reserve; storting € 3.309.000, onttrekking 3.050.000
- Reserve eenmalige dekkingsmiddelen; storting € 4.487.000, onttrekking € 4.379.000
- Reserve huisvesting onderwijsvoorzieningen en accommodaties; storting € 3.381.000, onttrekking € 844.000
- Reserve minimabeleid; storting € 542.000
- Reserve maatschappelijke opvang/beschermd wonen; storting € 806.000
- Reserve hervorming jeugdzorg; storting € 1.800.000
- Reserve omgevingswet en Wkb; storting € 554.000
- Reserve dekking kapitaallasten; storting € 2.970.000
- Reserve restantbudgetten 2025; storting € 3.854.000
- Reserve onderhoud wegen; onttrekking € 1.166.000
- Reserve huisvesting vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen; onttrekking € 1.771.000
- Reserve herstel- en stimuleringsagenda; onttrekking € 530.000
- Reserve restantbudgetten 2024; onttrekking € 3.282.000

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in € 1.000	Structurele toevoeging			Structurele onttrekking		
	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
ICT investeringen	236	236	236	617	617	448
Vervanging openbare verlichting	305	305	301	-	-	-
Onderhoud Abri's	9	9	14	-	-	-
Vervanging bruggen	81	81	81	-	-	-
Verkoop aandelen VNB	-	-	-	18	18	18
Aflossing achtergestelde lening Nuon	-	-	-	41	41	41
Aflossing achtergestelde lening Vitens	-	-	-	51	51	51
Egalisatie winstuitkering Nuon	-	-	-	14	14	14
Speelruimte	50	50	50	-	-	-
Meubilair gymlokalen	24	24	24	14	14	19
BUIG	26	26	-	-	-	-
Huisvesting onderwijsvoorzieningen en accommodaties	-	-	-	70	70	67
Starterslening	51	51	45	23	23	13
Omgevingswet en Wkb	-	-	-	158	158	158
Bouwgrondexploitatie	-	-	-	14	14	4
Langdurig zieken/voormalig personeel	342	342	342	-	-	-
Generatiepact	-	-	-	74	74	76
Dekking kapitaallasten	-	-	-	1.296	907	494
Totaal	1.124	1.124	1.093	2.390	2.001	1.403

Structurele toevoeging

Structurele onttrekking

Bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Onder 'beloningen op termijn' vallen de door de gemeente betaalde premies voor de pensioenregeling (het werkgeversdeel). De toegekende bezoldigingen liggen onder de bezoldigingsnorm.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2025						
Bedragen x € 1	F.E. Contant	N.L.J.J. Dusink	N. Bouman	S. van Ommen	C.M. Spruijt	J.T.J.J. van Zwam
Funcctiegegevens:	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris (waarnemend)	Gemeentesecretaris (waarnemend)	Gemeentesecretaris (waarnemend)	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	15-9- t/m 31-12	1-1 t/m 1-2	1-2 t/m 30-9	1-2 t/m 30-9	1-2 t/m 30-9	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0,889
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging:						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 39.495	€ 17.413	€ 64.210	€ 68.753	€ 67.144	€ 90.300
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.221	€ 1.755	€ 9.473	€ 11.079	€ 12.326	€ 13.982
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 45.716</i>	<i>€ 19.168</i>	<i>€ 73.683</i>	<i>€ 79.832</i>	<i>€ 79.470</i>	<i>€ 104.282</i>
Individueel toepasselijke WNT-maximum	€ 72.789	€ 20.893	€ 163.101	€ 163.101	€ 163.101	€ 218.667
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 45.716	€ 19.168	€ 73.683	€ 79.832	€ 79.470	€ 104.282
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024						
Bedragen x € 1	N.L.J.J. Dusink					J.T.J.J. van Zwam
Funcctiegegevens:	Gemeentesecretaris					Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12					1-12 t/m 31-12

1a. Leidinggevende
topfunctionarissen met
dienstbetrekking

Omvang dienstverband (in fte)		1,000				0,889
Dienstbetrekking		ja				ja
Bezoldiging:						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 126.178				€ 7.379
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 21.871				€ 5.838
<i>Subtotaal</i>		€ 148.049				€ 13.217
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 233.000				€ 19.735
Bezoldiging		€ 148.049				€ 13.217

1b. Leidinggevende
topfunctionarissen
zonder
dienstbetrekking in de
periode
kalendermaand 1 t/m
12

Gegevens 2024	
Bedragen x € 1	E. Grisel
Functiegegevens	Griffier a.i.
Kalenderjaar	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	22-8 t/m 30-11
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	407
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 123.200
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 89.947
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 43.753

1a. Leidinggevende
topfunctionarissen met
dienstbetrekking

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 43.753
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 43.753
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- & oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- & oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 10 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.292.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van oktober 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4.685.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.292.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3.901.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. Met het evalueren van de acceptabele afwijkingen resteert er nog een bedrag van € 784.000.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Programma / taakvelden		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Opgroeien in Epe		19.316.220	1.163.065	-15.410.417
4-1	Openbaar basisonderwijs	58.456	-	-58.456

Programma / taakvelden		Lasten	Baten	Saldo
4-2	Onderwijshuisvesting	1.322.727	40.727	-1.282.000
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.959.356	1.069.689	-1.889.667
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	226.115	20.000	-206.115
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	558.163	22.797	-535.366
6-22	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	1.228.691	-	-1.228.691
6-751	Jeugdhulp ambuland lokaal	312.966	-	-312.966
6-752	Jeugdhulp ambuland regionaal	5.442.611	-	-5.442.611
6-753	Jeugdhulp ambuland landelijk	1.371.369	-	1.371.369
6-761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	350.481	-	-350.481
6-762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.879.840	-	-2.879.840
6-792	PGB Jeugd	45.360	-	-45.360
6-821	Jeugdbescherming	895.111	-	-895.111
6-822	Jeugdreclassering	-373.383	-	373.383
6-92	Coördinatie en beleid Jeugd	289.984	-	-289.984
7-1	Volksgezondheid	1.748.373	9.852	-1.738.521
Programma 2: Actief in Epe		5.500.683	1.258.729	-4.241.954
5-1	Sportbeleid en activering	438.816	282.846	-155.969
5-2	Sportaccommodaties	1.782.319	410.134	-1.372.186
5-3	Cult.presentatie -productie en -partic.	816.672	-	-816.672
5-6	Media	837.668	143.299	-694.369
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.625.208	422.450	-1.202.758
Programma 3: Zorg en opvang		22.837.313	8.393.020	-14.444.295
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	8.834.435	7.115.355	-1.719.080
6-21	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO	2.138.176	21.678	-2.116.498
6-23	Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal	203.635	-	-203.635
6-3	Inkomensregelingen	195.441	-	-195.441
6-60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.315.324	51.202	-1.264.123
6-711	Huishoudelijke hulp (WMO)	3.869.185	314.288	-3.554.898
6-712	Begeleiding (WMO)	3.362.908	-	-3.362.908
6-713	Dagbesteding (WMO)	1.396.359	5.147	-1.391.212
6-791	PGB WMO	168.684	-	-168.684
6-811	Beschermd wonen (WMO)	174.496	787.695	613.199
6-91	Coördinatie en beleid WMO	474.273	-	-474.273
7-1	Volksgezondheid	704.397	97.655	-606.742
Programma 4: Leefbaar en veilig		3.268.050	70.266	-3.197.784
1-1	Crisisbeheersing en brandweer	2.574.819	57.600	-2.517.219
1-2	Openbare orde en veiligheid	517.646	13.125	-504.521
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	172.148	-	-172.148
7-1	Volksgezondheid	3.437	-459	-3.896
Programma 5: Ruimte en wonen		5.870.747	5.416.931	-453.815
0-3	Beheer overige gebouwen en gronden	875.905	1.054.426	178.521
5-4	Musea	314.200	52.402	-261.797
5-5	Cultureel erfgoed	45.610	15.222	-30.389
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	181.650	88.445	-93.205
8-1	Ruimte en leefomgeving	740.384	1.946.802	1.206.418
8-2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	794.253	793.244	-1.008
8-3	Wonen en bouwen	2.918.745	1.466.390	-1.452.355
Programma 6: Epe op orde		9.531.082	1.489.302	-8.041.781
2-1	Verkeer en vervoer	5.654.698	21.914	-5.632.784
2-2	Parkeren	456	1.486	1.030
2-5	Openbaar vervoer	1.206	-	-1.206
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.798.412	426.219	-2.372.193
7-5	Begraafplaatsen en crematoria	957.522	1.028.963	71.440
8-1	Ruimte en leefomgeving	118.788	10.720	-108.068
Programma 7: Duurzaamheid		9.890.820	10.395.286	504.467

Programma / taakvelden		Lasten	Baten	Saldo
3-2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.320	1.320	-
7-2	Riolering	2.851.060	3.560.972	709.912
7-3	Afval	4.843.436	6.024.839	1.181.403
7-4	Milieubeheer	1.840.438	574.797	-1.265.641
8-3	Wonen en bouwen	354.566	233.358	-121.207
Programma 8: Toezicht en handhaving		763.113	118.343	-644.769
1-2	Openbare orde en veiligheid	755.370	43.343	-712.026
8-1	Ruimte en leefomgeving	-	-	-
8-3	Wonen en bouwen	7.743	75.000	67.257
Programma 9: Bedrijvigheid		1.444.138	375.324	-1.068.813
2-1	Verkeer en vervoer	22.478	289.059	266.582
3-1	Economische ontwikkeling	320.379	-	-320.379
3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	188.404	75.500	-112.904
3-4	Economische promotie	497.483	-	-497.483
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	415.394	10.765	-404.629
Programma 10: Weer aan het werk		17.496.154	9.350.242	-8.145.912
6-3	Inkomensregelingen	11.741.565	9.132.051	-2.609.514
6-4	WSW en beschut werk	4.621.085	9.594	-4.611.491
6-5	Arbeidsparticipatie	1.133.504	208.597	-924.907
Programma 11: Bestuur en organisatie		5.825.957	715.136	-5.110.822
0-1	Bestuur	3.785.628	-	-3.785.628
0-2	Burgerzaken	1.861.053	708.976	-1.152.078
0-8	Overige baten en lasten	175.008	6.160	-168.848
0-9	Vennootschapsbelasting (VpB)	4.268	-	-4.268
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		587.131	85.346.993	84.759.862
0-5	Treasury	-9.676	664.777	674.453
0-61	OZB woningen	440.254	5.341.280	4.901.026
0-62	OZB niet-woningen	89.071	1.907.885	1.818.814
0-64	Belastingen overig	3.983	232.936	228.953
0-7	Alg. uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-	75.758.732	75.758.732
0-8	Overige baten en lasten	55.040	-	-55.040
3-4	Economische promotie	8.459	1.441.383	1.432.924
Overhead		12.244.152	680.410	11.563.742
0-4	Overhead	12.244.152	680.410	-11.563.743
Resultaatbestemming		25.201.938	18.467.162	6.734.776
0-10	Mutaties reserves	25.201.938	18.467.162	-6.734.776
Gerealiseerd resultaat		139.777.498	143.240.209	-3.462.711

Balans per 31 december

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31/12/2025	31/12/2024	PASSIVA	31/12/2025	31/12/2024
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	583	746	Eigen vermogen	102.163	91.965
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo agio/disagio			- Algemene reserve	13.687	8.738
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	512	657	- Bestemmingsreserves		
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	72	89	· Voor egalisatie van tarieven		
			· Overige bestemmingsreserves	85.013	76.037
Materiële vaste activa	85.384	75.537	· Gerealiseerd resultaat	3.463	7.191
- Investerings met een economisch nut			Voorzieningen	13.603	12.530
- gronden uitgegeven in erfpacht			- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.393	6.476
- overige investeringen met een economisch nut	47.093	41.396	- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.971	3.106
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	22.768	21.824	- Door derden beklemde middelen met een specifieke toepassingsrichting	3.239	2.948
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	15.523	12.317	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Financiële vaste activa	7.617	7.069	- Obligatieleningen	-	-
- Kapitaalverstrekkingen aan:			- Onderhandse leningen van:		
- deelnemingen			· binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- gemeenschappelijke regelingen			· binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
- overige verbonden partijen			· binnenlandse bedrijven	-	-
- Leningen aan:			· openbare lichamen	-	-
- woningbouwcorporaties			· overige binnenlandse sectoren	-	-
- deelnemingen			· buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
- overige verbonden partijen			- Door derden belegde gelden	-	-
- Overige langlopende leningen u/g	7.428	6.880	- Waarborgsommen	-	-
- Uitzettingen in schatkist Rijk, rentetypische looptijd van één jaar of langer.	-	-	- Vooruitontvangen bedragen, rentetypische looptijd > 1 jaar	-	-

(bedragen x € 1.000,-)

- Uitzettingen in Ned.schuld papier, rentetypische looptijd van één jaar of langer.	-	-					
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	189	189					
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-					
Totaal vaste activa		93.584		83.352	Totaal vaste passiva		
						115.765	104.495
Flottende activa					Flottende passiva		
Vorraden		370		86-	Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	6.146	6.581
- Grond- en hulpstoffen					- Kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie door gemeente	370		86-		- Overige kasgeldleningen	-	-
- Gereed product en handelsgoederen	-		-		- Banksaldi	-	-
- Vooruitbetalingen	-		-		- Overige schulden	6.146	6.581
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		26.815		26.308	Overlopende passiva	18.756	13.076
- Vorderingen op openbare lichamen	699		539		- Nog te betalen bedragen	4.629	3.299
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-		-		- Vooruit ontvangen bedragen (overheidslichamen)		9.590
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist, rentetypische looptijd < 1 jaar	23.330		23.452		- Vooruit ontvangen bedragen (overig)	14.025	
- Rekening-courantverhouding met het rijk	-		-			102	187
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	-		-				
- Uitzettingen in Ned. Schuld papier, rentetypische looptijd < 1 jaar	-		-				
- Overige vorderingen	2.786		2.316				
- Overige uitzettingen	-		-				
Liquide middelen		5		446			
- Kassaldi	1		1				
- Banksaldi	4		445				
Overlopende activa		19.893		14.132			

(bedragen x € 1.000,-)

- Van Nederlandse Overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	3.227		279					
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	16.666		13.853					
Totaal vlottende activa		47.083		40.800		Totaal vlottende passiva	24.902	19.657
Totaal generaal		140.667		124.152		Totaal generaal	140.667	124.152
						Borg en garantstellingen	103.908	103.136

Toelichting op de balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividend van deelnemingen wordt als bate genomen in het jaar volgend op het jaar waarop het dividend betrekking heeft.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat het niet is toegestaan om voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume op te nemen, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen. In de verslagperiode is hiervan geen sprake geweest.

Eigen bijdrage WMO: Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

In de jaarrekening zijn onder overlopende passiva opgenomen de van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 10 november 2025 door de raad is vastgesteld;

- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten op programmaniveau onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld, tijdig melden kan ook het toelichten zijn in de jaarrekening bij de programma's. De overschrijdingen en onderschrijdingen van de baten en onderschrijdingen van de lasten worden toegelicht in de jaarstukken bij het onderdeel 'Financiële analyses per programma'.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 2.292.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 114.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op het jaar van ingebruikneming.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven over de looptijd van de betrokken geldlening.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven over de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa met economisch nut

- In erfpacht uitgegeven gronden.
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.
- Investeringsactiva met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het netto investeringsbedrag afgeschreven.

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgend op de realisatie lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Op investeringen die zijn gerealiseerd tot en met 2016 is in sommige gevallen eenmalig extra afgeschreven zonder economische noodzaak (ter vermindering van toekomstige lasten) of zijn reserves op de investeringen afgeboekt (investeringen met een maatschappelijk nut). Vanaf 2017 worden (door gewijzigde regelgeving) investeringen in alle gevallen geactiveerd en afgeschreven. In die gevallen waarin voor de investering een specifieke reserve is gevormd, wordt bij realisatie het desbetreffende bedrag uit de reserve toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten. Vervolgens worden de kapitaallasten van de investering over de afschrijvingsduur jaarlijks gedekt door een onttrekking aan deze reserve.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen vloeien voort uit de Nota activerings- en afschrijvingsbeleid en bedragen in jaren:

Activa soort	Termijn
Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	15 - 40
Grond, weg en waterbouwkundige werken	5 - 40
Vervoermiddelen	6 - 15
Machines, apparaten en installaties	5 - 15
Overige materiële vaste activa waaronder inventarissen	5 - 10
Automatisering hardware/software	4 - 10

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, worden geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven volgens bovenstaande afschrijvingstermijnen). Voor zover specifieke dekking van de investeringsuitgaven aanwezig is binnen reserves, worden bij realisatie deze middelen toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten. Vervolgens worden de kapitaallasten over de afschrijvingsduur van de investering jaarlijks gedekt door een onttrekking aan deze reserve.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en verstrekte leningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot nu toe is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

- **Vorraden**
De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Voor zover daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Hierbij wordt de 'POC-methode' toegepast (percentage of completion, ofwel: het resultaat wordt naar rato van de verrichte prestaties geboekt).
- **Vorderingen en overlopende activa**
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning van de vordering.
- **Liquide middelen en overlopende posten**
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies of het risico.

De voorziening voor pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers is tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. In verband met de toekomstige waarde overdracht aan het ABP per 1-1-28 is in de voorziening ook rekening gehouden met de eenmalige kapitaalstorting die nodig is om het WTP pensioen bij het ABP in te kopen

De voorzieningen voor groot onderhoud zijn gebaseerd op een meerjarenplanning voor het onderhoud van de gemeentelijke panden. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen en het beleid zoals dat is geformuleerd in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

De gewaarborgde geldleningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	657	127-	-	-	19	-	512
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	89	-	-	17	-	-	72
Totaal	746	127-	-	17	19	-	583

Materiële vaste activa

Vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	-	-
Overige investeringen met een economisch nut	47.093	41.396
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.768	21.824
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	15.523	12.317
Totaal	85.384	75.537

De boekwaarde van de erfpachtgronden is in het boekjaar niet gemuteerd.

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Categorie vast actief	31/12/2025	31/12/2024
Gronden en terreinen (210 en 214)	4.358	3.629
Woonruimten (220)	1.818	1.315
Bedrijfsgebouwen (230 en 234)	37.951	32.857
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (240)	2.101	2.242
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (240)	22.768	21.824
Vervoermiddelen (250)	0	0
Machines, apparaten en installaties (260)	787	1.259
Overige materiële vaste activa (270+274)	78	94
Totaal	69.861	63.219

Het navolgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen (210 en 214)	3.629	-	732	-	3	-	-	4.358
Woonruimten (220)	1.315	-	605	-	67	35	-	1.818
Gebouwen (230 en 234)	32.857	-	6.681	112	1.443	33	-	37.951
Grond-, weg-, water- bouwkundige werken (240)	2.242	-	-	-	141	-	-	2.101
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (240)	21.824	-	1.893	-	729	219	-	22.768
Vervoermiddelen (250)	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties (260)	1.259	-	54	-	526	-	-	787

Het navolgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Overige materiële vaste activa (270 en 274)	94	-	-	3	12	-	-	78
Totaal	63.219	-	9.965	116	2.921	287	-	69.861

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut staan in onderstaand overzicht (> € 500.000):

	Beschikbaar gesteld bedrag	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed (netto)
Aankoop grond en gebouwen Oenerweg	2.770	2.530	2.530
Semi-permanente woonunits huisvesting statushouders	1.971	570	1.885
Renovatie RSG Noordoost-Veluwe	12.530	4.233	12.543
Vervanging vrijvervalriool 2025	697	677	677

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	92	-	-	-	-	-	-	92
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.226	-	4.861	-	406	1.249	-	15.431
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	12.317	-	4.861	-	406	1.249	-	15.523

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht (> € 500.000):

	Beschikbaar gesteld bedrag	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed (netto)
Reconstructie rotonde N309 + ontsluitingsweg VMI	850	1.000	1.000
Centrumplan Vaassen fase 3 Dekamarkt	1.402	1.036	1.134

Afgesloten kredieten

Op grond van de financiële verordening worden in de jaarrekening de afgesloten investeringen waarvan het budget met minimaal € 25.000 en meer dan 5% zijn overschreden, verantwoord. In 2025 zijn er kredieten afgesloten met een positief en een negatief saldo. In deze paragraaf worden in een tabel alle in 2025 afgesloten kredieten waarop een kostenoverschrijding of onderschrijding heeft plaatsgevonden aangegeven. Van de over- en onderschrijdingen die aan de criteria in de financiële verordening voldoen wordt onder de tabel een toelichting gegeven. Met het vaststellen van de jaarrekening stemt de raad in met alle kosten over- en onderschrijdingen.

Kredietnaam	Onderwerp	Begroot bedrag	Gerealiseerd bedrag	Overschrijding (-) / Onderschrijding (+) (realisatie versus begroot)	
<i>Overschrijdingen > € 25.000 en meer dan 5%:</i>					
Verkeersplan Wissel	Openbare Ruimte	575.000	632.195	-57.195	-10%
<i>Onderschrijdingen > € 25.000 en meer dan 5%:</i>					
Cameraregistratie gemeentehuis	Huisvesting	75.000	49.057	25.943	35%
Vervanging openbare verlichting	Openbare Ruimte	343.000	172.415	170.585	50%
<i>Overige afwijkingen < € 25.000 of minder dan 5%:</i>					
Uitbreiding WG van der Hulstschool	Huisvesting onderwijs	898.975	902.284	- 3.309	0%
Renovatie RSG Noordoost Veluwe	Huisvesting onderwijs	12.530.000	12.542.685	-12.685	0%

Te verantwoorden overschrijdingen:

Verkeersplan Wissel

Het project Verkeersplan Wissel is in 2025 succesvol afgerond. Tijdens de uitvoering kwamen echter enkele noodzakelijke werkzaamheden aan het licht die niet in het oorspronkelijke bestek waren opgenomen, maar toch moesten worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn tijdelijke (verkeers)maatregelen om de toegankelijkheid van het projectgebied te waarborgen, het reinigen van vrijkomende en binnen het project te gebruiken grond (betreft geen milieuhygiënische verontreiniging), het aanvullen van parkeerplaatsen met split, en het aanbrengen van extra graskeien bij vakantiepark Wissel. Dit heeft per saldo geleid tot een overschrijding op het oorspronkelijke krediet van € 132.195. In de tweede voortgangsrapportage 2025 is de raad hierover geïnformeerd met een geprognostiseerde overschrijding van € 75.000. Voor de dekking van dit deel van de overschrijding is besloten dat het gedekt kan worden uit het mobiliteitsfonds. Per saldo leidt dit in de jaarrekening 2025 tot een (extra) overschrijding van € 57.000. Dit tekort wordt geactiveerd en afgeschreven, wat leidt tot een jaarlijkse structurele extra afschrijvingslast van € 2.280.

Onderschrijdingen van minimaal € 25.000 en meer dan 5% van het begrote investeringsbedrag:

Cameraregistratie gemeentehuis

Bij eerste voortgangsrapportage 2025 is voor het aanbrengen van cameraregistratie bij het gemeentehuis een kosteninschatting gemaakt en een krediet daarvoor beschikbaar gesteld. Deze bleek achteraf hoger dan nodig; de cameraregistratie kon uiteindelijk aanzienlijk goedkoper worden gerealiseerd.

Vervanging openbare verlichting 2025

De vervanging van de openbare verlichting wordt gebaseerd op het beleidsplan met als financiële basis de daarin opgenomen budgetten. In de investeringsbegroting is voor elk jaar een gelijk (gemiddeld) bedrag beschikbaar voor de vervanging van masten en armaturen. In de praktijk echter volgt de vervanging en de daarmee gepaard gaande kosten niet hetzelfde jaarlijks gelijkblijvend patroon maar fluctueert per jaar als gevolg van efficiency overwegingen, meeliften in andere projecten om overlast zoveel mogelijk te beperken e.d. Vorig jaar (2024) is € 79.500 minder uitgegeven dan het gemiddelde bedrag, dit jaar (2025) is dat € 172.400 minder dan begroot. Alle investeringsbedragen worden echter verrekend met de reserve vervanging openbare verlichting, die de investeringsuitgaven dekt. De tegengestelde cyclus in voorgaande (en eventueel volgende) jaren maakt dat er voldoende middelen in de reserve daarvoor aanwezig zijn en het in het beleidsplan opgenomen totaal investeringsniveau niet overschreden wordt.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2024	Mutaties 2025	Investerings	Extra afschrijvingen	Aflossing/ afschrijving	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Leningen aan:							
· woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-	-	-
· deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
· overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	6.880	-	575	-	28	-	7.428
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	189	-	-	-	-	-	189
Totaal	7.069	-	575	-	28	-	7.617

Viottende activa

Voorrade n

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	31/12/2025	31/12/2024
Grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie door gemeente	370	-86
Gereed product en handelsgoedere n	-	-
Vooruitbetalinge n	-	-
Totaal	370	-86

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaard e 31-12-2024	Herrubricerin g	Investeringe n	Opbrengste n	Winstuitnam e reserve	Afwaarderinge n	Balanswaard e 31-12-2025
--	------------------------------	--------------------	-------------------	-----------------	-----------------------------	--------------------	--------------------------------

**Voorrade
n**

Onderhanden werk (part)	-75	-	33	-9	39	-1	-14
Bougrond in exploitatie gemeente	-11	-	397	-	-	-3	383
Onderhanden werk (Grond ov.)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-86	-	430	-9	39	-4	370

In het onderstaande overzicht is een uitsplitsing per complex van het verloop over 2025 opgenomen:

Complex	Boekwaarde 31-12-2024	Herrubricering	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afwaarderingen	Balanswaarde 31-12-2025
· Oosterhof-Zuid	-59	-	32	-9	35	-	-1
· De Pirk Noord	-17	-	1	-	4	-1	-13
Onderhanden werk (part)	-75	-	33	-9	39	-1	-14
· Hoge Weerd	-	-	3	-	-	-3	-
· Kweekweg VI	-11	-	0	-	-	-0	-11
· Eekterveld IV	-	-	394	-	-	-	394
Bougrond in exploitatie gemeente	-11	-	397	-	-	-3	383
· Onderhanden werk (Grond ov.)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-86	-	430	-9	39	-4	370

Parameters grondexploitatiebegrotingen

Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen zijn de volgende parameters gehanteerd

(tussen haakjes zijn de wijzigingen ten opzichte van de begrotingen per 30 juni 2025 aangegeven):

kostenstijging	4,5% per jaar	(was 4% per jaar)
opbrengststijging woningen	3,5% per jaar	(was 4% per jaar)
opbrengststijging bedrijfsterrein	2% per jaar	(was 1% stijging per jaar)
rekenrente	0,68% per jaar	(was 0,73% per jaar)

Verwacht exploitatieresultaat

Boekwaarde bouwgronden in exploitatie per 31-12-2025	383.000
Nog te maken kosten bouwgronden in exploitatie door gemeente	4.083.000
Nog te verwachten opbrengsten	-5.914.000
verwacht exploitatieresultaat (- is voordelig)	-1.448.000

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en Programma 5 Ruimte en Wonen.

Voorraden
Uitzettingen korter dan één jaar
Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2025	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024
Vorderingen openbare lichamen	699	-	699	539
Verstreckte kasgeldleningen	-	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	23.330	-	23.330	23.452
Vorderingen BUIG	756	-381	375	424
Overige vorderingen	2.673	-262	2.411	1.892
Totaal	27.458	-643	26.815	26.308

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

(bedragen x € 1000)		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	2.440			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	153	169	135	138
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.287	2.271	2.305	2.302
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	122.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	122.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2.440			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.778	15.345	12.421	12.663
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	153	169	135	138
-------------------	---	-----	-----	-----	-----

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31/12/2025	31/12/2024
Kas	1	1
Banksaldi	4	445
Totaal	5	446

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	31/12/2025	31/12/2024
Vooruitbetaalde bedragen	2.944	1.677
BCF	6.682	6.484
Voorschotbedragen overheidslichamen	3.227	279
Nog te ontvangen bedragen (overig)	7.039	5.693
Totaal	19.893	14.132

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de post te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen:

	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen	Verminderings	Saldo 31-12-2025
Specifieke uitkering Kinderopvangtoeslagproblematiek	-	36	-	36
Specifieke uitkering Klimaatimpuls	-	288	-	288
Specifieke uitkering Realisatiestimulans	-	1.995	-	1.995
Specifieke uitkering Opvang ontheemden Oekraïne	256	908	256	908
Specifieke uitkering Tweede fase Deltaprogramma zoetwater	7	-	7	-
Specifieke uitkering Provincie Gelderland piekbelasting	16	-	16	-
Totaal	279	3.227	279	3.227

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31/12/2025	31/12/2024
Algemene reserve	13.687	8.738
Bestemmingsreserves	85.013	76.037
Nog te bestemmen resultaat	3.463	7.191
Totaal	102.163	91.965

Het verloop in 2025 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2025
Algemene reserve	8.738	7.999	-3.050	13.687

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bestemmingsreserves	76.037	24.394	-15.417	85.013
Resultaat	7.191	3.463	-7.191	3.463
Totaal	91.965	35.856	-25.658	102.163

Onder "resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het huidige en voorgaande boekjaar. De hoogte van de reserves is gebaseerd op de actuele situatie en reële verplichtingen.

Toelichting op de aard en doelstelling van de bestemmingsreserves

De aard en doelstelling en het verloop over het boekjaar van de afzonderlijke (bestemmings)reserves is opgenomen in het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen'.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2025
Verplichtingen / verliezen / risico's	6.476	1.531	48	565	7.393
Onderhoudsvoorzieningen	3.106	489		624	2.971
Derden bekleemde middelen	2.948	373		83	3.239
Totaal	12.530	2.393	48	1.272	13.603

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting op de aard en doelstelling van de voorzieningen:

De aard en doelstelling en het verloop over het boekjaar van de afzonderlijke voorzieningen is opgenomen in het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen'.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31/12/2025	31/12/2024
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen:		
· binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
· binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
· binnenlandse bedrijven	-	-
· overige binnenlandse sectoren	-	-
· buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Totaal onderhandse leningen	-	-
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgsommen	-	-
Totaal	-	-

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden:

	Saldo 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Obligatieleningen	-	-	-	-
Onderhandse leningen	-	-	-	-
Door derden belegde gelden	-	-	-	-
Waarborgsommen	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	31/12/2025	31/12/2024
Schulden < 1 jaar	6.146	6.581
Overlopende passiva	18.756	13.076
Totaal	24.902	19.657

De in de balans opgenomen kortlopende schulden worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2025	31/12/2024
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	6.146	6.581
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	-	-
Totaal	6.146	6.581

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	31/12/2025	31/12/2024
Nog te betalen bedragen	4.629	3.299
Vooruit ontvangen bedragen overheidslichamen	14.025	9.590
Vooruit ontvangen bedragen overig	102	187
Totaal	18.756	13.076

Toelichting op de vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen:

	Saldo 31-12-2024	toevoeging	vrijval	Saldo 31-12-2025
VOB Europese overheidslichamen:	-	-	-	-
VOB het Rijk:				
· 176351 OAB	507	-	22	485
· 176403 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	185	44	80	149
· 176404 Ventilatie scholen	6	-	-	6
· 176405 Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging	104	-	79	25
· 176410 Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatr.	265	-	-	265
· 176411 Reg. spec. uitk. huisv. aandachtsgroepen (RHA)	382	-	35	347
· 176412 Sportakkoord	-	-	-	-
· 176413 Circulair Ambachtscentrum	10	-	-	10
· 176415 Lokaal preventieakkoord	5	-	5	-
· 176416 Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	232	-	-	232
· 176417 Aanpak energiearmoede	772	-	127	645
· 176419 Wet Inburgering	315	63	-	378
· 176420 Onderwijsroute	-	-	-	-
· 176423 Woningbouwimpuls vijfde tranche 't Slath	1.206	-	-	1.206
· 176424 Startbouwimpuls	188	-	-	188
· 176428 Middelen Nationaal Isolatie Programma (NIP)	2.628	1.307	236	3.699
· 176429 CDOKE	309	1.212	597	924
· 176430 Spuk GALA	503	640	576	567
· 176431 Spuk MEOZ	187	187	374	-

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

· 176432 Voorschoolse educatie ontheemde peuters	17	-	17	-
· 176434 Lokale Bibliotheekvoorziening	220	-	36	184
· 176439 IZA	26	128	74	79
· 176440 Fietstunnel Eekterweg	-	737	-	737
· 176442 Transitie Oenerwg 63-65 Opvang ontheemden Oekraïne	-	405	-	405
VOB overige Nederlandse overheidslichamen:				
· 176376 Afval	-	-	-	-
· 176406 Landschap en biodiversiteit	15	-	13	2
· 176421 Overdracht bodemtaken	18	-	18	-
· 176422 SPUK Bosrevitalisering	180	-	63	117
· 176425 2e fase Deltaprogramma	-	-	-	-
· 176426 Cofinanciering 't Slath	37	-	-	37
· 176427 Heel Epe Helpt	79	-	28	51
· 176435 Ontvangstlocatie Vaassen	461	486	20	927
· 176436 Aanleg fietspad Epe-Oene	510	-	510	-
· 176437 Snelle fietsroute Epe-Apeldoorn	223	2.168	79	2.313
· 176441 Subsidie Provincie Energieloket 2025 2027	-	50	6	44
· 176443 Uitvoering maatregelen recreatiezoning	-	2	-	2
Totaal	9.590	7.428	2.995	14.025

Borg en garantstellingen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd:

Aard (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Volksgesondheid	p.m.	0,0%	-	-
Volkshuisvesting A 100%	-	100,0%	-	-
Volkshuisvesting B 50%	1.449.292	50,0%	103.136	103.908
Totalen	1.449.292		103.136	103.908

In 2025 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende (langlopende) verplichtingen

In de balans zijn alle bezittingen en schulden toegelicht. Er zijn ook verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen. In onderstaand overzicht zijn deze verplichtingen opgenomen. In onderstaand overzicht zijn de contracten/verbonden partijen opgenomen met een jaarbedrag boven de Europese aanbestedingsnorm met een resterende looptijd van meer dan 2 jaar.

(bedragen x € 1.000)

Partij	Jaarbedrag	Eerste mogelijkheid einde contract
Medipoint Wmo / Meyra Retail & Services B.V., (Hulpmiddelen wmo)	306	2028 / optie tot 2032
VebeGo Groen Participatie B.V. (dienstverleningsovereenkomst)	5.382	doorlopend
Circulus B.V. (dienstverleningsovereenkomst)	5.072	doorlopend
Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland	2.286	doorlopend
Gemeente Apeldoorn (dienstverleningsovereenkomst)	3.182	doorlopend
GGD Noord en Oost Gelderland	902	doorlopend
Vattenfall	1.055	doorlopend

Omgevingsdienst Veluwe IJssel	1.113	doorlopend
-------------------------------	-------	------------

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Soort en naam reserve / voorziening	Saldo 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2025
Algemene reserve				
900000 Algemene reserve	8.737.643	7.999.187	3.050.000	13.686.830
900010 Saldo baten en lasten	7.190.785	-	7.190.785	-
Totaal Algemene reserve	8.737.643	7.999.187	10.240.785	13.686.830
Bestemmingsreserves				
900020 Bespaarde rente	261.565	5.755	267.320	-
900030 Eénmalige dekkingsmiddelen	3.156.520	4.487.238	4.379.376	3.264.382
900070 ICT investeringen	2.180.732	625.809	488.895	2.317.645
900600 Groot Onderhoud Gem. Gebouwen	136.667	3.007	-	139.674
900850 Duurzaamheid	68.467	1.506	6.212	63.761
920020 Mobiliteitsfonds	310.500	6.831	136.178	181.153
920050 Onderhoud wegen	3.751.694	82.537	1.166.400	2.667.831
920090 Vervanging openbare verlichting	92.568	303.176	172.415	223.329
920280 Onderhoud Abri's	38.004	14.633	30.145	22.492
920350 Onderhoud fietspaden RGV	295.975	6.511	56.271	246.215
920450 Vervanging Bruggen	449.384	91.370	29.982	510.772
930030 Egalisatie Winstuik. NUON rente vast	411.930	9.062	14.000	406.992
930040 Verkoop 14 aandelen VNB (6%)	201.119	12.067	18.000	195.186
930060 Aflossing achtergestelde lening NUON	1.888.724	41.552	41.552	1.888.724
930080 Aflossing achtergestelde lening VITENS	2.327.400	51.203	51.203	2.327.400
940170 Meubilair gymlokalen	68.939	25.315	19.082	75.172
940230 Huisvesting onderwijsvoorzieningen	4.261.546	3.380.754	844.396	6.797.904
940300 Asbestsanering scholen	47.811	1.052	21.326	27.537
950030 Restauratie/onderhoud monumenten	96.717	11.288	34.939	73.066
950070 Maatregelen behoud waardevolle bomen	9.984	220	10.204	-
950100 Kunst openbare ruimte	176.100	3.874	17.230	162.744
950120 Speelruimte	101.500	52.233	-	153.733
950180 Renovatie kunst- en natuurgrasvelden	449.626	84.892	-	534.518
950280 Maatregelen onderhoud en beheer groen	4.618	102	4.720	0
960130 Groot onderhoud pand Apeldoornseweg	7.622	16.906	-	24.528
960280 Risico's Sociaal Domein	2.901.628	498.373	-	3.400.001
960310 Huisvesting vluchtelingen, statushouders	8.143.997	2.680.168	1.771.131	9.053.034
960320 Minimabeleid	978.750	541.658	-	1.520.407
960330 Beschermd Wonen-Maatschapp	972.301	805.583	435.000	1.342.884
960380 Hervorming Jeugdzorg/WMO	4.049.104	1.800.368	-	5.849.472
960500 Participatie	464.290	10.214	13.743	460.762
961090 BUIG-middelen	1.773.206	400.928	146.647	2.027.487
980320 Structuurvisies dorpscentra	1.560.197	34.324	369.840	1.224.681
980350 Starterslening	603.951	57.872	13.287	648.536
980430 Egalisatie opbrengst bouwleges	626.133	554.106	158.041	1.022.198
990000 Bouwgrondexploitatie	2.147.816	124.099	351.396	1.920.518
990050 Langdurig zieken/voormalig personeel	129.299	510.665	342.473	297.491
990060 Organisatieontwikkeling	413.109	9.088	75.281	346.916
990070 Herstel schade nutsbedrijven	268.081	128.885	22.478	374.488
990160 Herstel- en stimuleringsagenda	847.840	18.652	529.921	336.572
990180 Generatiepact	33.147	75.729	75.683	33.193
990200 Dekking kapitaallasten	26.046.263	2.970.037	20.582	28.995.718
999240 Restantbudgetten 2024	3.281.813	-	3.281.813	-

-1

Soort en naam reserve / voorziening	Saldo 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2025
999250 Restantbudgetten 2025	-	3.853.896	-	3.853.896
Totaal Bestemmingsreserves	76.036.637	24.393.536	15.417.162	85.013.011

Voorzieningen

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	3.038.388	452.421	561.020	2.929.789
900080 Pensioenen pol. ambtsdragers	5.195.891	1.242.778	184.431	6.254.239
900280 Verlofsparen	243.519	170.074	-	413.593
900290 Voorziening wachtgeld wethouders	659.480	66.872	226.427	499.925
900310 Regeling voor Vervroegde Uittreding	31.343	23.516	29.617	25.242
920110 Groot onderhoud bruggen	67.326	36.114	62.676	40.764
961200 Grafrechten Knil veteranen	229.047	24.142	72.950	180.239
970040 Begraven	415.569	12.052	82.705	344.916
970120 Riolering	2.532.724	361.174	-	2.893.898
981300 Risico's bouwgrondexploitatie	36.724	1.065	37.789	-
981250 Bouwgrond exploitatie fac. n.t.m. kst afgesl.	80.000	2.320	62.320	20.000
Totaal Voorzieningen	12.530.013	2.392.528	1.319.935	13.602.606

-1

Aard en doelstelling Reserves

Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven

970150 Riolering

Het egaliseren van voor- en nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan door efficiency- of aanbestedingsverschillen op de kosten van uitvoering van de brede rioleringstaak (beheer, onderhoud, investeringen) en door over- of onderdekking in de opbrengst rioolheffing (100% kostendekking op begrotingsbasis). De reserve wordt op begrotingsbasis ingezet voor tariefegalisatie. Met ingang van 2025 loopt dit via de voorziening.

970200 Afval

Het egaliseren van voor- en nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan door efficiency-verschillen op de beheer- en uitvoeringskosten van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en door over- of onderdekking in de opbrengst afvalstoffenheffing (100% kostendekking op begrotingsbasis). De reserve wordt op begrotingsbasis ingezet voor tariefegalisatie. Met ingang van 2025 loopt dit (voor zover van toepassing) via de voorziening.

Overige bestemmingsreserves

900020 Bespaarde rente

Het reserveren van middelen die ontstaan door het toerekenen van bespaarde rente (door de inzet van eigen financieringsmiddelen) aan de exploitatie. De middelen kunnen worden ingezet (via de integrale afweging bij de begroting) voor de dekking van investeringen of andere eenmalige uitgaven. Omdat het toerekenen van bespaarde rente niet meer is toegestaan (BBV) vervalt deze reserve na 2025.

900030 Eenmalige dekkingsmiddelen

Het reserveren van eenmalig beschikbare middelen ter dekking van eenmalige uitgaven die zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting.

900070 ICT investeringen

Het reserveren van middelen ter dekking van uitgaven en investeringen uit het ICT vervangingsplan.

900600 Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het reserveren van voordelen die ontstaan bij de verkoop van gemeentelijke panden, om hiermee noodzakelijke onderhoudsuitgaven en aanvullingen van onderhoudsvoorzieningen van panden (als gevolg van actualisatie van het onderhoudsplan) op te kunnen vangen.

900850 Duurzaamheid

Overige bestemmingsreserves

Het reserveren van middelen voor beleidsinitiatieven op het gebied van duurzaamheid.

920020 Mobiliteitsfonds

Het reserveren van middelen voor de uitgaven van het door de raad vastgestelde mobiliteitsplan, in aanvulling op de in het investeringsplan opgenomen bedragen.

920050 Onderhoud wegen

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de wegen in de gemeente.

920090 Vervanging openbare verlichting

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor de vervanging van de openbare verlichting.

920280 Onderhoud Abri's

Het reserveren van van derden ontvangen gelden voor de exploitatie van de reclamevlakken in abri's en plattegrondkasten in de gemeente om deze in te kunnen zetten voor het beheer en de vervanging van abri's en plattegrondkasten.

920350 Onderhoud fietspaden RGV

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van het onderhoud en (bijdragen aan) investeringen in / reconstructie van recreatieve fietspaden. Hiervoor zijn destijds van de RGV en de provincie middelen ontvangen in verband met de overdracht van het beheer van de recreatieve fietspaden van de RGV aan de gemeente.

920450 Vervanging bruggen

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor de vervanging van de bruggen in de gemeente.

930030 Egalisatie winstuitkering Nuon

Het reserveren van ontvangen afkoopbedragen van Nuon/VNB. De rente over de reserve en het saldo van de reserve worden ingezet als algemeen (structureel) dekkingsmiddel in de begroting.

930040 Verkoop 14 aandelen VNB

Het reserveren van de afkoopsom (winstuitkering) door verkoop van aandelen VNB (1993). De rente over de reserve (6%) en het saldo van de reserve worden ingezet als algemeen (structureel) dekkingsmiddel.

930060 Aflossing achtergestelde lening Nuon

Het reserveren van de jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Nuon. De rente over de reserve is een algemeen dekkingsmiddel en komt ten gunste van de exploitatie ter compensatie van de weggefallen dividenduitkering.

930080 Aflossing achtergestelde lening Vitens

Het reserveren van de jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Vitens. De rente over de reserve is een algemeen dekkingsmiddel en komt ten gunste van de exploitatie ter gedeeltelijke compensatie van de weggefallen dividenduitkering.

940170 Meubilair gymlokalen

Het reserveren van middelen om de uitgaven voor onderhoud en vervanging van toestellen in de gymlokalen gelijkmatig te verdelen over de jaren.

940230 Huisvesting onderwijsvoorzieningen en maatschappelijke accommodaties

Het reserveren van middelen voor de realisatie van toekomstige onderwijsvoorzieningen en maatschappelijke accommodaties in de gemeente Epe, binnen de (financiële) kaders en ramingen van het Integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) en het accommodatiebeleid.

940300 Asbestsanering scholen

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van asbestsanering van schoolgebouwen.

950030 Restauratie en onderhoud monumenten

Het reserveren van middelen voor de dekking van het verstrekken van subsidies in restauratiekosten en kosten van onderhoud van monumenten. Het betreffen gemeentelijke bijdragen in situaties die niet langer uitgesteld kunnen worden en waarbij men afhankelijk is van gemeentelijke subsidie. De verstrekking van subsidies is geregeld in de gemeentelijke monumentenverordening.

950070 Maatregelen behoud waardevolle bomen

Overige bestemmingsreserves

Het beschikbaar houden van door de verzekering uitgekeerde schadevergoedingen voor beschadigde bomen. De verzekeringsuitkeringen worden ingezet voor onderhoud en eventuele vervanging van beschadigde bomen. De reserve is gemaximeerd op € 12.000.

950100 Kunst openbare ruimte

Het reserveren van middelen voor de aankoop van kunstuitingen bij gemeentelijke bouwprojecten of projecten waar de gemeente nauw bij is betrokken. Op basis van een percentageregeling wordt (m.i.v. 2011) bij de betreffende bouwprojecten de bouwsom vermeerderd met 1%, welk bedrag gereserveerd wordt voor kunstaankopen.

950120 Speelruimte

Het reserveren van middelen voor het onderhouden en vernieuwen van speelterreinen.

950180 Renovatie kunst- en natuurgrasvelden

Het reserveren van middelen voor renovaties aan kunst- en natuurgrasvelden bij diverse verenigingen.

950280 Maatregelen onderhoud en beheer groen

Het reserveren van de in 2013 beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van het groenstructuurplan. Het doel is om in het kader van wijk- en buurtgericht werken in te kunnen spelen op kleinschalige verzoeken van burgers rond groenbeplanting bij civiele- en verkeersprojecten.

960130 Groot onderhoud pand Apeldoornseweg 85

Het reserveren van middelen voor het groot onderhoud van het pand Apeldoornseweg 85.

960280 Risico's Sociaal Domein

Het reserveren van middelen voor het afdekken van de risico's bij de door het rijk (in 2007 en 2015) gedecentraliseerde taken in het sociaal domein (jeugdzorg en Wmo).

960310 Huisvesting vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen

Het reserveren van middelen voor het huisvesten van vluchtelingen, statushouders en overige doelgroepen, waarmee we in de komende jaren de taakstellingen vanuit het Rijk voor het opvangen van verschillende doelgroepen kunnen realiseren.

960320 Minimabeleid

Het reserveren van middelen voor het opvangen van fluctuaties in de uitvoering en bij incidentele projecten in het kader van het minimabeleid.

960330 Reserve Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Het reserveren van middelen voor het opvangen van huidige en toekomstige kosten in het kader van de ontwikkelingen omtrent Maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

960380 Hervorming Jeugdzorg/Wmo

Het reserveren van middelen voor specifieke jeugdzorgkosten voor realisatie van de hervormingsagenda jeugdzorg. De middelen worden daarnaast gereserveerd voor preventie in het sociaal domein waarmee wordt bijgedragen aan de ambities van de sociale agenda.

960500 Participatie

Het reserveren van middelen voor het afdekken van de risico's en het uitvoeren van projecten in het kader van participatie naar werk.

961090 BUIG-middelen

Het beschikbaar houden van middelen voor de uitvoering van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG). Hieronder vallen de inkomensvoorzieningen WWB, IOAZ, IOAW en Bbz startende ondernemers.

980320 Structuurvisies dorpscentra

Het reserveren van middelen voor de realisatie van de structuurvisies dorpscentra Epe en Vaassen.

980350 Starterslening

Het reserveren van middelen in verband met de risico's bij het verstrekken van starterleningen, gedekt uit de middelen Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw.

980430 Egalisatie opbrengst leges Omgevingswet

Overige bestemmingsreserves

Het reserveren van middelen voor het tijdelijk (tot uiterlijk 2030) opvangen van de financiële effecten als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging.

990000 Bouwgrondexploitatie

Het afdekken van financiële risico's die zich voordoen bij de exploitatie van bouwgrond. Verliezen op complexen worden uit de reserve gedekt. Gerealiseerde winsten worden aan de reserve toegevoegd.

990050 Langdurig zieken / voormalig personeel

Het reserveren van middelen voor dekking van fluctuerende kosten als gevolg van het (gedwongen) vertrek van personeel en uitgaven die samenhangen met langdurige ziekte (na uitdiensttreding), voor zover deze niet kunnen worden opgevangen binnen reguliere budgetten.

990060 Organisatieontwikkeling

Het reserveren van middelen (afkomstig uit niet uitgegeven personele budgetten en organisatieontwikkelingbudgetten) voor knelpunten op het gebied van personeel en voor organisatieontwikkeling.

990070 Herstel schade nutsbedrijven

Het beschikbaar houden van de middelen, ontvangen van nutsbedrijven, ten behoeve van het herstel van sleuven en lasgaten in element- en asfaltverhardingen.

990160 Herstel- en stimuleringsagenda

Het reserveren van de middelen (eigen gemeentelijke middelen en middelen uit de compensatieregelingen van rijk en provincie) om deze beschikbaar te houden en in te zetten voor de uitvoering van de herstel- en stimuleringsagenda. Hiervoor heeft de raad het beleidskader vastgesteld (februari 2021) met als doel investeren om de ongewenste maatschappelijke effecten van de coronacrisis op lokale activiteiten te beperken danwel tegen te gaan (maatregelen gericht op overbruggen, herstel en stimuleren).

990180 Generatiepact

Het reserveren van middelen om de komende jaren de uitgaven van het generatiepact te kunnen spreiden/bekostigen.

990200 Dekking kapitaallasten

Het reserveren van middelen voor de dekking van de kapitaallasten van investeringen die worden gedekt uit eenmalige middelen. Vanaf 2017 mogen investeringen niet meer in een keer worden afgeschreven (BBV) maar wordt het investeringsbedrag toegevoegd aan deze reserve, zodat de kapitaallasten over de afschrijvingsduur uit de reserve kunnen worden gedekt. Hierdoor drukken de kapitaallasten niet op de reguliere exploitatie.

999240 Restantbudgetten 2024

Het reserveren van (incidentele) restant budgetten uit het jaar 2024, zodat realisatie in 2025 kan plaats vinden.

999250 Restantbudgetten 2025

Het reserveren van (incidentele) restant budgetten uit het jaar 2025, zodat realisatie in 2026 kan plaats vinden.

Aard en doelstelling Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

900080 Pensioenverplichting politieke ambtsdragers

Ingesteld voor de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van pensioenen aan wethouders en gewezen wethouders en de eventuele overdracht van pensioenen. In verband met de toekomstige waardeoverdracht aan het ABP per 1-1-2028, is in de voorziening ook rekening gehouden met de eenmalige kapitaalstorting, die nodig is om het WTP pensioen bij het ABP in te kopen.

900280 Verlofsparen

Ingesteld voor de (toekomstige) verplichting in het kader van verlofsparen van medewerkers die zich hiervoor hebben aangemeld.

900290 Voorziening wachtgeld oud-wethouders

Ingesteld voor de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van wachtgeld (en voorgezette uitkering bij invaliditeit) aan gewezen wethouders.

900310 Voorziening Regeling voor Vervroegde Uittreding

Ingesteld voor de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van uitkeringen in het kader van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU).

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

961200 Grafrechten KNIL veteranen

Ingesteld om de kosten voor de grafrechten van de graven van KNIL veteranen op te vangen. Het betreft de afkoop van de grafrechten met terugwerkende kracht (vanaf 1-1-2020) en de grafrechten voor de komende jaren. Met als doel om de toekomst van de graven, waaraan een bijzondere status is toegekend, te borgen.

981250 Bouwgrondexploitatie facilitair (nog te maken kosten afgesloten projecten)

Ingesteld in verband met nog te maken kosten voor facilitaire plannen in de bouwgrondexploitatie, die zijn afgesloten, maar waarvoor nog een bedrag als verplichting moet worden gereserveerd.

981300 Risico's bouwgrondexploitatie

Ingesteld voor per balansdatum te verwachten concrete verplichtingen c.q. risico's in het kader van de bouwgrondexploitatie.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Ingesteld voor de egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven van het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Het betreffen de gebouwen die duurzaam bijdragen aan de uitvoering van een gemeentelijke taak.

920110 Groot onderhoud bruggen

Ingesteld voor de egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven van het groot onderhoud van de bruggen.

Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

970040 Begraven

Ingesteld voor het opvangen van fluctuaties in het onderhoud van eigen graven en het reserveren van de ontvangen afkoopsommen voor toekomstig onderhoud.

970120 Riolering

Het egaliseren van tijdelijke voor- of nadelen die (op basis van nacalculatie) op de lasten van de brede rioleringstaak door latere uitvoering van werkzaamheden en investeringen. Uitgangspunt is dat de lasten voor 100% gedekt worden door de rioolheffingen. Op begrotingsbasis wordt deze voorziening ingezet om de tariefstijgingen conform GWP te realiseren.

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			0	2	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
	€22.346	€ 24.725			€0	€0		
	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2		

ocw

			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			€0	€8.360	€0	€6.936	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i>	
			€12.707	€37.055	€0	€0	€35.053	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagen affaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

ocw

			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05			
			€ 36.770	€ 0	2	727	7			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)		
			Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
				€ 655.504	€ 305.371	€ 27.891	€ 0	€ 504.802	€ 485.035	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid				
				Bedrag		Bedrag				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10				
		1			060246 Gemeente Heerde	€ 101.227				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal					

ocw

				in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Programma Onderwijs			
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>			
			€ 72.728	€ 0	€ 5.849			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>		
			€ 90	€ 104.168	€ 25.411	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>		
			1					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
			1 SB230046	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 35.810	€ 184.190	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 35.810
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

ocw

		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D23/07</i>						
		1 Nee						
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/01</i>		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/06</i>
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	€ 0	€ 20.297	€ 0	€ 41.210
			2 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	€ 0	€ 24.994	€ 0	€ 50.745
			3 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	€ 54.450	€ 181.500	€ 175.978	€ 410.616
			4 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	€ 36.670	€ 61.117	€ 83.736	€ 55.824
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/09</i>			
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Ja			
			2 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Ja			
			3 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Ja			
			4 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Ja			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		

ocw

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>	
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Aanleggen van hemelwater berging en vergroten van de afvoer capaciteit met wadi's, ontsteden, hoogteverschil aanbrengen.	Ja	
			2 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Aanleggen van hemelwater berging en vergroten van de afvoer capaciteit met wadi's, ontsteden, hoogteverschil aanbrengen	Ja	
			3 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Aanleg IT riool en vervangen en evt vergroten dwa riool.	Ja	
			4 060200 Gemeente Apeldoorn	IENW/BSK-2022/8090 2	Aanleg IT riool en vervangen en evt vergroten dwa riool.	Ja	
lenW	E84	Regeling stimulerings verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>	
			€ 0	€ 83.904	€ 41.952	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>	

ocw

			1 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h aantal in Stuks	Ja	1	Maatregel is reeds in 2024 afgerond.		
			2 361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) aantal in Stuks	Ja	3	Maatregel is reeds in 2024 afgerond.		
			3 337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg aantal in Meters	Nee	0			
lenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06</i>
			1 030004 Provincie Overijssel	S2023-0000999	€ 0	€ 148.760	€ 0	€ 111.750
			Kopie beschikingsnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08</i>				
			1 S2023-0000999	Ja				
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E120/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator E120/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E120/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		

ocw

			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 423 Aanleg ongelijkvloerse kruising (onderdoorgang), aantal in st	Nee	0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 6.798.553	€ 117.864	€ 112.428	€ 0	€ 13.590	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 72.447	-€ 7.159	€ 0	€ 1.067.262	€ 3.667	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

ocw

			te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeente deel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 873	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking en (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

ocw

			Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	kinderopvangtoeslag affaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 558	€ 0	€ 4.162	€ 5.649	€ 103
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.412	€ 15.533	€ 230
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 247	€ 0	€ 3.802	€ 9.067	€ 93
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.321	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	-€ 7	€ 0	€ 104	€ 0	€ 0
			6 Totaal	-€ 812	€ 0	€ 13.801	€ 30.249	€ 426
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/10</i>		
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja					
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja					

ocw

4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>
					<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0

ocw

			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
			€ 568.954	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Ja		

ocw

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 28.203	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 13.228	€ 14.409				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06</i>		
			€ 3.701	€ 10.326	€ 382			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>

ocw

			€ 639.736	€ 63.973	€ 575.762	€ 1.323.971	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
			Ja	Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	€ 140.748				
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 7 Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J9/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06</i>
			1 t Slath / 2023-0000051418	Ja	Ja	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: J9/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: J9/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12</i>

ocw

			1 t Slath / 2023-0000051418	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/project afgerond (ja/nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16</i>		
			1 t Slath / 2023-0000051418	Ja		Nee		
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			<i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>			
			285	124				
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>	

ocw

		1						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/06</i>
			206	€ 56.463	€ 138.509	72	€ 19.550	€ 59.088
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/09</i>						
		278	€ 50.864	€ 132.612				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/15</i>			
		513	2.851	33	97	252	0	

ocw

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/06</i>
			1 LAI23-03480525	€ 235.703	57	1	€ 0	€ 6.198
			2 LAI24-03763154	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/09</i>			
			1 € 184.921	€ 44.584	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J105/06</i>
			1 2023-0000096225	23	Ja	23	Ja	€ 0

ocw

			Kopie projectnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) <i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>
			1 2023-0000096225	€ 0	Ja		23	Ja
			Kopie projectnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
			1 2023-0000096225	Nee				
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J107/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J107/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J107/03</i>	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J107/04</i>	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J107/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J107/06</i>
			1 SFT2025-03827957	€ 0	€ 0	0	0	Nee
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01</i>	Projectnaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02</i>	Besteding (jaar T) per project <i>Aard controle R Indicator: J209/03</i>	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04</i>	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project <i>Aard controle D2 Indicator: J209/05</i>	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06</i>
			1 RHA2022-03309898	Huisvesting statushouders	€ 35.000	€ 91.000	€ 0	5

ocw

			2	RHA2022-03328606	Realisatie flexwoningen	€ 0	€ 0	€ 0	0
				Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/09</i>	<i>Aard controle R.</i> <i>Indicator: J209/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/11</i>	
			1	Huisvesting statushouders	13	Nee	Nee	Ja	
			2	Realisatie flexwoningen	0	Nee	Ja	Nee	
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/06</i>
				€ 466.215	€ 49.216	€ 64.190	€ 1.579.017	€ 16.913	€ 74.137
				Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/07</i>					
				Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgedeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten		<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>

ocw

			<i>Indicator: M16/01</i>	<i>Indicator: M16/02</i>	<i>Indicator: M16/03</i>	<i>Indicator: M16/04</i>	<i>Indicator: M16/05</i>	<i>Indicator: M16/06</i>
			€ 4.676.628	€ 740.240	€ 0	€ 916.158	€ 0	€ 236.656
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)		Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreeerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/07</i>		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/11</i>	
			€ 11.039	€ 0	€ 142.587	01/01/2025	01/01/2026	
		Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09		Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/12</i>		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/13</i>				
			€ 6.438.134	€ 21.004.127				

Overige gegevens

Accountants

Aan de Raad van
Gemeente Epe

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Epe te Epe gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Epe op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 september 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Epe zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.290.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 114.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college van burgemeester en wethouders.

Op basis van onze frauderisicoanalyse hebben wij geen frauderisico onderkend ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een deel van de opbrengststromen bestaat uit een voor gedefinieerd bedrag op basis van een beschikking waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk). De andere opbrengststromen zijn niet complex en routinematig van aard en bij deze opbrengststromen is weinig tot geen sprake van schattingselementen. Daarnaast zijn in de opbrengsten geen frauderisicofactoren aanwezig zoals beloningsstructuur van het management, prestatie-indicatoren en andere factoren die aanleiding geven tot het bewust foutief manipuleren van de opbrengsten.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college of management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten. Wij hebben onder meer vastgesteld dat de uitgangspunten voor de voorziening wethouderspensionoenen plausibel zijn.

Accountants

- Beoordelen van significante transacties buiten het kader
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het coll

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor ons, bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op org de klokkenluidersregeling, alsmede de maatregelen van inte genereren en verwerken van journaalposten, het maken van Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toe mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbro

Het risico dat inkoopfacturen niet in overeenstemming z de lasten uit inkopen niet voorkomen (transacties hebbe

Wij hebben vastgesteld dat binnen het gemeentelijk inkoop functiescheiding tussen prestatie-akkoord-verklaarder en bu om bewust onterechte facturen te laten betalen om zo gelde bestaat het risico dat lasten niet nauwkeurig zijn verantwoor overeenstemming is met de geleverde prestatie.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij gegevensge van een statistische steekproef op de verantwoorde lasten u basis van onderliggende stukken is vastgesteld of de presta bijzonderheden geconstateerd.

Het risico dat de Europese en/of interne aanbestedings gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken (me kickbacks)

Dit risico doet zich met name voor bij grotere inkoopcontract grootste inkoopcontracten en hebben hiervoor gecontroleerd richtlijnen en op hoe is omgegaan met meerwerk (versus co opdracht is gegund aan de partij die op basis van de gunning

Accountants

Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans. Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder;
- Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken;
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden;
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder;
- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Accountants

C. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

175

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichhouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 september 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichhouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Accountants

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 10 juni 2026

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

Was getekend

drs. E.H.J.D. Damman RA

Bijlagen

1 | Analyse salariskosten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de salariskosten, zoals deze in deze jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Onderstaande analyse heeft betrekking op de geraamde en werkelijke salariskosten, inclusief uitgaven voor inhuur van derden.

De salariskosten zijn aan de programma's toegerekend op basis van de bij de begroting 2025 bepaalde verdeelsleutel, gebaseerd op de tijdsbesteding van medewerkers aan taakvelden c.q. programma's. Het overzicht is inclusief de salariskosten van de raad en burgemeester en wethouders.

Analyse

De post salarisuitgaven in 2025 is circa 23% van de totale lasten (voor bestemming) van de gemeente.

<i>Budgetopbouw</i>		
	salariskosten	21.476.000
	salariskosten gedekt uit reserves	173.000
	salariskosten gedekt uit stelposten andere budgetten	439.000
	Dekking inhuur uit andere budgetten	1.104.000
	Totaal budget salariskosten (A)	23.192.000
<i>Bestedingen</i>		
	salarisuitgaven	18.687.000
	inhuur extern (ivm ziekte, zwangerschap, vacatures, projecten)	3.537.000
	overige uitgaven (woon-werk, reis-verblijf, overig)	298.000
	storting in de reserve verlofsparen	157.000
<i>Ontvangsten</i>		
	detachingsvergoedingen, ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof en WAO/UWV gelden	-481.000
	Totaal bestedingen en ontvangsten (B)	22.198.000
	Saldo (A-B)	994.000

Het voordelige verschil wordt voor € 740.000 verklaard uit het totaal van lagere salariskosten en kosten inhuur dan we hadden begroot. Daarnaast is de stelpost personeel a € 254.000 niet ingezet.

2 | Analyse kapitaallasten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de kapitaallasten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Begroting en werkelijkheid

	<i>bedragen x €1.000</i>
<i>Kapitaallasten (rente en afschrijving)</i>	
Begroting	5.094
Werkelijk	3.474
Saldo (voordeel)	1.620

Dit voordeel wordt in hoofdlijnen veroorzaakt door investeringen waarvan de realisatie nog niet is gestart of later is opgestart en nog niet volledig is uitgevoerd dan waarvan in de begroting was uitgegaan. Hiervoor waren in de begroting al wel kapitaallasten opgenomen.

Analyse afschrijvingen op productniveau

De afschrijvingsverschillen doen zich voor op de volgende producten (verschillen groter dan € 100.000):

<i>Voordelen:</i>	€
Riolering beheer en onderhoud	125.000
Wegen beheer en onderhoud	108.000
Huisvestingskosten openbaar voortgezet onderwijs	590.000
Vrijvervalriolering beheer en onderhoud	171.000
Totaal Voordeel	994.000

Extra afschrijvingen

Er heeft een extra afschrijving plaatsgevonden i.v.m. de verkoop van de Ossenstal. Dit was ook opgenomen in de 2e VGR 2024.

Financiering (renteresultaat)

Het verschil tussen de begrote en werkelijke rentelasten/doorberekende rente is € 364.000 nadelig.

Meerjareninvesteringsplan (MIP)

Het resultaat op de stelposten voor kapitaallasten is € 891.000 nadelig

Dit betreffen de (in aanvulling op de afschrijvings- en rentelasten) in de begroting opgenomen stelposten voor kapitaallasten voor investeringen in het meerjareninvesteringsplan (uitgezonderd het deel waarvan de kapitaallasten gedekt worden door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten (€ 63.000); tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere onttrekking aan deze reserve).

Het per saldo nadelige resultaat op de stelposten.

Invloed op het saldo van de jaarrekening

Om te bepalen wat het effect is op het saldo van de jaarrekening wordt het bedrag van € 1.620.000 aangevuld c.q. gecorrigeerd met:

- Saldo meerjareninvesteringsplan (zie hierboven): - € 891.000
- Een lagere doorberekening van kapitaallasten van investeringen voor begraafplaatsen en riolering; dit voordeel van € 303.000 wordt verrekend met de desbetreffende reserve/voorziening;
bij de bepaling van de opbrengst en tarieven bij de volgende begrotingsbehandeling wordt dit voordeel betrokken;
- Het voordeel op kapitaallasten van de ICT-investeringen, waarvan de kapitaallasten gedekt worden uit de ICT-reserve; tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere onttrekking aan de reserve ICT (€ 24.000);
deze middelen blijven in de reserve beschikbaar voor de geplande toekomstige uitgaven/kapitaallasten;
- Het voordeel op kapitaallasten van andere investeringen, waarvan de kapitaallasten gedekt worden door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten (€ 445.000); tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere
onttrekking aan deze reserve;

Recapitulatie

Het resultaat hiervan is dat de kapitaallasten het saldo van de jaarrekening 2025 negatief beïnvloed hebben met € 43.000.

Kapitaallasten overhead

Een deel van de kapitaallasten komt niet rechtstreeks tot uitdrukking op de reguliere programma's in de programmarekening. Het betreffen de kapitaallasten van investeringen in de overhead (zoals automatisering, huisvesting, bedrijfsmiddelen). Deze lasten worden verantwoord op het programma overhead.

3 | Toelichting bij paragraaf Financiering

Kasgeldlimiet

bedragen in euro	Begroting 2025	Werkelijkheid 2025			
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>					
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In euro's (1)	10.401.000	10.401.000	10.401.000	10.401.000	10.401.000
<i>Omvang vlottende korte schuld</i>					
Opgenomen gelden < 1 jaar		-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-				
Totaal vlottende korte schuld (2)	-	-	-	-	-
<i>Vlottende middelen</i>					
Contante gelden in kas	p.m.	-	-	1.000	1.000
Tegoeden in rekening-courant	p.m.	17.919.000	19.497.000	26.665.000	18.592.000
Totaal vlottende middelen (3)	-	17.919.000	19.497.000	26.666.000	18.593.000
<i>Toets kasgeldlimiet</i>					
Toegestane kasgeldlimiet (1)	10.401.000	10.401.000	10.401.000	10.401.000	10.401.000
Totaal netto vlottende schuld (4) = (2) - (3)	-	-17.919.000	-19.497.000	-26.666.000	-18.593.000
Ruimte (+) / Overschrijding (-) =(1) - (4)	10.401.000	28.320.000	29.898.000	37.067.000	28.994.000

Renterisiconorm

Renterisiconorm en renterisico's op vaste schuld 2024

bedragen in euro	Begroting	Rekening
<i>Renterisico op vaste schuld</i>		
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)	-	-
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)	-	-
Netto renteherziening op vaste schuld (1) = (1a) - (1b)	-	-
Te betalen aflossingen (2)	-	-
Renterisico op vaste schuld (3) = (1) + (2)	-	-
<i>Renterisiconorm</i>		
Begrotingstotaal (4)	112.000.000	112.000.000
Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (5)	20%	20%
Renterisiconorm (6) = (4) * (5)	22.400.000	22.400.000
<i>Toets renterisiconorm</i>		
Renterisiconorm (6)	22.400.000	22.400.000
Rente op vaste schuld & aflossingen (7)	-	-
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (8) = (6) - (7)	22.400.000	22.400.000

Renteschema

Renteschema 2024

bedragen in euro	begroting	rekening
------------------	-----------	----------

Renteschema 2024

<i>Rentelasten en rentebaten</i>		
Externe rentelasten over korte en lange financiering	-	27.000
Externe rentebaten (idem)	947.000	809.000
Saldo rentelasten en rentebaten	-947.000	-782.000
Rente die aan het grondbedrijf moet worden doorberekend	-	3.000
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-
Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffend taakveld moet worden doorgerekend	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-947.000	-785.000
Rente over eigen vermogen	1.987.000	2.434.000
Rente over voorzieningen	204.000	178.000
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.244.000	1.827.000
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	3.016.000	2.209.000
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-1.772.000	-382.000

Verklaring van gebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AI	Artificial Intelligence
API	Application Programming Interface
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVE	Aanpak Voorkoming Escalatie
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B&B	Bed and Breakfast
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BCF	BTW-CompensatieFonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIO	Baseline Informatieveiligheid Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRP-traject	BasisRioleringsPlan traject
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling van Uitkeringen aan Gemeenten
BWT	Bouw- en WoningToezicht
CAO	Ccollectieve ArbeidsOvereenkomst / Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat-en Energiebeleid
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB	Centraal Planbureau
CRM	Customer Relationship Management
CV	Commanditaire Vennootschap
DKV	Duurzame Kind Voorziening
E-depot	Electronisch depot
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie
FIDO	Financiering decentrale overheden
fte	fulltime-equivalent
FMI	functiemengingsindex
GALA	gezond en actief leven akkoord
GC	geïntegreerde contractvormen
GF	gemeentefonds
GGD	gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	geestelijke gezondheidszorg
GLI	gecombineerde leefstijl interventie
GR	Gemeenschappelijke regeling
GWP	gemeentelijk watertakenplan
Halt	het alternatief
HUP	HandhavingsUitvoeringsProgramma
HRM	Human Resource Management
IBD	Informatiebeveiligingsdienst Gemeenten
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
ICT	informatie- en communicatie technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IKB	individueel keuzebudget

Afkorting	Betekenis
IKC	integraal kindcentrum
IMOC	inflatie materiële overheidsconsumptie
IOAW	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
IT	informatietechnologie
IZA	Integraal ZorgAkkoord
JOGG	jongeren op gezond gewicht
KCC	klant contact centrum
KNIL	Koninklijk Nederlands-Indisch Leger
LED	light-emitting diode
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
MEOZ	Meerkosten energie openbare zwembaden
MFC	multifunctioneel centrum
MIP	meerjareninvesteringsplan
MJB	meerjarenbegroting
MJOP	meerjaren onderhoudsplan
MOBW	maatschappelijke opvang en beschermd wonen
MTB	mountainbike
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NEa	nederlandse emissieautoriteit
n nb	nog niet bekend
n nt b	nog nader te bepalen
n.v.t.	niet van toepassing
OAB	onderwijs achterstandenbeleid
o.b.v.	op basis van
OMVV	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.
OV	Openbaar Vervoer
OVA	Overheidsbijdrage in de ArbeidskostenOntwikkeling
OVIJ	Omgevingsdienst Veluwe IJssel
Ow	Omgevingswet
OZB	Onroerende-ZaakBelasting
PIOFHA-JC	personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, automatisering, juridische zaken en communicatie
PLC	programmeerbare logische besturing
PMB	portfoliomanagement board
POC	percentage of completion
PPC	Productiemogelijkheidscurve
PWA	Prins Willem Alexander
P-wet	Participatiewet
RDW	Rijkdienst voor het wegverkeer
RES	regionale energietransitie strategie
RGV	voorheen: Recreatie Gemeenschap Veluwe, nu: Leisurelands
ROB	Raad voor het Openbaar Bestuur
RSG	Rijks Scholengemeenschap N.O.-Veluwe
RVU	Regeling vervroegde uittreding
SAAS	Software-as-a-Service
SDV	Sport- en Dorpscentrum Vaassen
SIO	Strategisch Informatie Overleg
SMP	SoortenManagement Plan
SNWV	Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe
SPUK	SPecifieke UitKering
SROI	Social Return On Investment
SUWI	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
UAV-GC	Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen
UP	uitvoeringsprogramma

Afkorting	Betekenis
UWV	uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
VFL	verordening fysieke leefomgeving
VFP	Vaassen Flexible Packaging B.V.
VGR	voortgangsrapportage
VIC	verbijzonderde interne controle
VMI	Veluwe Machine Industrie
VN	Verenigde Naties
VNB	Veluwe Nuts Bedrijven
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VO	voortgezet onderwijs
VOB	Vooruitontvangen bedragen
VVGB	Verklaring van geen bedenking
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WEP	Wet Elektronische Publicaties
WGDI	Wet generieke digitale infrastructuur
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
WNT	Wet Normering Topinkomens
Woo	Wet open overheid
WOZ	waardering onroerende zaken
WPG	Wet politiegegevens
WSW	Wet sociale werkvoorziening / Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WTP	Wet toekomst pensioenen
ZIN	Zorg in natura